

**T.C.**  
**AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ**  
**EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**  
**EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI**  
**EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK**  
**LİSANS PROGRAMI**

**İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYANIN**  
**İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILMASIYLA İLGİLİ**  
**GÖRÜŞLERİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Serra TURAMBERK**

**Antalya, 2017**

**T.C.**  
**AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ**  
**EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**  
**EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI**  
**EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK**  
**LİSANS PROGRAMI**

**İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYANIN**  
**İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILMASIYLA İLGİLİ**  
**GÖRÜŞLERİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Serra TURAMBERK**

**Danışman**

**Prof. Dr. Günseli ORHON**

**Antalya**

## DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden olduğunu ve bu eserleri her kullanımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

..... / ..... / 201...

**Serra TURAMBERK**

**İmzası**

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

SARMA TURAMBERK'nin bu çalışması 12.06.2017 tarihinde jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Prog. ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir

İMZA

Başkan

:(Unvan)Adı Soyadı

(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

Prof. Dr. Erdem Kaya  
Erdem Kaya

Üye

:(Unvan)Adı Soyadı

(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

Yrd. Doç. Dr. F. Özgür Selim  
Akdeniz Üniversitesi  
Fahriye Dille Öğr. A.B.D.

.....  
F. Özgür Selim

Üye (Danışman) :

(Unvan)Adı Soyadı

(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

Prof. Dr. Feriye Orhan

Alide Dr.

Eğitim Fak. Eğitim Bilimleri Bölümü  
EBS A.B.D.

.....  
Feriye Orhan

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI:

**ONAY:** Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun ..... tarihli ve ..... sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

(Unvan, Ad, SOYAD)

Enstitü Müdürü

## ÖNSÖZ

Web 2.0 teknolojileri ile ortaya çıkan sosyal medya, erişim kolaylığının yanı sıra düşük maliyetli olması ile kullanıcılarına birbirleri ile zaman ve mekân kısıtlaması olmadan her konuda bilgi, düşünce ve fikir alışverişinde bulunabilme fırsatı vermektedir. Bu durum sosyal medya araçlarının eğitim sürecinde de kullanılabilirliğini gündeme taşımıştır. Teknoloji ile iç içe olan dil öğretiminin sosyal medya kullanımı için uygun olabileceği düşünülmüş ve bu çalışmada, sosyal medya araçlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasına yönelik İngilizce öğretmenlerinin görüşleri araştırılmıştır. Tez konusunu seçerken isteklerimi göz önünde bulundurup bana yardımcı olan ve bu akademik çalışmanın gerçekleşmesinde, sahip olduğu bilgisi ve deneyimi ile beni akademik alanda aydınlatan, bana her konuda destek olan ve gerek kişiliği gerekse akademik çalışmaları ile bana örnek olan, tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Günseli ORHON'a şükranlarımı sunarım. Sahip oldukları bilgi birikimini benimle paylaşarak istatistik çalışmalarında bana destek olan hocalarım Doç. Dr. Cem Oktay GÜZELLER'e ve Gökhan AKSU'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmam sürecinde verdiği destekle beni cesaretlendiren, hoşgörüsü ve güler yüzünü eksik etmeyen kurum müdürüm TED Antalya Koleji Genel Müdürü Sayın Lütfi ÜNSAL'a şükranlarımı sunarım. Başta TED Antalya Koleji olmak üzere Antalya'nın Muratpaşa ilçesine bağlı özel ve devlet okullarında görev yapan ve çalışmama katkı sağlayan tüm İngilizce öğretmeni meslektaşlarıma çok teşekkür ederim.

Son olarak, hayatımın her alanında bana güç veren, her konuda desteği ile yanımda olan, bugünlere gelmemde en büyük paya ve emeğe sahip aileme sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

## ÖZET

### İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYANIN İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILMASIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Turamberk, Serra  
Yüksek Lisans, Eğitim Programları ve Öğretim  
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Günseli ORHON  
Haziran 2017, 159 sayfa

Bu araştırma, sosyal medyanın ve sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasıyla ilgili İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada örneklem kapsamındaki öğretmenlerin, İngilizce öğretiminde, sosyal medyayı kullanma amaçları, sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılmasının avantajları ve dezavantajlarına yönelik görüşleri değerlendirmeye alınmaktadır.

Çalışma grubunu, 2016-2017 Eğitim- Öğretim yılında Antalya'nın Muratpaşa ilçesine bağlı ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde eğitim veren okullarda çalışan 65 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında nitel ve nicel yöntem karma olarak kullanılmıştır. Veri toplama tekniği olarak anket ve yarı yapılandırılmış mülakat yönteminden faydalanılmıştır

Çalışmada, uygulanan anket ile elde edilen veriler, nicel analiz kapsamında, Kolmogorov- Simirnov tekniği ile incelenmiş ve ankette yer alan maddelerin normallik varsayımlarını sağlamaması sebebiyle non-parametrik analiz yöntemlerinin uygulanmasına karar verilmiştir. Çalışmanın nitel analizleri kapsamında yapılan görüşmelerden elde edilen veriler ise, NVIVO 11 programında içerik analizi uygulanarak analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda İngilizce öğretmenlerinin sosyal paylaşım ağlarını İngilizce öğretiminde kullanmaları cinsiyet ve hizmet verilen okul

düzeyi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemesine rağmen yaş, deneyim ve uyruk değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Çalışmada yaş değişkeni bakımından İngilizce öğretmenlerinin yaşları arttıkça İngilizce öğretiminde sosyal paylaşım ağlarını kullanımının da artacağı belirlenmiştir. Benzer şekilde öğretmenlerin mesleki deneyimleri arttıkça sosyal medya kullanımının da artacağı sonucunu ulaşılmıştır. Çalışmada son olarak uyruk değişkeni bakımından Türk öğretmenlerin İngilizce öğretiminde sosyal medya ağlarını kullanımı konusunda “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri, diğer uyruktaki öğretmenlerin ise “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ve elde edilen bu farklılık anlamlı bulunmuştur.

**Anahtar Kelimeler: İngilizce öğretimi, sosyal medya, sosyal paylaşım ağları.**

## **ABSTRACT**

### **REMARKS OF ENGLISH LANGUAGE TEACHERS ON THE USAGE OF SOCIAL MEDIA IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING**

Turamberk, Serra  
M.Ed., Department of Curriculum and Instruction  
Supervisor: Prof. Dr. Günseli ORHON  
June 2017, 159 pages

In this study, it is aimed to research the English language teachers' views on social media and social networks and their impact on the process of English language teaching. As a part of the sample, English language teachers' views on the benefits of using social media and the advantages and disadvantages of using social media in teaching English were taken into consideration.

The study group was comprised of 65 English language teachers who have been working in primary, secondary and high schools in Muratpaşa province in Antalya, Turkey. As a part of the research, quantitative and qualitative analyses were incorporated. A questionnaire and a semi-structured interview were used as a data gathering technique.

The data obtained by the applied questionnaire were researched via the Kolmogorov-Smirnov technique and as there is an abnormal distribution, non-parametric analyses were introduced. The data obtained during the interviews, as part of the qualitative analysis study, were analyzed by applying content analysis via NVIVO 11.

At the conclusion of the study, it was determined that the views of English language teachers on the use of social media in teaching English do not show a significant difference according to the "gender" and "grades of their students" factors. Rather, it shows a significant difference per the "age", "work experience" and "nationality"



factors. The study observed that, as English teachers get mature, the use of social networks in teaching English will increase according to the "age" factor. Similarly, as the English language teachers gain more experience, the usage of social networks in teaching English will increase as well. Lastly, according to the "nationality" factor, it can be concluded that Turkish language teachers express the opinion of "I agree" to the benefits of using social media to teach English, while English language teachers of different nationalities express the opinion "I don't agree" on this topic. This was analyzed and it was determined that there was a significant difference.

**Key Words: English language teaching, social media, social networks.**

## İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER .....	vi
TABLolar LİSTESİ .....	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ .....	xiv
GRAFİKLER LİSTESİ .....	xv
KISALTMALAR LİSTESİ .....	xvi

## BİRİNCİ BÖLÜM

### GİRİŞ

1.1 Problem Durumu.....	3
1.2 Araştırmanın Amacı ve Problemleri .....	4
1.2.1.Alt Problemler.....	5
1.3 Araştırmanın Önemi.....	8
1.4 Araştırmanın Varsayımları.....	9
1.5 Araştırmanın Sınırlılıkları .....	9
1.6 Tanımlar .....	9

## İKİNCİ BÖLÜM

### KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 Sosyal Medya.....	12
2.1.1 Sosyal Medya ve Özellikleri.....	12
2.1.2 Sosyal Medya Araçları.....	16
2.1.3 Sosyal Medyanın Eğitimdeki Rolü.....	23
2.2 Yabancı Dil Öğretimi.....	27
2.2.1 İngilizce Öğretimi ve Önemi.....	28
2.2.2 İngilizce Öğretiminde Yeni Yönelimler.....	30
2.2.2.1 İngilizce Öğretim Yöntemleri.....	30

2.2.2.2 İngilizce Öğretiminde Kullanılan Araçlar.....	36
2.3 İngilizce Öğretimi, Teknoloji ve Sosyal Medya.....	39
2.4 Sosyal Medyanın Eğitim ve İngilizce Öğretiminde Kullanılması İle İlgili Çalışmalar.....	42
2.4.1. Sosyal Medyanın Eğitimde Kullanılması İle İlgili Çalışmalar.....	43
2.4.2. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması İle İlgili Çalışmalar .....	46

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **YÖNTEM**

3.1 Araştırma Modeli .....	51
3.2 Çalışma Grubu .....	52
3.3 Veri Toplama Araçları .....	55
3.3.1 Anket Formu.....	56
3.3.2 Görüşme Formu.....	57
3.4 Verilerin Toplanması .....	58
3.5 Verilerin Analizi .....	59

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **BULGULAR**

4.1 Araştırmada Gözlenen Değişkenlerin Normal Dağılıma Uygunluğu.....	62
4.2 Sosyal Medya Kullanımının İngilizce Öğretim Sürecine Olumlu Etkilerine İlişkin Bulgular.....	80
4.2.1 İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması Gerektiği Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	81
4.2.1.2. Cinsiyet Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	82
4.2.1.3. Yaş Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	83

4.2.1.4. Deneyim Yılı Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	84
4.2.1.5. Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	86
4.2.1.6. Uyruk Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	87
4.2.1.7. Okul Türü Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	88
4.2.2. Sosyal Medya Kullanımının İngilizce Öğretiminde Fayda Sağladığına İlişkin Bulgular.....	89
4.3. Sosyal Medya Kullanımının İngilizce Öğretim Sürecine Olumsuz Etkilerine İlişkin Bulgular.....	94
4.4. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Günlük Hayatta Kullanım Düzeyine İlişkin Bulgular.....	99
4.4.1 Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Günlük Hayatta Kullanım Durumuna İlişkin Bulgular.....	100
4.4.1.1. Cinsiyet Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	101
4.4.1.2. Yaş Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	102
4.4.1.3. Deneyim Yılı Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	103
4.4.1.4. Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	104
4.4.1.5. Uyruk Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	106
4.4.1.6. Okul Türü Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	107

4.4.2. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından İngilizce Öğretim Sürecinde Kullanım Durumuna İlişkin Bulgular.....	108
4.4.2.1. Cinsiyet Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	108
4.4.2.2. Yaş Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	109
4.4.2.3. Deneyim Yılı Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	111
4.4.2.4. Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	112
4.4.2.5. Uyruk Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	113
4.4.2.6. Okul Türü Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular.....	114
4.5 Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Kullanım Amaçlarına İlişkin Bulgular.....	115
4.5.1 Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından İletişim Kurmak Amaçlı Kullanımına İlişkin Bulgular.....	116
4.5.2 Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Materyal Paylaşımı Amaçlı Kullanımına İlişkin Bulgular.....	117
4.5.3 Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Ödev Teslimi Yapma Amaçlı Kullanımına İlişkin Bulgular.....	117
4.5.4 Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Sınıf Toplantıları İle İlgili Bilgi Verme Amaçlı Kullanımına İlişkin Bulgular.....	118
4.5.5 İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyayı Ne Şekilde Kullandıklarına İlişkin Bulgular.....	119

**BEŞİNCİ BÖLÜM**  
**SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER**

5.1 Sonuç, Tartışma ve Öneriler.....	127
<b>KAYNAKÇA</b> .....	138
<b>EKLER</b> .....	153
Ek- 1 .....	153
Ek- 2 .....	155
Ek- 3 .....	157
<b>ÖZGEÇMİŞ</b> .....	159

## TABLULAR LİSTESİ

Tablo 3.1 Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	53
Tablo 3.2 Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Göre Dağılımları.....	53
Tablo 3.3 Öğretmenlerin Mesleki Deneyim Yılı Değişkenine Göre Dağılımları.....	54
Tablo 3.4 Öğretmenlerin Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyine Göre Dağılımları.....	54
Tablo 3.5 Öğretmenlerin Uyruklarına Göre Dağılımları.....	55
Tablo 4.1 Gözlenen Değişkenlerin Normal Dağılıma Uygunluk Testi.....	62
Tablo 4.2 Anket Maddelerine Ait Betimsel Veriler.....	64
Tablo 4.3. Toplam 10 Maddelik Ankete İlişkin Güvenirlik Değerleri.....	76
Tablo 4.4. Toplam 8 Maddelik Ankete İlişkin Güvenirlik Değerleri.....	77
Tablo 4.5. Toplam 8 Maddelik Ankete İlişkin Faktör Analizi Sonuçları.....	78
Tablo 4.6. Anketin Son Haline İlişkin Faktör Analizi Sonuçları.....	79
Tablo 4.7 Onuncu Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	81
Tablo 4.8 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	82
Tablo 4.9 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Yaş Aralığı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları.....	83
Tablo 4.10 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Mesleki Deneyim Yılı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları.....	85
Tablo 4.11 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları...	86
Tablo 4.12 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Uyruk Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	87
Tablo 4.13 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	88
Tablo 4.14 Devlet Okullarında Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Birinci Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	90
Tablo 4.15 Özel Okullarda Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Birinci Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	92
Tablo 4.16 Devlet Okullarında Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun İkinci Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	95

Tablo 4.17 Özel Okullarda Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Birinci Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	97
Tablo 4.18 Birinci Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	100
Tablo 4.19 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	101
Tablo 4.20 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Yaş Aralığı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları.....	102
Tablo 4.21 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Mesleki Deneyim Yılı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları.....	103
Tablo 4.22 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları.....	105
Tablo 4.23 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Uyruk Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	106
Tablo 4.24 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	107
Tablo 4.25 İkinci Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	108
Tablo 4.26 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	109
Tablo 4.27 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Yaş Aralığı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları.....	110
Tablo 4.28 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Mesleki Deneyim Yılı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları.....	111
Tablo 4.29 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları.....	113
Tablo 4.30 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Uyruk Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	114
Tablo 4.31 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Uyruk Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları.....	115
Tablo 4.32 Üçüncü Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	116
Tablo 4.33 Dördüncü Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	117
Tablo 4.34 Yedinci Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	118
Tablo 4.35 Sekizinci Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	118



Tablo 4.36 Devlet Okullarında Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Üçüncü Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	120
Tablo 4.37 Özel Okullarda Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Üçüncü Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler.....	123

## ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1 Birinci Soruya İlişkin Kelime Bulutu (Devlet Okulu) .....	91
Şekil 4.2 Birinci Soruya İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu) .....	91
Şekil 4.3 Birinci Soruya İlişkin Kelime Bulutu (Özel Okul) .....	93
Şekil 4.4 Birinci Soruya İlişkin Kelime Ağacı (Özel Okul) .....	93
Şekil 4.5 İkinci Soruya İlişkin Kelime Bulutu (Devlet Okulu) .....	96
Şekil 4.6 İkinci Soruya İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu) .....	96
Şekil 4.7 İkinci Soruya İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu) .....	97
Şekil 4.8 Olabilir Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu) .....	98
Şekil 4.9 İkinci Soruya İlişkin Kelime Bulutu (Özel Okul) .....	98
Şekil 4.10 Düşünüyorum Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Özel Okul) .....	99
Şekil 4.11 Dördüncü Soruya İlişkin Kelime Bulutu (Devlet Okulu) .....	121
Şekil 4.12 Whatsapp Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu) .....	121
Şekil 4.13 Facebook Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu) .....	122
Şekil 4.14 Kullanıyorum Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu) .....	124
Şekil 4.15 En çok Tekrar Eden Kelimelere İlişkin Kelime Bulutu (Özel Okul) .....	125
Şekil 4.16 Kullanmıyorum Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Özel Okul) .....	125

## GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 4.1 Birinci Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	65
Grafik 4.2 İkinci Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	66
Grafik 4.3 Üçüncü Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	67
Grafik 4.4 Dördüncü Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	68
Grafik 4.5 Beşinci Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	69
Grafik 4.6 Altıncı Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	70
Grafik 4.7 Yedinci Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	71
Grafik 4.8 Sekizinci Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	72
Grafik 4.9 Dokuzuncu Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	73
Grafik 4.10 Onuncu Maddeye Ait Histogram Grafiği.....	75
Grafik 4.11 Ölçme Aracına İlişkin Yamaç-Birikinti Grafiği.....	80

## KISALTMALAR LİSTESİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

SPSS: (İngilizce açılımıyla) Statistical Package for the Social Sciences – Sosyal

Bilimler İçin İstatistik Paketi

YÖK: Yükseköğretim Kurumu

## BÖLÜM 1

### GİRİŞ

Dil, insanlara özgü olan, iletişimi sağlamada araç olarak kullanılan sesler, sembol ve sözcükler gibi temel birimleri içine alan bir sistem olarak tanımlanabilir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2007) Yabancı dili ise; insanların doğdukları ülke dışında farklı milletler ile iletişim kurmak için öğrenmeye ihtiyaç duydukları dil olarak tanımlamak mümkündür. Farklı dillerin anadil olarak konuşulduğu milletler, anlaşabilmek için ortak bir dil bilmeye ya da birbirinin dilinden anlamaya ihtiyaç duyar. Dolayısıyla, küreselleşen ve insanların birbirleriyle olan iletişiminin ve iletişim kurma arzusunun arttığı günümüzde, yabancı dil bilmek bir gereksinim haline gelmiştir. Çağın teknolojisini, bilimini öğrenmek, anlamak, çağa yetişmek ve onu yakalayabilmek için yabancı dil bilmek olmazsa olmaz koşuttur (Çelebi, 2006).

Türkiye’de yabancı dil bilmenin önemi ve zorunluluğu göz önüne alınarak, eğitim yapılanmasında bazı değişiklikler yapılmıştır ve yapılmaya devam etmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 25.06.2012 tarih ve 69 sayılı kararı ile ilköğretim kurumları (ilkokul ve ortaokul) haftalık ders çizelgesinde değişiklik yapılmış ve ilkokul 2. sınıftan itibaren haftada iki saat yabancı dil dersi yer almıştır (MEB, 2012). Bu karar ile ilkokul 2. Sınıfta yabancı dil eğitimi almaya başlayan öğrencilerin ortaokulda ciddi bir dil eğitiminden geçmiş olacağı düşünülmektedir.

Ülkemizde yabancı dil yeterliliğinin önemi giderek artarken, dünyadaki dil öğretimi alanındaki yenilikleri takip etmek elzem hale gelmiş ve eğitim öğretimde çağdaş yöntem ve yaklaşımları uygulamak kaçınılmaz olmuştur. Dil becerisi sözlü ve yazılı

iletişim kurularak geliştirilen bir beceri olduğundan, dil öğretiminin en önemli etkeninin iletişim olduğu söylenebilir. Ancak çoğu zaman insanların iletişim kurmalarındaki amaç dil becerilerini geliştirmek değildir. İnsanlar, birbirlerinden yeni şeyler öğrenmek, gelişmek, bildiklerini geliştirmek, fikir ve bilgi paylaşımında bulunmak ya da sadece sosyal etkileşimde olmaktan duydukları zevkten ötürü iletişim halindedirler (Solomon ve Schrum, 2010). Günümüzde ise, özellikle gençler arasında, iletişimin en güçlü olduğu noktanın sosyal medya olduğu görölmektedir

Weinberg'e göre (2009) sosyal medya; bilginin, farklı bakışların/ düşüncelerin ve deneyimlerin kamu oluşumlu web sitelerince paylaşımına olanak sağlayan ve internet dünyasını hızla hayatımıza yerleştiren bir uygulama alanıdır. Daha basit bir ifadeyle, sosyal medya, internet kullanıcılarının birbirleriyle çevrimiçi iletişim kurmalarına olanak veren, içerik paylaşımı ve kişisel yorumlar gibi katılımlara dayalı sosyal ağ siteleri olarak tanımlanabilir (Kirtiş ve Karahan, 2011).

Sosyal ağlar, kullanıcılara profil bilgilerini paylaşma, özel veya çevrimiçi mesajlar gönderme, fotoğraf ve video paylaşımı gibi yollarla diğer kullanıcılarla iletişim kurma izni vermektedir. Sosyal ağ oluşturma, kullanıcıların web sayfası ya da fotoğraf koleksiyonu gibi çevrimiçi konumları arasında bağlantılar oluşurmalarını sağlayan web 2.0 ile ifade edilebilir. Bu bağlantılar doğrudan çevrimiçi gruplara katılarak ya da diğer kullanıcıların arkadaş listeleriyle bağlantı kurarak gerçekleştirilebilir (Green ve Hannon, 2007).

Sosyal medyanın çocuk ve ergenlerin yaşamlarında ne sıklıkta ve hangi temalar doğrultusunda kullanıldığı konusunda araştırmalar yer almaktadır. Ülkemizde Armağan (2013), gençler üzerinde yaptığı araştırmada, katılımcıların %96,8 oranında sosyal medya araçlarını kullandıklarını belirtmiştir.

Gençlerin oluşturdukları sosyal ağlar ile, okul ve ev ortamları dışında, kendilerini farklı gruplara dahil etme şansı yakaladıkları ve yeni arkadaşlıklar geliştirdikleri düşünülmektedir. Yapılan çalışmalardaki gençlerin sosyal medyayı kullanım oranları göz önüne alındığında, okul protokolünden ve ailevi duygulardan uzak oluşturulan yeni çevrenin gençlere oldukça cazip geldiği söylenebilir. İşte bu sebeple, eğitimciler öğrencilerini katılımcı olarak teşvik etmek amacıyla sosyal medyayı sınıflarında kullanmaya istekli hale gelmişlerdir (Ferdig, 2007; Green ve Hannon, 2007).

Ulusal Okul Kurul Birliği (National School Boards Association)'nin yaptığı çalışmaya göre (2007), Amerikalı gençlerin çevrimiçi tutumları şu şekildedir:

*“Çevrimiçi erişime sahip öğrencilerin %96'si sohbet, mesajlaşma ve web günlüğü (blog) gibi sosyal ağ teknolojilerini kullanmakta ve Facebook, MySpace ve Webkinz gibi çevrimiçi toplulukları ziyaret etmektedir. Bunların %81'i geçen üç ay içinde en az bir sosyal ağ web sitesini ziyaret ettiklerini söylemiş; %71'i bu sosyal ağ araçlarını en az haftada bir kullandıklarını belirtmiştir. Dahası, öğrenciler, sosyal ağlardaki en yaygın konulardan birinin eğitim olduğunu ifade etmiştir.”*

### **1.1.Problem Durumu**

Ülkemizde yabancı dil öğreniminde yeterlilik kazanmanın önemi giderek artmaktadır. Bu durum, dünyadaki dil öğretimi alanındaki yenilikleri takip etmeyi elzem hale getirmiştir. Dil becerisi sözlü ve yazılı iletişim kurularak geliştirilen bir beceri olduğundan, dil öğretiminin en önemli etkenlerinden biri iletişimdir. Günümüzde, iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve internetin hayatımıza girmesi ile iletişimimizde

önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Sosyal medya bireylere kendi paylaşımlarını, fikirlerini, bilgi ve haberlerini istediği şekilde yayma fırsatı verdiğinden, iletişimin en önemli unsuru haline gelmiştir ve her kesimden, her yaştan kişiler tarafından gün geçtikçe daha büyük bir oranda kullanılmaktadır.

Dil becerisinin gelişiminde iletişimin önemi ve günümüz teknolojiyle sosyal medya araçlarından sosyal paylaşım ağlarının kullanımının giderek artıyor olması, sosyal paylaşım ağlarının dil öğretiminde de kullanılabilirliği fikrini akla getirmektedir. Ülkemizde ilkokul 2.sınıftan itibaren zorunlu hale gelmiş İngiliz dili eğitimi, bu durumun uygulanabilirliğine uygun görülmektedir. Bu sebeple, öğrencileri öğretim sürecine daha etkin dahil edebilmek amacıyla sosyal medyayı dil öğretimi sürecinde kullanmanın etkili olacağı düşünülmektedir. Ancak, İngilizce öğretmenlerinin eğitim ve öğretimdeki tüm materyalleri ve eğitim- öğretim teknolojilerini kullananlar olarak, bu konuda fikirleri büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, bu araştırmada İngilizce öğretmenlerinin sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir.

## **1.2. Araştırmanın Amacı ve Problemleri**

Bu çalışmada, kullanım oranı gün geçtikçe artan sosyal medya araçlarının İngilizce öğretim sürecinde kullanılmasına yönelik İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini almak amaçlanmıştır. Araştırmanın problem cümlesini “İngilizce öğretmenlerinin sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması ile ilgili görüşleri nelerdir?” oluşturmaktadır.



### 1.2.1. Alt Problemler

Tezin yapılma amacına paralel olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır.

1. Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımının İngilizce öğretim süreci için olumlu etkileri var mıdır?

1.1 Ankette yer alan “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine öğretmenlerin verdikleri cevaplar ne düzeydedir?

1.2 “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine verilen cevaplar cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

1.3 “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine verilen cevaplar yaş aralığı değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

1.4 “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine verilen cevaplar mesleki deneyim yılı değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

1.5 “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine verilen cevaplar hizmet verilen öğrenci düzeyi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

1.6 “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine verilen cevaplar öğretmenin uyruğu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

1.7 “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine verilen cevaplar okul türü değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

1.8 Görüşme formunda yer alan “*Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımı İngilizce öğretiminde avantajlı mıdır? Kısaca açıklayınız.*” Açık uçlu maddeye öğretmenlerin verdikleri cevaplar nelerdir?

2. Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının olumsuz etkileri var mıdır?

2.1 Görüşme formunda yer alan “*Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının dezavantajları var mıdır? Kısaca açıklayınız.*” Açık uçlu maddeye öğretmenlerin verdikleri cevaplar nelerdir?

3. İngilizce öğretim sürecinde Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamları öğretmenler tarafından kullanılmakta mıdır?

3.1 Ankette yer alan “*İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım.*” maddesine öğretmenlerin verdikleri cevaplar ne düzeydedir?

3.2 “*İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım*” maddesine verilen cevaplar cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

3.3 “*İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım*” maddesine verilen cevaplar yaş aralığı değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

3.4 “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine verilen cevaplar mesleki deneyim yılı değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

3.5 “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine verilen cevaplar hizmet verilen öğrenci düzeyi değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

3.6 “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine verilen cevaplar öğretmenin uyuşuğu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

3.7 “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine verilen cevaplar okul türü değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

4. Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamları İngilizce öğretim sürecinde öğretmenler tarafından hangi amaçlarla kullanılmaktadır?

4.1 Ankette yer alan “Sosyal paylaşım ağlarını öğrencilerimle iletişim kurmak için kullanırım” maddesine öğretmenlerin verdikleri cevaplar ne düzeydedir?

4.2 Ankette yer alan “Sosyal paylaşım ağlarını derslerle ilgili materyal paylaşımı amacıyla kullanırım.” maddesine öğretmenlerin verdikleri cevaplar ne düzeydedir?

4.3 Ankette yer alan “Sosyal paylaşım ağlarını ödev teslimlerini yapabilmek için kullanırım.” maddesine öğretmenlerin verdikleri cevaplar ne düzeydedir?

4.4 Ankette yer alan “Sosyal paylaşım ağlarını sınıf toplantıları hakkında bilgi vermek için kullanırım” maddesine öğretmenlerin verdikleri cevaplar ne düzeydedir?

4.5 Görüşme formunda yer alan “İngilizce öğretim sürecinde Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarını kullanıyor musunuz? Ne şekilde olduğunu kısaca açıklayınız.” Açık uçlu maddeye öğretmenlerin verdikleri cevaplar nelerdir?

### **1.3.Araştırmanın Önemi**

Günümüzde teknoloji, birey ve toplum açısından yaşamsal temel ihtiyaç olarak varlığını hissettiren bir kavram haline gelmiştir. İçinde bulunduğumuz bilgi çağında en hızlı gelişen kavram olan teknolojinin kullanımı hızla artmaktadır. Yeni iletişim teknolojileri insanlara, düşüncelerini ve eserlerini paylaşacakları olanaklar yaratan, paylaşım ve tartışmanın esas olduğu bir medya sunmaktadır. Sosyal medya olarak adlandırılan bu ortamın kullanımı, her kültürden ve her kesimden geniş kitlelerin, sosyal taleplerine yanıt vermektedir. Kullanıcılarının çokluğu sebebiyle kitleleri ve insanları bir araya getirmesi ve aralarındaki etkileşimi arttırması bakımından sosyal medya büyük önem taşımaktadır.

İngilizce öğretimi, sınıflarda ve tüm öğretim süreci boyunca teknolojinin en çok kullanıldığı derslerden biridir. Buna bağlı olarak İngilizce öğretim süreci, sosyal medyanın da diğer teknolojiler gibi eğitimde kullanılmasına olanak tanınabileceği bir platform oluşturmaktadır. Ülkemizde öğrenme-öğretme süreçlerinin öğretmen ağırlıklı sürdürülmesi nedeniyle, bu çalışmada İngilizce derslerinde sosyal medyanın kullanımı hakkında öğretmen görüşleri alınmıştır.

Sosyal paylaşım ağlarının öğretimde kullanılmasına yönelik olarak yapılan araştırmalar farklı konular/dersler içerse de İngilizce öğretimine ilişkin sosyal medya kullanımıyla ilgili yeterli araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle, bu araştırmanın

İngilizce öğretiminde sosyal medyanın etkin kullanımı konusunda alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca, alanda tespit edilecek olumlu ya da olumsuz durumların da bu konuda yapılacak çalışmalara yol göstermesi umulmaktadır.

#### **1.4.Araştırmanın Varsayımları**

- Yapılacak görüşmelerin, katılımcıların gerçek cevapları verecekleri, uygun ortamlarda yapıldığı varsayılmaktadır.
- Araştırmaya katılan öğretmenlerin, sorulan sorulara samimi ve doğru cevaplar verdikleri varsayılmaktadır.

#### **1.5.Sınırlılıklar**

Bu çalışma 2016-2017 Eğitim- Öğretim yılında Antalya'nın Muratpaşa ilçesine bağlı devlet ve özel okullarında çalışan ilkokul, ortaokul ve lise İngilizce öğretmenleri ile araştırmacının (İngilizce öğretmenin) görüşmelerde sorduğu sorular ve demografik sorulardan oluşan anket ile sınırlıdır.

#### **1.6.Tanımlar**

**Eğitim:** Ertürk (1997) eğitimi “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci olarak tanımlamaktadır.

**Öğretim:** Öğrenciye belli davranışları kazandırmayı amaçlayan, öğrenmenin başlatılması ve sürdürülmesi etkinliklerini içeren planlı süreçtir (Açıkgöz, 2003)

**Teknoloji:** Somut ve deneysel anlamda temel olarak teknik yönden yeterli küçük bir grubun örgütlü bir hiyerarşi yardımıyla bütünü geri kalanı (insanlar, olaylar, makineler vb.) üzerinde denetimi sağlamasıdır (McDermott, 1981).

**Eğitim teknolojisi:** Daha etkin bir öğrenme-öğretme temini için insan-makine sistemlerinde personel ve öğretim araçlarının faaliyetlerini koordine eden; çevresel faktörleri artan bir duyarlılıkta kontrol altında bulunduran, kuram ile uygulamanın birleştiği ve eğitim işlemlerinin devamlı olarak geliştirildiği uygulamalı bilimsel araştırmalara dayalı disiplin alanıdır (Alkan, 2011)

**Öğretim teknolojisi:** Süreç ve kaynakları öğrenme için tasarlama, geliştirme, kullanma, yönetme ve değerlendirme teorisi ve uygulamasıdır (Seels ve Richey, 1994). Öğretim teknolojileri, daha geniş bir uygulama alanının; yani eğitim teknolojisinin bir alt dalı olarak görülebilir.

**İnternet:** International Network kelimelerinden oluşan internet, bilgisayarlar arası dünya çapındaki ağıdır (İnan, 2001).

**Web 2.0:** Web, kullanıcılarının artması yönünden büyük bir gelişme kaydetmektedir. Web son zamanlarda hem bir okuma/yazma aracı hem de yeni, daha sosyal, katılımcı bir ilerleme olarak görülmektedir. Bu durum web 'in ikinci bir aşaması olduğu fikrini ortaya çıkarmıştır ve bu gelişmiş web, web 2.0 versiyonu olarak nitelendirilmiştir (Prensky, 2001)

**Sosyal Medya:** Sosyal Medya, kullanıcılara enformasyon, düşünce, ilgi ve bilgi paylaşım imkânı tanıyarak karşılıklı etkileşim yaratan çevrimiçi araçlar ve web siteleri için ortak kullanılan bir terimdir (Sayımer, 2008).

**Sosyal paylaşım ağları (sosyal ağ siteleri):** Kara ve Coşkun'unda belirttiği gibi (2012), Özmen (2009) sosyal ağ sitelerini "kişilerin, kendilerine ait bir alan oluşturarak

sistemdeki diğer kullanıcılarla bir araya gelerek etkileşim içine girmelerine imkân sağlayan sanal ortamlar” olarak tanımlamaktadır.

## BÖLÜM 2

### KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

#### 2.1. Sosyal Medya

Weinberg' e göre (2009) sosyal medya; bilginin, farklı bakışların/ düşüncelerin ve deneyimlerin kamu oluşumlu web sitelerince paylaşımına olanak sağlayan ve internet dünyasını hızla hayatımıza yerleştiren bir uygulama alanıdır. Hatipoğlu (2009), sosyal medyanın temelinde “iletişim” ve “paylaşım”ın yattığını belirtmekte ve sosyal medyayı insanların yazı, resimler, videolar ve ses dosyaları yardımıyla iletişime geçtiği internet platformları olarak tanımlamaktadır. Taşkiran (2009) ise sosyal medyayı, bloglardan wikilere, fotoğraflardan videolara kadar çeşitlilik gösteren ve insanların çevrimiçi paylaşımlarının, etkileşimlerinin ve yorumlarının ana platformu olarak belirtmektedir. Daha basit bir ifadeyle, sosyal medya, internet kullanıcılarının birbirleriyle çevrimiçi iletişim kurmalarına olanak veren, içerik paylaşımı ve kişisel yorumlar gibi aktivitelere dayalı sosyal ağ siteleri olarak tanımlanabilir (Kirtis ve Karahan, 2011).

##### 2.1.1. Sosyal Medya ve Özellikleri

Sosyal medya etkileşimli yapısı sebebiyle insanların sanal ortamda birbirleriyle çevrimiçi olarak iletişim kurduğu, düşüncelerini ve fikirlerini paylaştığı bir yapı olarak dikkat çekmektedir (Borges, 2009). Kullanıcılarına oluşturdukları içeriği sunma ve bilgi paylaşımı iletişimini mümkün kılan sosyal medya kullanımı, sağladığı bu imkanlarla katılımcıların sosyalleşmelerine de katkıda bulunmaktadır.



Sosyal medyanın dünyada kullanımına yönelik istatistiksel veriler, önemli bulgular içermektedir. Bu bulgulara göre, 2016 yılı içerisinde dünya genelinde 3,419 milyar insan internete bağlanmakta, 2,307 milyar kullanıcı aktif olarak sosyal medyada yer almaktadır (Global Web Index Reports, 2016). Ülkemizde de 79,14 milyonluk nüfusun, 46.3 milyonunun internete bağlandığı görülmektedir. Bu internet kullanıcılarının 42 milyonunun aktif olarak sosyal medyada yer aldığı belirtilmektedir. Bu durum internetin ve sosyal medyanın, genel olarak çocuk ve gençlerin hayatında ne kadar belirgin bir rol oynadığını gösterir niteliktedir.

İnternet ve web tabanlı teknolojik gelişmelerle hayatımıza giren sosyal medya ile gazete, dergi, radyo ve televizyon gibi araçlar yoluyla kullanılan geleneksel medya arasında oldukça önemli farklar bulunmaktadır. İkisini birbirinden ayıran en önemli özellik ise, sosyal medya sitelerinin içeriğinin kullanıcılar tarafından oluşturuluyor olmasıdır. Sosyal medyada içerik monologdan ziyade diyalogdur (Bayburtlu, 2009). Bireylerin internet aracılığı ile yaptığı paylaşımlar ve kurdukları diyaloglar sosyal medyayı oluşturmaktadır.

Sosyal medya ve geleneksel medya kullanımlarından doğan farklı özelliklere sahiptir. Bu özelliklerden bazıları şöyle sıralanabilir:

**Erişilebilirlik:** Hem geleneksel medya hem de sosyal medya geniş bir kitleye erişilmeye imkân tanımaktadır ancak sosyal medya araçları herkes tarafından daha az ya da hiç maliyetle kullanılabilir.

**Kullanıcı:** Geleneksel medya üretimi, uzmanlık ve eğitim gerektirmektedir. Sosyal medyada ise durum farklıdır, çünkü okuma yazması olan ve bilgisayar kullanabilen her kullanıcı sosyal medyada kendine üretici ya da yayımlayan konumunda yer alabilmektedir.

**Kalıcılık:** Sosyal medyada gönderilen bir ileti istenildiğinde geri alınabilir ve değiştirilebilir ancak bir dergi makalesi basıldıktan ve dağıtıldıktan sonra aynı makale üzerinde değişiklik yapılamaz, televizyon ya da radyoda yapılan bir paylaşım geri alınamaz. Dolayısıyla geleneksel medyanın yaratıldıktan sonra değiştirilmesi mümkün değildir.

**Zaman:** Geleneksel medyada bir yayını kaçırma veya o yayının saatini bekleme gibi bir durum söz konusu olabilmekteyken, sosyal medya diğer kitle iletişim araçlarına göre anlık özelliğine sahiptir.

**Mülkiyet:** Sosyal medyada bilgi aktarımı kişilerin sadece kendi görüşlerini içeren özgür bir yapıdadır ancak geleneksel medyada bağlı olunan kuruluşun yayın politikası doğrultusunda bilgi aktarımı gerçekleştirilir.

Burada yer alan özellikler, sosyal medyanın sahip olduğu ve onu geleneksel medyadan ayıran bazı özelliklerdir. Bu özellikler ve daha pek çoğu göstermektedir ki, sosyal medya gelişen teknoloji ile, bireyin kişisel duygu, bilgi ve düşüncelerini kolay ve özgür biçimde, yakın ve uzak çevrelere ulaştırma imkânı sağlamaktadır. Günümüzde, sosyal medya bireyler, şirketler, devletler ve geleneksel medya arasındaki iletişimi temelinden değiştiren dev bir yapı haline gelmiştir (Scott ve Jacka, 2011). Ancak, hayatımızın her alanında var olan ve gittikçe insanlar için vazgeçilmez hale gelen sosyal medya, insanların hayatlarını kolaylaştırmak adına sağladığı sayısız faydanın yanı sıra, bazı durumlarda istenmeyen sonuçlara da sebebiyet verebilmektedir. Literatürde sosyal medya üzerine yapılan farklı çalışmalar (Öztürk ve Talas, 2015; Kilis, Rapp ve Gülbahar, 2014; Çelen, Çelik ve Seferoğlu, 2011; Işık, 2009) incelendiğinde, sosyal medyanın kullanıcıya sağladığı avantajları şu şekilde özetlemek mümkündür:

- Sosyal medya hızlı ve günceldir.
- Ulaşımı ve kullanımı kolaydır. Akıllı telefon ve internetin olduğu her yerde kolayca ulaşılabilir ve kullanılabilir.
- Kullanıcılar sosyal medya üzerinden, ilgilerini çeken düşünceler, görüntüler ve ses dosyaları gibi paylaşımları anında yayımlayabilir ve tüm dünya ile aynı anda paylaşımında bulunabilirler.
- Sosyal medya ile ücretsiz olarak ya da çok az bir maliyetle kolayca sosyal ağ kurmak, yeni insanlarla tanışmak ve onlarla hızlı iletişim kurmak mümkündür.
- Sosyal medya araçları yardımı ile evden dışarı dahi çıkmadan alışveriş yapmak, iş bulmak hatta insanlarla yüz yüze iletişim kurmak mümkündür.
- Sosyal medya bireyleri daha üretici kılar. Sosyal medya kullanıcıları, sadece tüketen kişiler olmaktan çıkıp hem üreten hem tüketen kişiler olarak değişmektedir.
- Sosyal medya araçları üzerinden, uluslararası düzeyde bilgiye ulaşmak daha kolaydır. Ayrıca sağladığı e-egitim gibi çevrim içi hizmetler ile, web üzerinden istenilen konuda uzaktan eğitim almak mümkündür.
- Bireylerin sosyal gelişimine de katkı sağlayan sosyal medya, kişilerin kendilerini daha rahat ifade etmelerine ve daha çabuk arkadaş edinmelerine olanak vermektedir.

Bu avantajlarla birlikte, giderek artan sosyal medya kullanımının bazı dezavantajlara neden olduğu düşünülmektedir. Bu dezavantajlar, yapılan literatür incelemesi sonucunda, şu şekilde özetlenebilir:

- Paylaşımında bulunmanın kolaylığı ve hızıyla, sosyal medya hem doğru hem de yanlış bilgilerin hızla yayılmasına ortam oluşturmaktadır. Dolayısıyla, bilgi

kirliliği ortaya çıkmaktadır. İnsanlar hangi kaynaktan ve hangi bilgiden yararlanmaları hususunda sorunlar yaşamaktadırlar.

- Sosyal ağ platformları, özellikle çocuk ve gençlerde kimlik oluşumuna olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Sahte hesap oluşturmak yoluyla, kendini sosyal ağlarda farklı göstermeye ihtiyaç duyan çocuk ve gençlerin kimlik oluşturma süreçlerinin olumsuz yönde etkilendiği söylenebilir.
- Sosyal medya üzerinden her konunun rahatça konuşulabilmesi ve tartışılması, bazen kişisel konuları da ortaya dökmektedir. Bu durum özellikle kişilerin ergenlik dönemi ile birlikte gelişme gösteren mahremiyet duygusunun gelişimini olumsuz etkileyebilmektedir.
- Sosyal medya başında geçirilen zamanın fazlalığı kişiyi toplumdan uzaklaştırabilir. Ayrıca bu durum kişiyi hareketsiz kılacağından, sağlıksız bir yaşam için zemin oluşturmaktadır.
- Sosyal medya kullanıcıları, internet üzerinden sözlü şiddet, gizlilik ihlali, çevrim içi dolandırıcılık ya da dosya paylaşımı dolandırıcılığı gibi uygun olmayan ve tehlikeli durumlarla karşı karşıya kalabilirler.

### **2.1.2. Sosyal Medya Araçları**

Sosyal medya araçları bloglar, mikrobloglar, iş ağları, fotoğraf paylaşımı, video paylaşımı ve sosyal ağlar gibi birçok farklı türde varlığını sürdürmektedir. Her geçen gün içerisine yenilerini de katarak büyüyen sosyal medya araçları, literatürde farklı kaynaklarda (Mangold ve Faulds, 2009; Weinberg, 2009; Safko, 2010; Zarella, 2010) farklı şekillerde sınıflandırılmaktadır. Mayfield (2008) tarafından sosyal ağlar, forumlar, bloglar, wikiler, içerik toplulukları, podcast, mikrobloglar şeklinde

sınıflandırırken; Akar (2010) kullanılan sosyal medya araçlarını bloglar, mikrobloglar, wikiler, sosyal işaretleme, podcastler, sanal dünyalar ve sosyal ağlar şeklinde gruplandırmaktadır. İlgili literatür değerlendirildiğinde, bu gruplandırmalardan günümüzde en yoğun kullanılan sosyal medya araçları olarak bloglar, mikrobloglar, podcastler, wikiler, forumlar ve sosyal ağlar ön plana çıkmaktadırlar.

**Bloglar:** Türkçeye “ağ günlüğü”, “günce” veya “web günlüğü” olarak çevrilmiştir ancak yine de Türkçede de yaygın olarak “blog” olarak kullanılmaya devam edilmektedir (Özata ve Öztaşkın, 2005). Kullanıcılarının teknik bilgiye ihtiyaç duymadan istediklerini yine istedikleri şekilde yazmalarına olanak tanıyan web sitelerine verilen genel isim olarak tanımlanabilir. Bir blog sitesinin bir ya da birden fazla yazar tarafından yönetilmesi mümkündür. Yayıncının seçimi üzerine okuyucuların yazılara yorum yapabildiği bloglarda, yayınlanan yazı ve yorumlar genellikle güncel olandan eskiye doğru sıralı görünmektedir. Yayınlanan her gönderi, kullanıcıların arama motorları üzerinden rahatça ulaşabilmeleri için, konularına ve içerdikleri bilgi kategorisine göre etiketlenmektedir. Kullanımı ve yönetimi kolay, kişisel web alanları olan bloglar, kullanıcılarının hem yazılı hem görsel üretimlerini internet ortamında tüm dünyaya ulaştırmalarına olanak sağlamaktadır (Alikılıç ve Onat, 2007).

Akar (2010), blogları diğer sosyal medya araçlarından ayıran önemli özellikleri yayımlanabilirlik, bulunabilirlik, sosyallik, sözel olma, bir araya getirebilme/birleştirme, birbirine bağlanabilme şeklinde ifade etmektedir.

**Mikrobloglar:** Mayfield (2008) mikroblog kavramını, anında mesajlaşma ve bloglamayı birleştiren araç olarak tanımlamaktadır. Mikrobloglar, kullanıcıların kendi aralarında anlık olarak kısa cümleler, fotoğraflar veya video linkleri gibi küçük boyutlu

içerik paylaşımı yapmalarına ortam sağlamaktadır. Bloglarla mikroblogları birbirinden ayıran en önemli özellik, yapılan paylaşımların anlık ve kısa olmasıdır. Örneğin, dünyada ve ülkemizde en popüler mikroblog servislerinden olan Twitter’da, gönderilmek istenen her bir blog yazısı 140 yazı karakteri ile sınırlandırılmaktadır. Holotescu ve Grosseck (2010) mikroblogların literatürde üzerinde durulan özelliklerinden yola çıkarak, mikroblogların;

- Farklı düşüncelerin tartışılmasına olanak ve ortam yarattığını,
- Kullanıcılarının belli öğrenme çerçevesinde yardımlaşmalarına olanak sağladığını,
- Bireysel öğrenmede rol oynadığını,
- Yabancı dil öğretimine katkı sağladığını ve
- Eğitim öğretimde etkin bir araç olarak kullanılabilceğini belirtmektedir.

**Podcast:** Podcast ismi, Apple markasının taşınabilir oynatıcısı olan ‘iPod’ ve İngilizce yayın anlamına gelen ‘broadcast’ kelimelerinin kaynaştırılmasıyla oluşturulmuştur (Safko ve Brake, 2009). Ses ve/veya video dosyalarının uyumlu herhangi bir aygıt için, belirli bir amaç çerçevesinde web üzerinden paylaşımı ilkesine dayanan bir yayın türü olan podcast terimi, ilk kez 2004 yılında The Guardian gazetesi teknoloji yazarı Ben Hammersley tarafından ses dosyalarının taşınabilir oynatıcılar ile dinlenmesini tanımlamak için kullanılmıştır (Akar, 2010).

Podcast için gerekli olan yazılım ve donanıma sahip herhangi bir kişinin internet ortamında kolaylıkla kendi ses veya videolarını yükleyip herkesle paylaşabilmesi mümkündür (Deperlioğlu ve Köse, 2010). Genellikle 3-5 dakikalık mini kayıtların sunulduğu podcastler ile çevrimiçi yayın üyelik yoluyla kullanıcılara ulaştırılabilmektedir. Podcastlerin yardımı ile dinleyicilerin, kayıtları isteğine bağlı

olarak, istediği yerde ve istediği zaman dinlemesi mümkündür (Jham, Duraes, Strassler ve Sensi, 2007). Ayrıca podcast üyeliklerinin genelde ücretsiz olması ve kullanımının basit olması sebebiyle podcast kullanımı oldukça avantajlı bulunmaktadır. Podcastler barındırdıkları ve eğitici yanı olan yayınlarla, bireylere ders öncesi hazırlık, kaçırılan derslerin konularını telafi etme ve bir konu hakkında başlı başına bir kaynak sahibi olma gibi olanaklar da sağlamaktadır. Diğer bir yandan, çoklu ortam aygıtları üzerinde çalıştırılabildikleri için eğitimin sınıf dışına taşınmasını destekleme yeteneğine de sahiptir (Karaman, 2008).

**Wikiler:** Hawai dilinde hızlı ve kolay anlamına gelen ve Web 2.0 teknolojilerinden biri olan wiki, ilk olarak 1995 senesinde WikiWikiWeb adıyla Ward Cunningham tarafından geliştirilen bir yazılımdır. Askeroğlu (2010)'na göre, bireylerin diğer bireylerin oluşturmuş olduğu sayfaları kendi isteği doğrultusunda değiştirdikleri web sayfaları olarak tanımlanan wikiler, Mindel ve Verma (2006) tarafından bireysel olarak oluşturulmuş grupların bir fikir üzerinde eş zamansız olarak beraberce çalışabilecekleri, tekrar tekrar kullanılabilen bir platform olarak tanımlanmaktadır. Wikilere kayıtlı olan her kullanıcı, sayfalarda sunulan bilgilere müdahale edebilmektedir (Deperlioğlu ve Köse, 2010). Kullanıcılar, bir sözcük hakkında tanımlama yapabilmekte, bu sözcüklere yenilerini ekleyebilmekte, yanlış ya da eksik olduğunu düşündüğu yerleri değiştirebilmekte ve silebilmektedir (Altun, 2008). Dolayısıyla, wiki sayfaları kullanıcılarının oluşumuna katkı sağladığı ve bilgilerin sistematik bir şekilde yönetildiği sanal bir ansiklopedi olarak düşünülebilir. Herkesin kullanımına açık ve ulaşımı kolay olan bu wiki sayfaları, bloglarla birlikte yaygın kullanım alanlarına sahip olan web araçlarından birisi haline gelmiştir.

Eğitim alanında da kullanımı giderek artan wikilerin, birçok öğretmen tarafından iş birliği ve fikir alışverişı gerektiren eğitimsel projelerde kullanıldığı düşünölmektedir (Escofet ve Marimon, 2010). Sunduğu işbirlikçi çalışma ortamı ile öğrencilerin birbirleriyle etkileşim sağlamalarına olanak veren wiki sayfaları, grup çalışmalarını desteklemekte ve sosyal bir öğrenme aracı olarak, yapılandırmacı öğrenmeyi de teşvik etmektedir (Snelling ve Karanicolas, 2008).

**Forumlar:** Web 2.0 ve sosyal medya kavramlarından çok daha önce oluşturulmuş interaktif bir ortam olarak internet forumları, sosyal medyanın en köklü oluşumlarındanadır. Forumlar, kullanıcıların belirli konulardaki deneyimlerini, fikirlerini ve bilgilerini özgün konu başlıkları ve ilgi alanları etrafında başkaları ile paylaşabilecekleri, etkileşimli çevrimiçi ortamlar olarak tanımlanmaktadır (Bickart ve Schindler, 2001). ‘Administrator’ olarak adlandırılan web sayfası yöneticileri tarafından yönetilen forumlar, kullanıcılarına bilgi alma, paylaşımında bulunma ve yapılan paylaşımlara yorumda bulunarak fikir beyan etme gibi olanaklar tanımaktadır. Forumlarda internet kullanıcıları genellikle kendi kimlikleriyle yer almazlar (Onat, 2009). Elektronik ortamda yaratılmış bu paylaşım ve tartışma platformu, kullanıcılarının seçtikleri kategori üzerinden açacakları yeni bir konu başlığı altında paylaşılan bilgiler ve yapılan yorumlar ile bilgilendirici, eğitici ve öğretici özellik taşımaktadır. Forumlar, katılımcılarına birlikte çalışma, bilmedikleri bir konuyu öğrenme ya da bildikleri bir konunun farklı yönlerini görme fırsatı sağlamaktadır. Eleştirel düşünmeyi de desteklemesi bakımından, forumlar kişilerin bir fikir veya bir konu üzerinde tartışmaları için en uygun araçlar olarak görölebilir (Bell, 2009).

Forumların wiki ve bloglardan farklı olarak çok sıkı olarak denetlenen üyelik sistemleri ve kuralları bulunmaktadır. Forumlar yöneticileri tarafından sürekli



denetlenerek, tartışmaların belli kurallar dâhilinde devam ettirilmesi sağlanmaktadır (Eldeniz, 2010). Doğru ve düzgün yönetilip denetlenen forumların, zengin bir bilgi kaynağı olduğu söylenebilir.

**Sosyal Ağlar:** Sosyal ağ kavramını 1954 yılında ilk kez kullanan Barnes'a göre sosyal ağlar, birbirleriyle iletişimde olan ve birey için duygusal, psikolojik öneme sahip kişilerden oluşmaktadır (Aksüt, Ateş ve Balaban, 2011). Çetin (2009) sosyal ağları web 2.0 teknolojisi ile ortaya çıkan sosyal medyayı meydana getiren en önemli ortamlar olarak tanımlarken, Eldeniz'e göre (2010) sosyal ağlar kullanıcıların kendileri ile ilgili kişisel haberleri verebileceği, arkadaş edinebileceği veya arkadaşlarıyla etkileşimli bir şekilde iletişim kurabilecekleri, resimlerini, videolarını paylaşabilecekleri, çeşitli etkinlikler düzenleyebilecekleri web sitelerine verilen genel isimdir. Başka bir tanıma göre, sosyal ağlar ortak bir amaç doğrultusunda insanların etkileşimini, düşünce ve bilgi paylaşımlarını ve bu bilgilerin internet ortamında gruplamasını sağlayan hizmetlerdir (Boyd ve Ellison, 2007; Preeti, 2009).

Sosyal ağlar kullanıcılara profil bilgilerini paylaşma, özel veya çevrimiçi mesajlar gönderme, fotoğraf ve video paylaşımı gibi yollarla diğer kullanıcılarla iletişim kurma fırsatı vermektedir, böylece kişilerin toplum içinde kendilerini tanımlamalarına ve rahatlıkla anlaşabileceği, paylaşım sağlayabileceği, aynı kültürel seviyede insanlarla iletişime geçebilmelerine de olanak sağlamaktadır. Boyd ve Ellison (2007)'a göre sosyal ağları değerli kılan sadece bireylere tanımadıkları kişilerle tanışma fırsatı vermesi değil aynı zamanda kendi sosyal ağlarını paylaşma imkânı sunmalarıdır. Sosyal ağlar, sağladığı iletişim ve paylaşım kolaylığı ile günümüzde bir alışkanlık ve yaşam biçimi haline gelmiştir (Toprak, Yıldırım, Aygül, Binark, Börekçi ve Çomu 2009).

Web sitelerinden farklı olarak sosyal ağ siteleri, kullanıcılarına sosyal ağ sayfalarının hemen hemen tamamını kendi özelliklerine göre oluşturma fırsatı vermektedir. Kullanıcı kendini ifade eden profiller hazırlayabilmekte ve bu profil ile kendi sosyal ağlarını oluşturabilmektedir. Sosyal ağ oluşturma, kullanıcıların web sayfası ya da fotoğraf koleksiyonu gibi çevrimiçi konumları arasında bağlantılar oluşturmalarını sağlayan web 2.0 ile ifade edilebilir. Bu bağlantılar doğrudan çevrimiçi gruplara katılarak ya da diğer kullanıcıların arkadaş veya kontak listeleriyle bağlantı kurarak gerçekleştirilebilir (Green ve Hannon, 2007).

Özkan ve McKenzie (2008) sosyal ağların genel özelliklerini şöyle özetlemişlerdir;

- Sosyal ağların birçoğu, kullanıcıya e-posta, anlık mesajlaşma, video, blogging, dosya paylaşımı, fotoğraf paylaşımı gibi çeşitli hizmetler sağlamaktadır.
- Sosyal ağlar kullanıcıların bir veri tabanını tutmakta ve böylece kullanıcılar kolaylıkla arkadaşlarını bulabilmekte, topluluklar oluşturabilmekte ve kendileri ile ortak ilgi alanlarına sahip bireyler ile paylaşımda bulunabilmektedirler.
- Kullanıcılara çevrimiçi olarak kendi profillerini oluşturmalarına imkân vermekte ve kendi sosyal ağlarını ortaya koymalarını sağlamaktadır.
- Sosyal ağların çoğunluğu ücretsiz olduğundan kullanıcılar çok düşük maliyetle birbirleri ile bağlantı kurabilmektedirler.
- Sosyal ağlar kullanıcının kendi erişim ve gizlilik kurallarını kendisinin düzenlemesine olanak tanımaktadır.

Büyüksener (2009) sosyal ağ sitelerini arkadaşlık ve çevre edinme, iş ağları, çöpçatanlık ağları, mezuniyet ağları ve marka ağları olmak üzere beş ayrı kategoriye ayırmıştır. Dolayısıyla sosyal ağ sitelerinin farklı amaçlar için kullanılabilirdiği

söylenbilir. Bireysel öğrenmeyi destekleyici yapısı ile, sosyal ağların pedagojik bir araç olarak eğitsel amaçlı kullanılması da düşünülmektedir (McLoughlin ve Lee, 2008; Lockyer ve Patterson, 2008).

### **2.1.3. Sosyal Medyanın Eğitimdeki Rolü**

Gelişen teknoloji ile beraber değişimin de çok hızlı olduğu günümüzde, sosyal medyanın sadece günlük yaşamda değil aynı zamanda bir eğitim aracı olarak da kullanılabilceği tartışılmaya başlanmıştır (Aydın, 2012; Rampai, 2013; Yüksel ve Olpak, 2014). Özellikle dijital yerliler ya da y kuşağı olarak belirtilen yeni nesil gençlerin teknolojiye olan ilgi ve yatkınlıkları, eğitim sisteminde teknolojinin sağladığı imkanlardan faydalanmayı gerekli kılmaktadır (Gülseçen, Gürsul, Bayrakdar, Çilengir ve Canım 2010). En güncel bilgilere en hızlı ve kolay yoldan ulaşmaya olanak tanıyan yeni iletişim teknolojileri ile, sadece öğrenciler değil öğretmenler de eğitim-öğretim süreci boyunca teknolojinin sunmuş olduğu fayda ve kolaylıklardan yararlanmak istemektedirler. Kullanıcılarının çoğunluğunu yeni nesil öğretmenler ve öğrenciler gibi gençlerin oluşturduğu düşünüldüğünde, sosyal medya araçlarının eğitim-öğretim amacıyla kullanımına yönelik çalışmaların olması, bilgi ve iletişim çağına ayak uydurmak açısından önemli görülmektedir (Özmen, Aküzüm, Sünkür ve Baysal, 2011).

Eğitimin çok değişik ve çeşitli tanımları yapılmaktadır. Senemoğlu'na (1998) göre eğitim “insanın kişiliğini besleme süreci” ve “insan sermayesine yapılan yatırım” olarak kabul edilmektedir. Sönmez (2010) ise eğitimi fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyokimyasal değişiklikler oluşturma süreci olarak tanımlamaktadır. Ertürk (1972) eğitimi bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı ve istendik davranış değişikliği oluşturma süreci şeklinde tanımlamıştır.

Eğitim, davranış ve bilgilerdeki değişiklikleri ve bunların birtakım etkinlikler sonucu bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşmesini gerektirmektedir. Bu nedenle eğitimin bir süreç olduğu söylenebilir. Yaşam için gerekli bilgi ve becerilerin bireye yaşamının ilk yıllarında kazandırılmasıyla başlayan eğitim, ağdaş yaklaşımlarda “yaşam boyu devam eden bir süreç” olarak kabul edilmektedir.

Eğitimin genel amacı, yetişmekte olan ocuk ve gençlerin topluma sağlıklı ve verimli bir Şekilde uyum sağlamalarına yardım etmektir. Bu uyumun gerçekleşmesi için bireylerin yetenekleri eğitim yoluyla geliştirilir (ubuku, 2011). Eğitimin niteliği her toplumda eşit değildir ve eğitim sisteminin niteliği gelişmişliğin önemli bir göstergesidir. Eğitim sisteminin niteliğini arttırmak amacıyla, ğretim programlarında dönemin eğitim anlayışı ve toplumun ihtiyaçları doğrultusunda değişiklikler yapılmaktadır. Öğretim programları, ülkemizde, belli eğitim kademelerinde öğrenilmesi istenen ders konularını, zaman ve süre öğeleri dikkate alınarak okul tipinin amaç ve ilkeleri doğrultusunda düzenlenmektedir (Varış, 1996). Programların hem içerikleri yenilenmekte hem de içeriğin ğretiminde yapılandırmacı yaklaşımın esas alındığı, bilginin yanı sıra beceri ve değerlerinde eğitim-ğretim sürecinin önemli unsurları oldukları anlayışı uygulamaya geçirilmeye çalışılmaktadır.

Bilim ve teknolojidaki hızlı gelişmeler; sosyal, ekonomik ve politik alandaki değişmeler; bilgi ve iletişim yoluyla artan hızlı etkileşim eğitim sistemlerinin yeniden yapılandırılmasına ve değişikliğine yol açmaktadır (Kaya, 2011; Oğuz ve Tunca, 2008; Taşar ve Karaçam, 2008). Ayrıca son yıllarda hızla gelişen teknolojiler kuşaklar arasında büyük farklılıklar yaratmıştır. Bu farklılıkların, insanların günlük hayatları üzerinde de çeşitli etkileri olmaktadır. Doğdukları andan itibaren kendilerini bu gelişen ve değişen hayatın içinde bulan insanların hayata bakışlarının, önceki kuşaklara göre

farklı olduğu söylenebilir. Bunun bir sonucu olarak pek çok farklı alanda olduğu gibi eğitimde de yeni teknolojilerin etkisiyle yeni gereksinimler ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, geliştirilen programların gerçek dünya ile bağlantıları güçlü, toplumu etkileyen çevre sorunlarına ve teknolojik gelişmelere açık olması gerekmektedir (Ayas, Çepni, Johnson ve Turgut, 1997).

Teknolojinin hayatımızın vazgeçilmezi olduğu bu dönemde, eğitim ortamlarında da teknolojiye yer verilmesi düşüncesi oldukça yaygın hale gelmiştir. Özellikle bilgisayar teknolojisi ve internet, eğitim ortamlarında öğretimi desteklemek amacıyla kullanılmakta ve hatta kullanım oranı ve çeşitliliği gün geçtikçe artmaktadır. Pek çok araştırmacı, öğretim teknolojilerinin eğitimde kullanımının, öğretimi daha kaliteli hale getiren bir güç olduğunu savunmaktadır (Jonassen ve Reeves, 1996; Means, 1994; Çağıltay ve Çakıroğlu, 2001). Gömleksiz (2004) de bu konudakini tespitini, ‘sınıflarda teknoloji kullanımının öğrencilere daha hızlı ve kalıcı öğrenme şansı sunar’ şeklinde ifade etmektedir. Teknolojinin eğitim ortamlarında kullanımı literatürde genel olarak kabul görmekte ve yeni teknolojiler ortaya çıktıkça eğitim ve öğretim ortamlarına entegre edilmesinin eğitim ve öğretime çeşitli imkanlar sağlayacağı öngörülmektedir. Son zamanlarda, bahsi geçen bu yeni teknolojiler ile hayatımıza giren ve kullanım oranlarıyla gücünü kanıtlayan sosyal medyanın, eğitim-öğretim ortamlarına entegrasyonu tartışılmaktadır.

Web 2.0 teknolojisiyle hayatımıza giren, çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına ulaşılmasını sağlayan medya sistemi olan sosyal medya, günümüzde kullanım oranının giderek artmasıyla, eğitimciler tarafından öğrencilerini katılımcı olarak teşvik etmek amacıyla eğitim sürecinde kullanılabilceği fikrini akla getirmektedir. Sosyal medyanın kullanım istatistikleri incelendiğinde pek çok farklı amaçla yoğun biçimde

kullanıldığı ve her yaş grubundan kullanıcı sayılarının gün geçtikçe arttığı görülmektedir.

Karakoç ve Avcı (2015), çalışmasında ilköğretim öğrencilerinin %74'ünün sosyal medya mecralarında etkin olarak yer aldığını ortaya koymuştur.

Bir diğer çalışmada, Baştürk, Sayımer ve Ergül (2015), 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin önemli bölümünün evinde internet bağlantılı bilgisayar bulunduğunu, çoğunun günde en az bir kez sosyal ağları ziyaret ettiğini belirtmiştir.

Tanrıverdi ve Sağır (2014) ise, lise öğrencilerinin %54'ünün günde birkaç kez, %16'sının günde bir defa ve %25'inin haftada bir defa sosyal medyayı kullandıklarını belirtmişlerdir.

Benzer şekilde, Vural ve Bat (2010) üniversite öğrencilerinin sosyal medya ortamlarını %86 oranında kullandıklarını ortaya çıkarmıştır.

Yukarıdaki çalışmalar, sosyal medyanın gençler ve çocuklar arasında kullanımının önemli boyutlarda olduğunu ortaya koymaktadır. Sosyal medyanın öğrenen yaşamındaki bu geniş ve kontrolsüz etkisi düşünüldüğünde, eğitim programcılarının, eğitim politikalarını belirleyen yöneticilerin ve öğretmenlerin bu etkiye kayıtsız kalmaması; öğrenme-öğretme durumlarında sosyal medyayı etkin olarak kullanmaları gerektiği akla gelmektedir.

Öğrenenlere sunduğu yaygın, kolay ve ücretsiz kullanım olanakları, sosyal destek ve iş birliğini arttırması, akran desteğini sağlaması, daha esnek bir öğrenme ortamı sunması, öğretim ve değerlendirme süreçlerinde daha farklı uygulamalara fırsat vermesi gibi özellikleri sosyal medyayı eğitimde önemli bir unsur haline getirmektedir (Blackey ve Chew, 2009: akt. Jones, Blackey, Fitzgibbon ve Chew, 2010).

## 2.2.Yabancı Dil Öğretimi

Teknolojinin büyük bir hızla değiştiği iletişimin hızının ve boyutlarının inanılmaz geliştiği 21. yüzyılda yabancı dil bilmenin, öğrenmenin önemi tartışılmaz. Artık insanların anadili dışında bir yabancı dil öğrenmesi neredeyse zorunluluk haline gelmiştir. Çağın teknolojisini, bilimini öğrenmek, anlamak, çağa yetişmek ve onu yakalayabilmek için yabancı dil bilmek olmazsa olmaz koşuttur (Çelebi, 2006). İletişim araçlarının gittikçe artan bir hızla gelişmesi ve milletler arasındaki siyaset, ekonomi ve turizm alanlarındaki alışverişlerin yoğunlaşması ile yabancı dilin geniş kitlelere yayılması konusundaki gerekliliği daha belirgin hale gelmektedir; bu durum yabancı dil öğrenimine olan isteği arttırmaktadır (Demirel, 2012).

Globalleşen ve insanların birbirleriyle olan iletişiminin ve iletişim kurma arzusunun arttığı günümüzde, yabancı dil bilmek bir gereksinim haline gelmiştir. Hatta artık bir yabancı dilin yeterliği olmadığı görülmektedir. Yabancı dil bilmek kişinin dilin kurallarını ve dildeki kelimeleri bilmesiyle beraber, bu bilgilerinden yararlanarak pratikte dili konuşabilmesi ve yazılı olarak da o dilde iletişim kurabilmesi olarak görülmektedir. Yabancı dil anadilden farklı olarak, sosyal çevre ve eğitim yaşantıları yoluyla sonradan öğrenilir. Yabancı dil öğrenmenin yabancı dille öğretim süreciyle gerçekleşebileceği düşünülerek, yaklaşık iki asırdır Türkiye’de yabancı dil öğretimi konusunda uğraş verilmektedir. Zaman zaman değişik eğitim politikalarının da etkisiyle, farklı yabancı dil öğretim yolları izlenmektedir.

Bu süreçte yabancı dil öğretimi ile yabancı dille öğretim kavramlarını karıştırmamak gerekmektedir. İki kavram arasında çok ince farklar bulunmaktadır. Yabancı dil öğretiminin amacı, öğrenciye aldığı yabancı dilin temel kurallarını öğretmeyi, yabancı dil kelime haznelerini geliştirmeyi, yabancı dilde okuduğu ve duyduğunu

anlayabilmeyi ve kendisini sözlü veya yazılı olarak ifade edebilmeyi sağlamaktır (Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK], 2008). Yani, yabancı dil öğretimi yabancı dilin öğretimini nitelikli hale getirmeyi hedeflemektedir. Yabancı dille öğretim ise bundan farklı olarak, yabancı dilin ders dili yapılması durumudur. Yabancı dille öğretimde verilen matematik, fen bilgisi, sosyal bilimler gibi bazı dersler yabancı dille işlenmektedir. Ülkemizde yabancı dille öğretim veren bazı özel okullar bulunmakla birlikte, diğer özel okullar ve devlet okullarında yabancı dil öğretimi yapılmaktadır.

### **2.2.1. İngilizce Öğretimi ve Önemi**

Dünyada 300 ile 500 arasında dil bulunmasına rağmen, ulusların sahip oldukları ana dilleri uluslararası iletişim kurmakta yetersiz kalmakta ve bu sebeple diğer ülkelerin dillerini öğrenme gereksinimi ortaya çıkmaktadır. Uluslararası ilişkilerde bir dili ortak dil olarak belirleyen ve o dilin öğrenilmesini önemli kılan bazı ölçütler bulunmaktadır. Bunların başında, o dilin konuşulduğu ülkenin politik ve ekonomik durumu gelmektedir. Bunu askeri sözleşmeler, tarihsel, kültürel ve ticari ilişkiler izlemektedir. Ülkeler arasındaki bu etkileşim, ülkeler arası iş birliklerinin sağlanmasına da katkı sunmaktadır (Demirel, 2012).

Günümüzde, 50'den fazla ülkenin resmi dili olan ve tüm dünyada iletişimin ortak dili kabul edilen, en geçerli dil İngilizcedir. Thomas (1996), İngilizcenin dünyanın bilgi depolama ve transferi için önemli bir araç olduğu, dünyada e-maillerin %70'nin, bilgisayar verilerinin %80'nin ve bütün bilgilendirme işlemlerinin %85'nin İngilizce ile yapıldığını belirtmektedir. Türkçenin, günümüzde bilim dili olarak kabul edilmemesine karşın, İngilizce uluslararası bir dil haline gelmiştir. Bu nedenle, pek



çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de İngilizce öğretimine verilen önem ve gösterilen talep gün geçtikçe artmaktadır.

İngilizcenin dünya üzerindeki yeri ve önemi göz önüne alınarak, ülkemizde de zorunlu yabancı dil eğitimi İngilizce olarak belirlenmiştir ve İngilizce dışında diğer yabancı diller “seçmeci ders” adı altında ikinci yabancı dil olarak verilmektedir. Bu nedenle, Türkiye’de örgün eğitimin bütün kademelerinde, okul öncesi eğitimden üniversiteye kadar her düzeyde İngilizce öğretimi çabası artarak devam etmekte ve yaygın eğitimde açılan özel kurslar ve verilen dersler ile insanların İngilizce öğrenme talepleri karşılanmaya çalışılmaktadır. İngilizce öğretiminin bu denli önem kazanması ile öğretim kurumlarının bazıları kaliteli İngilizce öğretimi vermeyi amaçlamakta, bazıları ise doğrudan İngilizce öğretim vermektedir.

Türkiye’de İngilizce öğreniminin önemi giderek artarken, dünyadaki İngilizce öğretimi alanındaki yenilikleri takip etmek elzem hale gelmiş ve eğitim- öğretimde çağı yakalamak kaçınılmaz olmuştur.

Dil becerisi sözlü ve yazılı iletişim kurularak geliştirilen bir beceri olduğundan, dil öğretiminin en önemli etkenlerinden biri iletişimdir. Ancak çoğu zaman insanların iletişim kurmalarındaki amaç dil becerilerini geliştirmek değildir. İnsanlar, birbirlerinden öğrenmek, gelişmek, bildiklerini geliştirmek, fikir ve bilgi paylaşımında bulunmak ya da sadece sosyal etkileşimde olmaktan duydukları zevkten ötürü iletişim halindedirler (Solomon ve Schrum, 2010). Günümüzde, özellikle gençler arasında, iletişimin en güçlü olduğu noktanın sosyal medya olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, sosyal medya gibi iletişimi güçlendiren platformların yabancı dil öğretimine; özellikle uluslararası boyutta kullanım oranı oldukça yüksek olan İngilizce öğretimine katkı sağlayabileceği düşünülmeye başlanmıştır.

### **2.2.2. İngilizce Öğretiminde Yeni Yönelimler**

Bir ya da birkaç yabancı dil öğrenmek akademik ya da meslek yaşamında çoğu zaman bir ön koşul gibi görünmektedir. Bu kaçınılmaz zorunluluk, yabancı dil öğretimine her zamankinden daha yoğun ve bilinçli bir biçimde eğilmeyi gerektirmektedir.

Dünyayı yöneten ve ortak faaliyetlerin hemen hepsinde öncü rol oynayan ülkelerin anadillerinin İngilizce olması, ülkemizde de İngilizcenin önemini giderek arttırmıştır.

Bu durum 1980 – 1990’lı yıllarda okullarımızda ve üniversitelerimizde seçmeli dil olarak okutulan İngilizcenin, bugün zorunlu ders haline gelmesine neden olmuştur. Bu duruma bağlı olarak, İngilizcenin ülkemizde yabancı dil öğretimi ile özdeşleştiği görülmektedir. Bunun sonucu olarak bugün Türk eğitim sisteminde, İngilizce öğretimi örgün eğitimde geliştirilen program uygulamalarıyla yeni yönelimlere açılmaktadır. Bu yeni yönelimlerle, İngilizce öğretim sürecinde kullanılan yöntemlerde ve araçlarda değişiklikler meydana gelmiştir.

#### **2.2.2.1.İngilizce Öğretim Yöntemleri**

Yabancı dil öğretiminde yöntem, öğrenim sürecini etkileyen önemli faktörlerden biridir. Geçmişten günümüze çeşitli dil öğretim yöntem ve yaklaşımları geliştirilmiş ve belirli dönemlerde oldukça yoğun kullanılmıştır (Gömleksiz ve Elaldı, 2011)

1950’li yıllara kadar geleneksel dil bilgisi- çeviri yöntemi kullanılırken, sonraları bilimsel esaslara dayalı değişik yöntemler kullanılmıştır. 1940- 1960 yılları arasında neredeyse tek yöntem olarak dil öğretimini egemenliği altına alan kulak-dil alışkanlığı yöntemi (audio- lingual) amaçlanan iletişim becerisi karşısında yetersiz kalmıştır. Bu yöntem öğretimin ilk basamaklarında özellikle küçük yaştaki çocuklar için dil bilgisi

becerisinin kazanılmasında yararlı olmuş ancak dil kullanım becerilerini kazandırmakta başarısız olmuştur (Başkan, 2006). 1960'lardan sonra Chomsky'nin öncülüğünde gelişen yeni dil bilim anlayışı ile dil öğretiminin bir alışkanlık kazanma değil, bilinçli bir kazanım olduğu düşünölmeye başlanmıştır.

Yıllar boyunca, pek çok eğitim bilimcisi ve dil bilimciler yabancı dil eğitimini farklı şekillerde ele almış ve değişik öğretim yöntem ve yaklaşımlar önermişlerdir. Güncelliğini koruyarak günümüze gelen dil öğretim yöntem ve yaklaşımlar arasında dil bilgisi çeviri yöntemi, kulak dil alışkanlığı yöntemi, bilişsel öğrenme yaklaşımı, düz varım yöntemi, doğal yaklaşım, iletişimsel yaklaşım, bütüncül fiziksel tepki yöntemi, grupla dil öğretimi yöntemi, öneri yöntemi, sessiz yöntem ve seçmeci yöntem yer almaktadır.

***Dil bilgisi çeviri yöntemi:*** Dil bilgisi çeviri yönteminin kullanıldığı öğretim sürecinde genellikle dilbilgisi kuralının birkaç örnek cümle ile açıklanmaktadır. Yabancı kelimelerin anadilde karşılıkları ile birlikte öğretilmektedir. Bu yöntemle yapılan derslerde hedef dilin dilbilgisi kuralları ve kelimeleri içeren alıştırmalardan faydalanılmaktadır. Derslerin çoğunda öğrencinin anadili kullanılır. Dilbilgisi-çeviri yönteminin kazanımlar için sunduğu fırsatlar sınırlıdır ve ağırlıklı olarak öğrenmeye dayanmaktadır.

***Kulak dil alışkanlığı yöntemi:*** Bu yöntemde dersler genellikle derste üzerinde durulacak kelime ve dilbilgisi kurallarını içeren bir diyalog kullanarak öğretilmeye çalışılır. Öğretmenler genel olarak öğrencilerin verilen diyalogu canlandırmasını ve sonunda ezberlemesini beklemektedirler. Diyalogdan sonra, diyalogda sunulan yapıların basit tekrar kalıpları, değiştirme, dönüştürme, çeviri ile kuvvetlendirildiği

kalıplar gelir. Bu metot ile edinim için uygun ortamlar sağlanması mümkündür fakat bu ortamların verimliliği yeni yöntemlerin sağladığı seviyede olmayabilir.

***Düz varım yöntemi:*** Bu yaklaşım “doğrudan metot” olarak da adlandırılmaktadır. Bu yöntemde ele alınan yaklaşım öğrenilen dilde tartışmaları içermektedir. Öğretmen bu yöntemde, dilde örnekler kullanır ve dilbilgisini tümdengelim yoluyla öğretir; öğrenciler ise sunulan örneklerden yola çıkarak dilin kurallarını tahmin etmeye çalışırlar. Öğretmenler ilgili konu hakkında sorular sorarak ve günün dilbilgisi kurallarını konuşmalarda kullanarak öğrenci ile sürekli etkileşim halindedir. Bu yöntemin kullanıldığı öğretim sürecinde, öğrencilerin dili kullanmadaki doğruluğuna dikkat edilir ve varsa yanlışları düzeltilir. Bu metot şu ana kadar bahsedilenlerden daha fazla anlaşılır mesaj sunar ancak yine de fazlasıyla dil bilgisi ağırlıklıdır.

***Doğal yaklaşım:*** Doğal yaklaşımın uygulandığı dil öğretim sürecinde öğretmen yalnız hedef dilde konuşur. Öğrenciler ise anadillerini ya da öğrendikleri dili kullanabilirler. Konuşmalardaki yanlışlar düzeltilmez. Derslerin amacı öğrencinin düşünceleri hakkında konuşurken, görevleri yerine getirirken ve problemleri çözmek için dili kullanabilmesini sağlamaktır. Bu yaklaşım öğrenme ve edinme gerekliliklerini karşılamayı hedefler ve bu yolda büyük ölçüde başarılı olur. Başlıca eksikliği, sınıf içi öğretimin dersin tüm öğrenciler için ilginç ve dikkate değer olabilmesiyle sınırlı oluşudur.

***Bütüncül Fiziksel Tepki Yöntemi:*** Bütüncül fiziksel tepki yöntemi (TPR) öğrencilerin öğretmenin, dildeki seviyeleri ilerledikçe zorluk derecesi artacak şekilde verdiği komutları dinlemesi ve uygulamasını içerir. Bu yöntemin uygulanması sürecinde, öğrencinin konuşması ertelenmiş olur ve öğrenci konuşma isteği duyduğunda diğer öğrencilere komutlar vermeye başlar. Teoride TPR yönteminin dil edinimi ile

sonuçlanacağını belirtilmektedir. İçeriği her zaman öğrenci için ilginç olmasa da diğer metotlardan daha iyi sonuç verdiği söylenebilir.

**Grupla Dil Öğretimi Yöntemi:** Grupla dil öğretimi yönteminde öğrenme sürecinin merkezinde öğrenciler vardır ve genelde bu yöntemle ders işlenirken öğrencilerin oturma düzeni bir çember şeklindedir. Öğretmen bu düzende çemberin dışında kalır. Her öğrenci için ya da 3-4 kişiden oluşan gruplar için bir öğrenci danışman olarak seçilebilir. Böylece öğrencilerin, danışman öğrencilerle kendi anladıkları biçimde rahat iletişim kurma şansına sahip olacağı düşünülmektedir. Çemberin dışında kalarak, grup çalışmalarını dışarıdan izleyen öğretmen anadildeki konuşmaları yabancı dile çevirerek öğrencilere yardımcı olmaya çalışır. Bu şekilde öğrencilerin hedef dilde iletişim kurmalarını sağlamak için destek verilebilir. Grupla dil öğretim yönteminin temelinde öğretmen ile öğrenciler arasında karşılıklı iyi niyet, ilgi ve olumlu tutum çok önemli yer tutmaktadır.

**Öneri Yöntemi:** Bu yöntem uygulanarak işlenen derslerde mevcudun küçük sayıda olmasına önem verilmektedir. Bu yöntemin kullanıldığı öğretim süreci boyunca, edininin gerçekleşebilmesi için stresin düşük olduğu, (müzik ve meditasyonla tamamlanan aktif ve pasif seanslar içerebilen) çekici ortamlar sağlamaya ağırlık verilir. Başlangıçta öğrencilerin anadil kullandıklarına şahit olunabilir fakat genellikle öğrencilerin hedef dili kullanması tercih edilir. Öneri yöntemi, dilbilgisine gereğinden fazla önem vermemektedir ancak sağlanan doğru atmosfer ile öğrencilerin hedef dili çeşitli diyaloglar içinde kullanmalarına olanak verilir.

**Sessiz Yöntem:** Caleb Gattegno tarafından bulunan sessiz yöntem (silent way), sessizliği İngilizce öğretiminde bir yöntem olarak kullanmayı önermektedir. Bu yöntemin kullanılması sürecinde, öğrencilerin kendi kendilerine bağımsız çalışmaları

ve aktif katılım sağlamaları vurgulanmaktadır. Bu amaca yönelik olarak, öğretmenler sessiz kalıp sadece jest ve mimik kullanarak öğrencilerinin ilgilerini çekmeye çabalar. Sessiz kalınarak öğrencilerden geri dönüt almaya ve hatta kendi hatalarını kendilerinin düzeltmesini sağlamaya çalışılır. Bu yöntem kullanılırken, ezbercilikten ve anadile çeviri yapmaktan uzak durulur.

***Seçmeci yöntem:*** Günümüzde yabancı dil öğretiminde tek bir yöntemin kullanımının tek başına tüm öğretim sorunlarını çözecek güçte olmadığı düşünölmektedir. Dolayısıyla, dil öğretiminde tek başına bir yöntemin kullanılması söz konusu değildir. Bunun sonucu olarak sınıf içi etkinliklerde belli bir yönleme bağlı kalmak yerine bir yöntemler karması kullanma düşünöncesiyle eklemeli ya da seçmeci yöntem denilen öğretim metodu ortaya çıkmıştır. (Demirel, 2012).

Seçmeci yöntem, yöntemler karması ya da yöntem zenginliği anlamında kullanılmaktadır. Örneğin bir öğretmen sözcük öğretiminde düz varım yöntemine, dilbilgisi kuralları öğretiminde bilişsel öğrenme yaklaşımina, konuşma becerisi kazandırmada kulak dil alışkanlığı ve iletişimci yöntemine ağırlık verebilmektedir. Seçmeci yöntem eğitimcilere amaçları doğrultusunda kullandıkları farklı etkinlikler için farklı yöntemler kullanabilme konusunda yardımcı olmaktadır. Bu yöntemin kullanımında; öğrencilere uygun bir eklemeli (seçmeci) yöntem oluşturabilmek için tüm yaklaşım yöntem ve teknikleri tarayarak bunlar arasında bir 'seçim' yapma işi öğretmenin görevidir.

Rivers (1981)'e göre seçmeci yöntem sayesinde eğitimciler amaçlarına uygun farklı öğretim yöntemlerini sınıf ortamında kullanabilmektedirler. Dolayısıyla seçmeci yöntem kullanarak, öğretmenler iki ya da daha fazla öğretim yöntemini birleştirme fırsatına sahip olurlar. Farklı zekâ ve öğrenme stillerine sahip öğrenciler, bir beceri

veya kavramı öğrenirken birçok zekâ türünün, farklı öğretim yöntemleriyle hazırlanmış, etkinlikler içindeki doğal deneyimi kazanmasını sağlamaktadır.

Dolayısıyla, günümüzde, öğrenciler arası öğrenme farklılıkları ve farklı zekâ türleri göz önüne alınarak, dil öğretiminde seçmeci yöntem kullanılması önerilmektedir.

**İletişimsel yaklaşım:** Sosyo- dilbilim ve psiko- dilbilimin esaslarına dayanan bu yaklaşım (Finocchiaro, 1979) adından da anlaşılacağı gibi dili iletişim aracı olarak görmektedir. Dilin kurallarını öğretmek yerine, öğrenciye ihtiyaçlarına yönelik dil becerilerini, yani iletişim yeteneğini kazandırmayı esas almaktadır. Rivers (1981) iletişim yeteneği ile “yaratıcı dil kullanımının” kastedildiğini belirtmektedir. Bu yaklaşımda dil öğrenimi için temel kabul edilmiş olan dört becerinin (dinleme, konuşma, okuma, yazma) hepsine ağırlık verilmekte ve derslerde öğrencilere bu becerilerin kazandırılması için alıştırmalar yaptırılmaktadır. İletişimsel yaklaşım ile öğrencilerin bu dört beceri ile hedef dili bir iletişim aracı olarak kullanabilmeleri amaçlanmaktadır.

Sosyal medya sağladığı iletişim kolaylıkları ile iletişimsel yaklaşımın dil öğretim sürecinde kullanılmasına yeni bir boyut kazandırmıştır. Sosyal medya araçları kullanıcılarına çevrimiçi ve gerçek zamanlı sohbetlere katılmalarına ve dili pratikte daha fazla kullanabilmelerine olanak sağlamaktadır. Bu durumda sosyal medyanın İngilizce öğretiminde bir araç olarak kullanılmasının, İngilizce öğretim sürecinde uygulanan iletişimsel yaklaşıma hizmet ettiği söylenebilir. Hatta günümüzde sosyal medya, sağladığı iletişimsel faydalar ile dil öğretiminde bir yöntem haline gelmeye başlamıştır. (Wikipedia, 2016). İspanya’dan çıkan bu yeni dil öğretim yönteminde öğrenciler etkileşimli sosyal medya kanallarına yönlendirilmekte ve öğretmen kontrolünde diğer katılımcılar ile iletişim kurmaktadır. “Sosyal Medya Dil Öğretim

Yöntemi” olarak isimlendirilen bu yöntem, öğrencilerin iletişimsel becerilerini geliştirmeyi hedefleyerek, öğrencilere hedef dili pratik olarak, dil öğreniminin dört becerisi çerçevesinde daha fazla kullanmalarına olanak tanımaktadır. Ayrıca bu yöntem ile dil öğretimini okul dışına taşımanın ve öğrencilerin günlük hayatlarının bir parçası haline getirmenin daha kolay hale geldiği savunulmaktadır. Hedeflerinin benzerliği ile iletişimsel yaklaşım yöntemi bu yeni yöntemin temeli olarak kabul edilmektedir.

### **2.2.2.2.İngilizce Öğretiminde Kullanılan Araçlar**

Günümüzde, kullanılan öğretim yöntemlerinin yanı sıra, dil öğretimde kullanılan araçlarda da bazı değişiklikler meydana gelmiştir. Geleneksel yabancı dil öğretim yöntemlerinin dil öğretiminde beklenen başarıyı sağlayamaması ve gelişip değişmesiyle, sadece ders kitabı ve yazı tahtasının kullanılarak gerçekleştirilen dil öğretimi de geride kalmıştır. Yabancı dil öğretiminin kalitesi arttırmak, öğrencilerin derse ilgisini çekip onları öğrenme konusunda isteklendirmek adına yabancı dil öğretim sürecinde kullanılan araçlar geliştirilmiştir. Bu konuda en büyük etken, yine, öğrenciler arası öğrenme farklılıkları ve çoklu zekâ kuramı olmuştur.

Yapılan araştırmalar, öğrenmeyi etkileyen pek çok farklı zekâ türü olduğunu göstermektedir. Gardner (1993), zekâ diyerek adlandırdığı 8 farklı beceriyi öğrenme, problem çözme ve insan olma için etkili birer araç olarak tanımlamakta ve zekâ türlerini şu şekilde isimlendirmekte ve açıklamaktadır;

1. Sözel- Dilsel Zekâ: Dili hem sözlü hem de yazılı olarak etkin kullanma yeteneği.
2. Mantıksal- Matematiksel Zekâ: Rakamları etkin kullanma ve ortaya çıkan sonuçları iyi bir nedene bağlama becerisi.



3. Görsel- Mekânsal Zekâ: Biçime, şekile, boşluğa, renge ve çizgiye duyarlılık.
4. Bedensel- Kinestetik Zekâ: Fikirleri ve duyguları ifade etmek için, vücudu kullanabilme ve problemleri çözebilme becerisi.
5. Müziksel- Ritmik Zekâ: Ritme, sesin yüksekliğine ve melodiye duyarlı olma becerisi.
6. Kişisel- İçsel Zekâ: Bireyin, kendinin kuvvetli ve zayıf taraflarını, ruh halini, niyet ve isteklerini anlayabilmesi ve bunlardan yola çıkarak yaşamın daha etkin bir şekilde devam ettirebilme becerisi.
7. Kişilerarası- Sosyal Zekâ: Diğer insanların ruh hallerini, duygularını, güdülerini ve niyetlerini, nasıl çalıştıklarını, onlarla nasıl ortaklaşa çalışılabileceğini anlayabilme, problemleri ve karışıklıkları çözebilme becerisi.
8. Doğa- Varoluşçu Zekâ: Hayvanlar, bitkiler gibi yaşayan canlıları ve dünya doğasının özelliklerini tanıma, onları belli karakteristik özelliklerine göre ayırt edip sınıflandırabilme becerisi.

Bu farklı zekâ türleri çerçevesinde yabancı dil öğretiminde bu farklılara yönelik araçlar kullanılmaya çalışılmaktadır. Öğrencilere kendi ilgi alanları doğrultusunda materyaller ile buluşabilme imkanları sağlamak ve öğrendiklerini rahat oldukları biçimde sunma fırsatı vermek amaçlanmaktadır. Bu sebeple, yabancı dil öğretiminde dilsel, işitsel, görsel ve duyu-devinimsel araçlar birlikte kullanılmaktadır. Etkili öğrenimin gerçekleşebilmesi için, konu anlatılırken kullanılan yöntemeye uygun araç seçiminin yapılması gerekmektedir. Tomlinson, (2001) ve McGrath (2002) gerçek nesnelerin (çanta, kalem, sandalye vb.) ve betimlemelerin (çizimler ya da fotoğraflar) dil öğretimi için görsel destekler oluşturabileceğini belirtir. Kullanılan gerçek araçlar, öğrencilere, dokunarak öğrenme açısından da ulaşma fırsatı vermektedir. Bununla

birlikte yazılı araçlar, dil öğrenimi ve öğretimi için özel olarak tasarlanmış ders kitapları, çalışma kitapları, bilgisayar yazılımları ve öğretmenlerin yazdığı özgün araçlardan oluşmaktadır. Eğitsel şarkı ve sesli hikayeler ve hazırlanan her türlü dinleme aktiviteleri yabancı dil öğretiminde kullanılan hem işitsel hem de görsel olarak kullanılabilen diğer araçlardır. Dinlenen şarkı ve hikayelerin canlandırılması ile sosyal ve kinestetik öğrencilerin öğretim sürecine etkili katılım gösterebilmesi sağlanmaktadır.

Pintrich (2003) öğrencilerin yapabilecekleri ancak çok da kolay olmayan, ilgi çekici çeşitli aktivite ve materyallerin kullanımının öğrencilerin derse bakış açılarını, ilgilerini ve dolayısıyla güdülenmelerini olumlu yönde etkileyeceğini belirtmiştir. Benzer şekilde McCroskey, Richmond ve McCroskey (2006) da yaptıkları araştırmada öğretmenin derste kullandığı yöntem ve araçların öğrencilerle olan ilişkisini ve öğrencilerin güdülenmesini etkilediğini gözlemlediğini belirtmiştir. Williams ve Burden (1997) tarafından, bilimsel ve duygusal uyarılma ile sonuçlanan, eyleme geçmek için bilinçli karar verme ve daha önceden karar verilen amaçlara ulaşmak için çaba sarf etmek olarak tanımlanan güdülenme, yabancı dil öğretim sürecinde büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin hedef yabancı dili öğrenmeye yönelik istek ve çabaları, onların öğretim sürecine daha etkin katılımlarını sağlamaktadır. Dolayısıyla, güdülenmeyi olumlu yönde etkileyen, öğrencilerin ilgi ve öğrenme farklılıklarına uygun araçların seçilip kullanılması dikkate alınması gereken önemli bir noktadır.

Teknolojinin gelişmesi ile, yabancı dil öğretimi için farklı kaynakları tek bir yerde bulmak ve toplamak mümkün hale gelmiştir. Bilgisayar ve internet başta olmak üzere, pek çok teknolojik araç eğitimde yerini almıştır. Etkileşimli tahtalar, ders kitaplarının yazılım programları, kullanılan görsel ve işitsel araçların başında gelen videolar, vb.

araçlar, teknolojiyle İngilizce öğretim sürecinin bir parçası haline gelen araçlardan bazılarıdır. Ancak, tüm bu teknolojik dil öğretim araçlarının yanı sıra sosyal medyanın, öğrencilerin hayatındaki yeri ve önemi açısından, bir dil öğretim aracı olarak kullanılabilirliği göz ardı edilmemelidir. Sosyal ağlar sahip oldukları farklı özellikler ile dil öğretim sürecine hizmet edebilmektedir. Gibson (2012), sosyal medyanın dil öğretim aracı olarak kullanımına örnek olacak önerilerde bulunmuştur.

Bunlar;

- Facebook için yazılan durum cümlelerini hedef dile çevirme çalışmaları yapmak,
- Twitter için herhangi bir konu üzerinden hedef dilde “tweet” atarak yani mesajlaşarak sohbet etmek,
- Youtube hesabı üzerinden istenilen konuda hedef dili kullanarak çekilen videoları yüklemek,
- Pinterest’de verilen bilgi ve tarifleri okuyup anlamak,
- Blog siteleri yardımı ile blog sayfaları açıp hedef dili yazılı olarak kullanmak şeklinde sıralanabilir.

Tüm bu örnekler sosyal medya araçlarını dil öğretim sürecinde aktif olarak kullanmanın mümkün olduğunu göstermektedir . Dolayısıyla, günümüzde dil öğretim araçlarından söz ederken sosyal medya da bir dil öğretim aracı olarak kabul edilebilir.

### **2.3.İngilizce Öğretimi, Teknoloji ve Sosyal Medya**

Teknolojide meydana gelen gelişmelerin katkı sağladığı alanların başında dil öğretimi gelmektedir. Kartal (2005) dil öğretiminde teknoloji kullanımının gerekliliğine dair

saptamasını, yabancı dil öğretim alanını sosyal bilimlerdeki diğer bilim dallarıyla karşılaştırdığı araştırmasında, şu tespiti ile ortaya koymaktadır:

*Dil öğretim alanı, sosyal bilimlerdeki diğer bilim dallarına oranla bilimsel yeniliklere ve teknolojik icatlara daha çok gereksinim duyar. Bunun başlıca sebebi, önce öğretilen söz konusu dili konuşanlara ait ses ve görüntü üretmek, sonra da bunları birer ders materyali olarak dil sınıflarında ve laboratuvarlarda kullanmaktır.*

Erben, Ban, Jin, Summers ve Eisenhower (2013), teknolojinin motivasyonu arttırabildiğini, kaygıyı azaltabildiğini, öğrenci merkezli aktiviteleri geliştirdiğini ve öğrencilere otantik materyaller sağlayabildiğini belirtmektedir. Buna dayanarak, kullanılan akıllı tahtaların, tabletlerin, akıllı cep telefonlarının ve internet teknolojisinin dil öğretmeyi ve öğrenmeyi kolaylaştırdığı ve dil öğrenimini daha eğlenceli hale getirdiği söylenebilir. Öğretmenlerin sadece kitap ve fotokopilerle ders yaptıkları, çocukların sadece oturup cümlelere bakmak zorunda kaldığı ve dil bilgisinin tahtada anlatılıp hayata entegre edilemediği dil öğretim süreci, hayatımıza giren teknolojik öğretim araçları ile geride kalmıştır. Artık, her bireyin farklılıkları ve her öğrencinin farklı öğrenme stilleri göz önüne alınarak öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik dil öğretimi yapmak amaçlanmaktadır.

İngilizce öğrenmede, kullanılan görsel materyaller ile öğrencilerin bilgiyi hatırlamalarını kolaylaştırmak hedeflenmekte, kullanılan görsel materyalleri kelimeler ile ilişkilendirmek, aksan ve telaffuz öğretimi için de işitsel materyaller kullanılmaktadır. Dolayısıyla hem görsel hem de işitsel materyallerin birlikte kullanımı ile daha kolay ve daha etkili öğretim yapılabileceği düşünülmektedir.

Günümüz teknolojisi ile sahip olduğumuz tüm teknolojik öğretim materyalleri, dil öğretiminde bu konuda avantaj sağlamaktadır.

İngilizce öğretiminde oynanan eğitsel oyunlar ile, öğretimi sürecinde öğrencilerin ilgisi çekmek bu süreci onlar için daha eğlenceli hale getirmek mümkündür. Bilgisayar ya da tablet yardımıyla oynanabilecek farklı kelime oyunları, yapbozlar ya da dinlenen şarkılar öğrencilerin derse daha etkili katılımını sağlamaktadır. Ülkemizde bu konuda en büyük adım Fatih Projesi'nden gelmiş ve Millî Eğitim Bakanlığı bu proje kapsamında, 2011 yılında öğrencilere tablet dağıtmaya başlamıştır. 2011 yılında pilot dağıtımla başlatılan tablet dağıtımını daha sonraki yıllarda da devam etmiştir. 2011 yılında sayısı 13.800'ü bulan tablet bilgisayar seti dağıtımını 2014 yılında 737.800 adete ulaşmıştır. 2015 yılında ise bu sayı neredeyse iki katına çıkarak 1.437.800 adet olmuştur (MEB Fatih Projesi, 2015). Bunun yanı sıra, Fatih projesinin gerçekleştirilme süreçleri içerisinde 614 bin 364 adet dizüstü bilgisayar ve projeksiyon cihazı ile birlikte 38 bin 688 çok amaçlı fotokopi makinesi ve akıllı tahta 40 bin okuldaki 620.000 derslikte öğrenim görenlerin kullanımına sunulmuş olması hedeflenmektedir (MEB Fatih Projesi, 2015). Kullanılan tablet ve bilgisayarlar ile oynanan oyunların sağlayacağı etkin katılımının, öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecine olumlu katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

İngilizce öğretiminin gerçekleştiği sınıflarda akıllı tahtaların kullanılması da öğrenme ortamını öğrenciler için ilgi çekici ve eğlenceli kılan bir diğer araçtır. Öğretmenlerin farklı oyunları indirip öğrencileri ile oynama şansını veren akıllı tahtalar aynı zamanda çeşitli internet adreslerine bağlanılarak eğitsel video izleme ve şarkı dinleme fırsatı da vermektedir.

İngilizce öğretiminde en önemli faktör, öğrencilere olabildiğince dili kullandırabilmektir. Eskiden bunun için en iyi yöntemin İngilizceyi doğru konuşmak ve öğrenmek için anadili İngilizce olan ülkelere seyahat etmek olduğu savunulmaktaydı. Ancak bu pek çok kişinin karşılayamayacağı kadar pahalı bir yöntem olduğundan, herkes için uygulanabilir bir yöntem olarak görülmemektedir. Teknolojinin hayatımıza girmesiyle, dil öğrenimine dair imkanlar kolaylaşmaktadır. Özellikle çağımızın Web 2.0 olarak adlandırılan ve internet ortamlarını etkileşimli olarak kullanmamıza olanak sağlayan yeni teknolojileri ile, dünyanın dört bir yanından insanlarla sosyal paylaşım içinde bulunmamız mümkündür. Bu durum, öğrencilerin öğretimini gördükleri ve uluslararası iletişim dili olarak kabul edilen İngilizceyi, daha fazla kullanabilmelerine de imkân sağlamaktadır. Örneğin, Web 2.0 araçlarının başında gelen sosyal ağ siteleri ile dil öğrencileri hedef dili yazılı ve sözlü olarak pratik yapma fırsatı yakalamaktadırlar. Sosyal ağ sitelerinde oluşturulan hesaplar ile o siteler üzerinden farklı ülkelerden hedef dilin diğer kullanıcılarıyla tanışmak, iletişim kurmak mümkündür. Hatta doğrudan dil öğretimini hedefleyen sosyal ağlar da mevcuttur. Bu sitelerde öğrencinin sesli mesaj göndererek dili sözel kullanabilmesi, var olan ses kayıtlarını dinleyerek dinleme beceresini geliştirebilmesi, mesajlaşarak ya da mektuplaşarak hedef dilde okuma ve yazma uygulamaları yapması olasıdır. Sosyal ağlar zaman fark etmeksizin her yerden ulaşılabilir olması, ucuz hatta çoğu zaman ücretsiz olması ve kullanıcısının çokluğu yönünden bu konuda avantaj sayılmaktadır.

#### **2.4.Sosyal Medyanın Eğitimde ve İngilizce Öğretiminde Kullanılması İle İlgili Çalışmalar**

Sosyal medyanın eğitimde ve İngilizce öğretim sürecinde kullanılması ile ilgili farklı çalışma ve araştırmalar literatürde yer almaktadır. Aşağıda sosyal medyanın eğitimde

ve İngilizce öğretim sürecinde kullanılmasına dair yapılmış bazı araştırmalar kronolojik sıra ile özetlenmektedir.

#### **2.4.1. Sosyal Medyanın Eğitimde Kullanılması İle İlgili Çalışmalar**

McLoughlin ve Lee (2007), Web 2.0 ve sosyal yazılım kullanımının öğretmenler ile öğrencilere sağladığı avantaj ve dezavantajları inceledikleri “Sosyal Yazılım ve Katılımcı Öğrenme: Web 2.0 Çağının Teknolojik Getirileri ile Pedagojik Seçimler” isimli çalışmalarında, sosyal yazılımların öğrencilerin kendi öğrenim süreçlerini takip edebilmelerine fayda sağladığını belirtmişlerdir. Ayrıca, eb 2.0 yazılımı ile kullanılan sosyal medya araçlarının önemli ölçüde öğrenme fırsatları sağladıkları ortaya konulmuştur.

Facebook kullanımının akademik başarıya olan etkisini araştıran Kirschner ve Karpinski (2010) ise, “Facebook ve Akademik Performans” adlı, öğrencilerin not ortalamalarını baz alarak yaptıkları araştırmaları sonucunda, Facebook kullanan öğrencilerin daha az ders çalıştığı ve düşük not aldığı sonucuna varmışlardır.

Birbiri (2012), “Eğitim ve Öğretim Aracı Olarak Sosyal Medya Kullanımı” isimli çalışmasında eğitimde sosyal medya araçlarının kullanılmasına yönelik yurt içi ve yurt dışı yapılan çalışmaları incelemiş ve sosyal medya araçlarının, eğitimde genellikle ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinde kullanıldığını tespit etmiştir.

Cox (2012), “Okul İletişimi 2.0: K-12 Müdür ve Müfettişleri İçin Bir Sosyal Medya Stratejisi” isimli çalışmasında, eğitim müdür ve müfettişlerinin görüşlerinin, sosyal medyanın iletişimi geliştirmek ve mesleki gelişimi teşvik etmek yönünden eğitime katkı sağladığı yönünde olduğunu belirtmiştir.

Benzer şekilde, Williams (2012), “Öğretmenlerin Sosyal Medya Algılarının Öğrencilerin Duyuşsal ve Bilişsel Gelişimlerine Etkileri” isimli çalışması sonucunda, eğitim sürecinde sosyal medya kullanımının öğretmen ve öğrenci ilişkisini geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır.

Menteşe (2013), “Sosyal Medya Ortam ve Araçlarının Eğitimde Kullanımına İlişkin Okul Yöneticilerinin ve Öğretmenlerin Görüşleri” isimli çalışmasında, öğretmen ve yöneticilerin, sosyal medya ortam ve araçlarının eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin; görev, yaş, kıdem ve branş değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturduğu sonucuna ulaşmıştır. Buna göre, yabancı dil öğretmenlerinin diğer branş öğretmenlerine göre; öğretmenlerin okul yöneticilerine göre ve genç öğretmenlerin daha yaşlı olanlarına göre görüşlerinin daha olumlu olduğunu tespit etmiştir.

Binbin (2013), “Sosyal Medya ve Sınıf Yazıları: Katılım, Etkileşim ve İş birliği” adlı çalışmasında, sosyal medyanın eğitim sürecine entegrasyonu ile öğrencilerin sürece olan katılımının, aralarındaki iş birliğinin ve okuma-yazma becerilerinin gelişimine katkı sağlanacağı sonucuna ulaşmıştır.

Kılış, Rapp ve Gülbahar (2014), “Eğitimde Sosyal Medya Kullanımına Yönelik Yükseköğretim Düzeyindeki Eğitimcilerin Algısı: Türkiye-Almanya Örneği” isimli çalışmalarında, eğitimcilerin sosyal medyanın eğitim odaklı potansiyelinin farkında olduğu ancak bu konuda yeterli seviyede bilinçli olmadıkları sonucuna ulaşmışlardır. Bazı eğitimcilerin eğitimle sosyal medya araçlarının bütünleştirilmesinde sorun yaşadığı tespit edilmiştir. Genel olarak iki ülkede de eğitim kurumlarının bir plan ve stratejiye sahip olmamasının büyük bir sorun olduğu görülmüştür. Ayrıca, eğitimde sosyal medya araçlarının kullanımına yönelik



kurumların eğitmenleri teŖvik edici herhangi bir politikası ya da stratejisi olmadığı sonucuna varılmıştır.

Acar ve Yenmiş (2014), “Eğitimde Sosyal Ağların Kullanımına İliŖkin Öğrenci Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Facebook Örneği” adlı çalışmalarında, öğrencilerin, öğrenci-öğretmen etkileşimi ile ilgili olarak, Facebook üzerinden kurdukları etkileşimleri olumlu buldukları, öğrencilerin Facebook üzerinden kaynak ve bilgi paylaşımında buldukları ve birbirlerinin paylaşımlarından yararlandıkları sonucuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde İşman ve Albayrak (2014) da “Sosyal Ağlardan Facebook’un Eğitime Yönelik Etkililiği” isimli çalışmalarında, öğrencilerin Facebook üzerinden grup olarak aldıkları dersi kullanışlılık, grup çalışmasına katkı sağlaması, duyuruların kolay takibi ve daha fazla insana erişim açısından faydalı buldukları sonucuna ulaşmıştır.

Kelleci ve Tetik (2015), “Sosyal Ağ Destekli Bilişim Teknolojileri Eğitiminin Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi” isimli çalışmalarında, sosyal ağ destekli bilişim teknolojileri eğitiminin ortaokul öğrencilerinin akademik başarılarına etkisini değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Çalışmalarında ön test- son test kontrol gruplu deneysel desen kullanmışlardır. Araştırmanın deney grubuna bilişim teknolojileri eğitimi yüz yüze ve sosyal ağ destekli öğrenme ortamı ile bütünleştirilerek verilirken, kontrol grubuna sadece yüz yüze bilişim teknolojileri eğitimi verilmiştir. Çalışmanın sonunda, yüz yüze eğitimin sosyal ağ destekli eğitim etkinlikleri ile desteklenmesinin öğrencilerin akademik başarılarını arttırdığı sonucuna varılmıştır.

Sarsar, Başbay ve Başbay (2015), “Öğrenme ve Öğretme Sürecinde Sosyal Medya Kullanımı” isimli çalışmalarında öğrenenlerin öğretme-öğrenme sürecinde sosyal medya kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Derslerin sınıf

ortamındaki paylaşımların yanı sıra sosyal medya ortamlardaki etkinliklerle de yürütüldüğü çalışmanın bulgularına göre öğrenenlerin tamamının dersle ilgili beklentilerinin karşılandığı; ders etkinlikleri için Facebook kullanımının öğrenenlerin tamamı tarafından olumlu olarak değerlendirildiği; Blogger kullanımının ise öğrenenlerin yarısı tarafından olumlu bulunduğu görülmüştür.

#### **2.4.2. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması İle İlgili Çalışmalar**

Sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanımıyla ilgili yeterli sayıda araştırma bulunmamaktadır. Buna rağmen, bazı araştırma bulguları, sosyal medyanın İngilizce öğretimindeki gerekliliği ve kullanılabilirliği üzerinde odaklanmaktadır. Bu araştırmaların bazılarında sosyal medyanın avantajlarına karşın, bazı dezavantajları da ele alınmıştır. Rifai (2010), “Öğrencilerin Yazı Dersinde Facebook ve Blog Kullanımına Yönelik Tutumları” isimli çalışmasında öğrencilerin İngilizce yazı derslerinde öğrenim aracı olarak Facebook ve blog kullanımı üzerine tutumlarını araştırmayı hedeflemiştir. Deney ve kontrol grubu olarak 2 öğrenci grubuyla gerçekleşen çalışmada, deney grubu 13 ders boyunca Facebook ve blog’u öğrenim aracı olarak kullanmış, kontrol grubu ise sadece Binusmaya adı verilen yerel çoklu kanal öğrenim programını kullanmıştır. Yapılan anket sonuçları ve son test sonuçları göz önüne alındığında, İngilizce yazı dersi sürecinde öğrencilerin Facebook ve blog kullanmalarının onların derse olan ilgisini ve katılımını arttırdığı sonucuna varılmıştır. Benzer şekilde Shih (2010) de, “Web 2.0 Araçları İngilizce Yazı Öğretiminde Üniversite Öğrencilerine Yardımcı Olabilir Mi? Facebook ve Akran Değerlendirmesinin Karma Öğrenme İle Entegrasyonu” isimli çalışmasında Tayvan'daki bir teknoloji üniversitesinde İngilizce eğitim gören 23 birinci sınıf öğrencisi ile deneysel bir çalışma yürüterek, yazma dersi

için Facebook ve akran değerlendirmesi ile karma öğrenmenin harmanlandığı öğrenme yaklaşımının etkinliğini incelemiştir. Çalışmada İngilizce yazılı becerilerin ölçüldüğü ön testi – son test ve öğrenci anketi ile birlikte öğrenci görüşlerine de yer verilmiştir. Verilerin analizinde hem nicel hem nitel yöntemler birlikte kullanılmıştır. Çalışmanın sonunda, karma öğrenme ile Facebook ve akran değerlendirmenin entegrasyonunun öğrencilerin yazma becerilerini hem sınıf toplantılarında hem de sanal kooperatif öğrenme ortamında geliştirmelerine yardımcı olduğu için, İngilizce yazma dersleri için ilginç ve etkili olabileceği belirtilmiştir.

Yen, Hou ve Chang (2012) ise, “Facebook ve Rol Yapma Eğitim Stratejilerini Öğrencilerin Yazma Becerilerini Geliştirmek Amacıyla İngilizce Derslerinde Uygulama” isimli çalışmalarında yabancı dil olarak İngilizce dersinde öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek amacıyla Facebook ve rol yapma stratejisinin kullanılmasını araştırmışlardır. Çalışmalarını Tayvan’daki bir üniversitenin İngilizce işletme bölümünde eğitim gören 12 öğrenci ile gerçekleştirmişlerdir. Nitel ve nicel analizlerin birlikte kullanıldığı çalışmada Facebook ve rol yapma kombinasyonu ile öğrencilerin dil kazanımları ve öğrenim deneyimlerinde anlamlı bir gelişme olduğunu ortaya koymuşlardır.

Lantz, Vigmo ve Bowen (2013), “Facebook’ta Sınırları Aşmak: Öğrencilerin Dil Öğrenme Aktivitelerine Bakışı” isimli çalışmalarında, Facebook çerçevesinde, öğrencilerin dil öğrenim aktivitelerine yönelik bakış açılarına yer vermişlerdir. Bu çalışma ile öğrencilerin sosyal ağlardaki etkileşimlerini dil öğretim sürecine taşımalarına dair fikirlerini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışmanın örneklemini Kolombiya, Finlandiya, İsveç ve Tayvan’dan 13-16 yaş aralığında 60 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın sonunda, sosyal medyanın öğrencilerin dili iletişimsel olarak daha aktif kullandıkları ancak bu kullanımın

eğitsel anlamda devam ettirilmesi için eğitimcilerin işbirlikçi ve dinamik olarak sürece dahil olması gerektiği belirtilmiştir.

Kuharic, Ranogajec ve Kuharic (2013), “Yükseköğretim Yabancı Dil Öğretiminde Facebook’un Kullanımı” isimli çalışmalarında, İngilizce ve Almanca dersleri için Facebook grupları oluşturmuşlardır. Çalıştıkları Ziraat Fakültesi öğrencilerine uygulanan çevrimiçi anket sonuçlarına göre; öğrencilerin Facebook kullanımı ile aralarındaki iletişimin geliştiği, derse katılımlarının ve ilgililerinin büyük oranda arttığı sonucuna ulaşmışlardır.

Chisega- Negrila ve Luiza (2014), çevrimiçi İngilizce öğrenimi üzerine yaptıkları “Çevrimiçi İngilizce Öğrenimine Kritik Yaklaşım” isimli çalışmalarında, e-egitim uygulamalarının gün geçtikçe daha popüler hale geldiğini belirtmişlerdir. E-egitimin blog, wiki, e-posta gibi teknolojilerin çoğuna yer verdiği ve sosyal medya araçları ile ilişkili olduğu için tercih edildiğini savunmuşlardır.

Felea ve Stanca (2015), “Wiki ve Facebook’un Akademik Amaçlı İngilizce Öğreniminde Kullanılması Üzerine Öğrencilerin Algı ve Beklentileri: Pilot Uygulama” isimli çalışmalarında öğrencilerin akademik amaçlı İngilizce öğreniminde Wiki ve Facebook kullanımından beklentilerini araştırdıkları bir pilot uygulama gerçekleştirmişlerdir. Bu uygulama sürecinde İngilizce öğretiminde geleneksel yöntemler yerine, web tabanlı yaklaşım izlenmiştir. Uygulanan anketlerin ardından yapılan nicel analizin yanı sıra, sınıf gözlemi uygulanmış ve sonuç olarak bu süreçte öğrencilerin derse olan ilgisi ve katılımında artış olduğu sonucuna varılmıştır.

Thuairaj, Hoon ve Roy (2015) ise, “Sosyal Ağ Sitelerinin Kullanımı Üzerine Öğrenci Görüşleri: Akademik İngilizce Öğrenimi” isimli çalışmalarında sosyal ağ sitelerinde dilin kullanımı üzerine öğrenci görüşlerine yer vermişlerdir. Çoğunluğu Çin etnik grubuna mensup katılımcılara uygulanan anketler betimsel istatistik yöntem ile analiz

edilmiştir. Çalışmanın sonucunda, mesajlaşarak iletişim kurmanın katılımcıların İngilizce gelişimlerine etkisinin olmadığı kanısına varılmıştır.

Satinbank ve Gurr (2016), “Birinci Sınıf Muhasebe Dersinde Sosyal Medya Platformlarının Kullanılması” isimli çalışmalarını bir Güney Afrika üniversitesinin 1.sınıf muhasebe dersi çerçevesinde gerçekleştirmişlerdir. Çalışmalarında, öğrencilerin sosyal medya platformlarını ders sürecinde ne şekilde kullandıklarını ve bu durumun faydalarını ortaya çıkarmayı hedeflemişlerdir. Çalışmanın sonucunda, ders sürecinde sosyal medya araçları kullanımının öğrenme, öğretme ve iletişim üzerine etkisine yönelik yaklaşımların cinsiyet ve dil değişkenlerine göre farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Ana dili İngilizce olmayan öğrenciler, ana dili İngilizce olan öğrencilere oranla, eğitim sürecinde sosyal medya kullanımının öğrenme, öğretme ve iletişim kurma açısından daha faydalı olduğunu belirtmişlerdir.

Bu araştırmaların yanı sıra, literatürde konu ile ilgili pek çok çalışma yer almaktadır. Yapılan bazı araştırmalarda, sosyal medya araçlarının öğrencilerin derse ve konuya olan dikkatini dağıttığı sonucuna varıldığı görülmektedir (Kulesza, DeHondt ve Nezlek, 2011). Ayrıca bazı öğrencilerin sosyal medya araçlarının sınıf ortamının bozulmasına sebep olduğunu düşündüğü tespit edilmiştir. (Odom, Jarvis, Sandlin ve Peek 2013). Öte yandan birçok araştırma sosyal ağların günlük hayattaki genel faydaları, kullanım etiği ve gizlilik ilkesi üzerinde yoğunlaşmaktadır (Lockyer ve Patterson, 2008). Sosyal medya araçlarının öğretim sürecinde kullanılmasının, öğrencilerin derse katılımını ve ilgilerini arttırdığı sonucuna ulaşılmış pek çok çalışma da mevcuttur.

Yukarıda görüldüğü gibi, sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılması hakkında dünyada yer alan araştırma sayısı sınırlıdır. Bununla beraber, öğretmen

görüşlerinin alındığı çalışmalar çok daha yetersiz görülmektedir. Bu araştırmanın, sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılmasına ilişkin öğretmen görüşlerine odaklanmasının, uluslararası literatüre önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

## BÖLÜM 3

### YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

#### 3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma yönteme uygun bir çalışmadır. Karma yöntem araştırmaları, araştırmacının bir çalışma veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntem, yaklaşım ve kavramları birleştirmesi olarak tanımlanır (Creswell, 2003; Tashakkori ve Teddlie, 1998; Johnson ve Onwuegbuzie, 2004). Çalışma nicel kısmında yöntem olarak betimsel nitelikte bir araştırma olup, tarama modelleri esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey, vardır ve oradadır. Önemli olan, araştırma amacına uygun bir biçimde “gözleyip” belirleyebilmektir (Karasar, 2009). Çalışmanın nitel kısmında ise öğretmen görüşlerine dayalı olarak mevcut durum belirlenmeye çalışıldığından içerik analizi yöntemi uygulanmıştır.

Araştırma, tarama modellerinden genel tarama modellerine uygundur. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem

üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Bu model yardımıyla tekil ya da ilişkisel taramalar yapılabilir (Karasar, 2009).

Bu çalışmada, devlet ve özel okullarda görev yapan ilkokul, ortaokul ve lise İngilizce öğretmenlerinin sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanımına ilişkin görüşleri öncesince 3 adet açık uçlu soru yardımıyla, sonrasında 10 maddeden oluşan anket maddelerine verdikleri cevapların cinsiyet, yaş aralığı, mesleki deneyim yılı, hizmet verilen öğrenci düzeyi ve öğretmenin uyruğu değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın öğretmenlerin anket maddelerine verdikleri cevaplar ile mesleki deneyim yılı arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlaması bakımından ilişkisel tarama modeline uygun olduğu düşünülmektedir. İlişkisel tarama modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2009).

### **3.2 Çalışma Grubu**

Araştırmanın çalışma grubunu, Antalya ili Muratpaşa ilçesindeki 65 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu içinde yer alan öğretmenlerin kişisel bilgilerini belirlemek amacıyla anketin birinci bölümünde “Kişisel Bilgi Formu” oluşturulmuş ve bu form, araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetini, yaş aralığını, mesleki deneyim yılını, hizmet verilen öğrenci düzeyini ve öğretmenin uyruğunu belirlemeye yönelik olarak kullanılmıştır. Kişisel bilgi formundan elde edilen verilerin dağılımı aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre dağılımları Tablo 2.1’de verilmiştir.



**Tablo 3.1 Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları**

Cinsiyet	f	%
<b>Erkek</b>	<b>13</b>	<b>20,00</b>
<b>Kadın</b>	<b>52</b>	<b>80,00</b>
Toplam	65	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında 13'ünün (% 20,00) erkek ve 52'sinin (% 80,00) kadın olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunu kadın öğretmenler oluşturmaktadır. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre dağılımları Tablo 3.2'de verilmiştir.

**Tablo 3.2 Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Göre Dağılımları**

Yaş	f	%
<b>20 – 35 arası</b>	<b>29</b>	<b>44,60</b>
<b>36 – 50 arası</b>	<b>33</b>	<b>50,80</b>
<b>50 ve üzeri</b>	<b>3</b>	<b>4,60</b>
Toplam	65	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşlarına göre dağılımına bakıldığında öğretmenlerin 29'unun (% 44,60) 20 ile 35 yaş aralığında olduğu, 33'ünün (% 50,80) 36 ile 50 yaş aralığında olduğu ve sadece 3 tanesinin (% 4,60) 50 ve üzeri olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenler arasında en çok 36-50 yaş aralığı sonrasında 20-35 yaş aralığı ve son olarak 50 üzeri öğretmenlerin olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin mesleki deneyim yılına göre dağılımları Tablo 3.3'te verilmiştir.

**Tablo 3.3 Öğretmenlerin Mesleki Deneyim Yılı Değişkenine Göre Dağılımları**

Deneyim Yılı	f	%
1 – 5 yıl arası	6	9,20
6 – 10 yıl arası	20	30,80
11 – 15 yıl arası	17	26,20
16 – 20 yıl arası	15	23,10
21 yıl ve üzeri	7	10,80
Toplam	65	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki deneyim yılına göre dağılımına bakıldığında öğretmenlerin 6'sının (% 9,20) 1-5 yıl arası, 20'sinin (% 30,80) 6-10 yıl arası, 17'sinin (% 26,20) 11-15 yıl arası, 15'inin (% 23,10) 16-20 yıl arası ve 7'sinin 21 yıl üzerinde mesleki deneyime sahip oldukları belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun 6-10 yıl ile 11-15 ve 16-20 yıl arasında deneyime sahip oldukları görülmektedir. Bunun yanında 1-5 yıl ile 21 yıl ve üzeri deneyime sahip olan öğretmenlerin oldukça az olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin ilkokul, ortaokul ve lise olarak belirlenen ve hizmet verilen öğrenci düzeyi olarak isimlendirilen değişkene göre dağılımları Tablo 3.4'te verilmiştir.

**Tablo 3.4 Öğretmenlerin Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyine Göre Dağılımları**

Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyi	f	%
İlkokul	21	32,30
Ortaokul	25	38,50
Lise	19	29,20
Toplam	65	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin hizmet verdikleri öğrenci düzeylerine göre dağılımına bakıldığında öğretmenlerin 21'inin (% 32,30) ilkokul düzeyinde, 25'inin (% 38,50) ortaokul düzeyinde ve 19'unun (% 29,20) lise düzeyindeki öğrencilere hizmet verdikleri belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin dağılımlarının genel olarak birbirlerine yakın olduğu ancak çoğunluğun ortaokul düzeyinde hizmet veren öğretmenlerin olduğu görülmektedir. Çalışmada son olarak öğretmenlerin bağlı oldukları uyuşma göre dağılımları Tablo 3.5'te verilmiştir.

**Tablo 3.5 Öğretmenlerin Uyuşmalarına Göre Dağılımları**

Program	f	%
<b>Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı</b>	<b>58</b>	<b>89,20</b>
<b>Diğer</b>	<b>7</b>	<b>10,80</b>
Toplam	65	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uyuşmalarına göre dağılımına bakıldığında öğrencilerin 58'inin (% 89,20) Türk vatandaşı ve 7'sinin (% 10,80) diğer milletlerden olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun Türk ve sadece %10'luk bir kısmının diğer milletlerden olduğu görülmektedir.

### **3.3 Veri Toplama Araçları**

Araştırmada iki ölçek kullanılmıştır. İlk olarak, İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretim sürecinde sosyal medya araçlarının kullanımına yönelik görüşlerini almaya yönelik 5'li Likert tipi anket uygulanmıştır. Anketin ilk bölümü katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorulardan, ikinci bölümü 5'li likert tipi 10 maddeden oluşmaktadır (EK 1). İkinci ölçek ise İngilizce öğretmenlerinin sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılmasına

ilişkin görüşlerini almaya yönelik açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formudur (EK 2).

### **3.3.1 Anket Formu**

Araştırmanın problem cümlesi ve alt problemlerine cevap bulmak amacıyla hazırlanan ankette toplam 10 madde bulunmaktadır. Bu 10 maddenin 1. ve 2. maddeleri ile “İngilizce öğretim sürecinde Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamları öğretmenler tarafından kullanılmakta mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Anketin 3, 4, 6, 7 ve 8. maddeleri “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamları İngilizce öğretim sürecinde öğretmenler tarafından hangi amaçlarla kullanılmaktadır?” sorusuna cevap verecek niteliktedir. Anket formunun 5. ve 9. Maddeleri ile “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının olumsuz etkileri var mıdır?” sorusuna ve anketin 10.maddesi ile de “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımının İngilizce öğretim süreci için olumlu etkileri var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Ayrıca anketin ilk bölümünde bulunan ve anketin uygulandığı kişinin demografik özelliklerini öğrenmeye yönelik sorulardan oluşan kısım, çalışmanın alt problemlerini cinsiyet, yaş, deneyim, uyruk, öğrenci düzeyi ve okul türü değişkenlerine göre analiz edebilmeyi sağlamaktadır.

Anket maddelerinin hazırlanması aşamasında, anketin cevaplanması mümkün olduğunca kolay ve hızlı olacak şekilde düzenlenmesine önem verilmiştir. Ankette bulunan maddelerin net ve anlaşılır olmasına dikkat edilmiştir. Anketin hazırlanması aşamasında ve maddeler oluşturulduktan sonra uzman görüşü alınmıştır.

Anket formunun uygulanmasının ardından yapılan normal dağılıma uygunluk testi ile korelasyon değerlerinin negatif çıkması üzerine ölçeğin güvenilirlik değerini yükseltmek adına 5. ve 9. maddelerin ölçekten çıkarılmasına karar verilmiştir. Ardından yapılan analizler sonucunda 6. maddenin binişik madde olduğuna karar verilmiştir. Aynı anda birden fazla özelliği ölçen bu maddenin geçerliğe ilişkin bir tehdit olması sebebiyle 6. Maddenin de ölçekten çıkarılmasına karar verilmiştir. Ölçme aracından çıkarılan 6. maddeden dolayı kapsam geçerliliğinin bozulmamasını sağlamak amacıyla elde edilen madde havuzu alan uzmanlarına tekrardan incelenmiştir. Alan uzmanlarının ilgili boyuttan toplamda 1 madde atılmış olmasının kapsam geçerliğini etkilemeyeceği yönünde görüş alınmıştır. Veri analizi kalan diğer maddelere verilen cevaplar üzerinden gerçekleştirilmiştir.

### **3.3.2 Görüşme Formu**

Bu çalışmada uygulanan anketleri takiben ek bilgi toplayabilmek için görüşme formu da uygulanmıştır. Form, anket sorularını destekleyecek nitelikte 3 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Soruların belirlenmesi ve oluşturulması aşamasında uzman görüşü alınmıştır. Bu 3 açık uçlu sorunun ilk sorusuna verilen cevapların çalışmanın “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımının İngilizce öğretim süreci için olumlu etkileri var mıdır?” alt problemine, ikinci sorusuna verilecek cevapların çalışmanın “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının olumsuz etkileri var mıdır?” alt problemine ve üçüncü sorusuna verilecek cevapların çalışmanın “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım

ortamları İngilizce öğretim sürecinde öğretmenler tarafından hangi amaçlarla kullanılmaktadır?” alt problemine ışık tutacağı planlanmıştır.

Sorulması planlanan sorular önceden hazırlandığı ve araştırmacı sorabileceği alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilecek esnekliğe sahip olduğu için yapılan görüşmeler, yarı yapılandırılmış mülakat özelliği taşımaktadır.

Görüşmelerin tümü birebir yapılmış ve alınan cevaplar her soru içi görüşme formu üzerine araştırmacı tarafından not alınmıştır. Görüşmeler sırasında, çalışma için faydalı bilgi edinmeye, özel hayata müdahale etmemeye ve yansız olmaya dikkat edilmiştir. Görüşme esnasında alınan notlar, form üzerinde düzenlenerek, görüşmenin ardından yazılı hale getirilmiştir.

#### **3.4. Verilerin Toplanması**

Hazırlanan anket ve görüşme formu Ocak 2017 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı’ndan gerekli izinlerin alınması ile uygulanmaya başlanmıştır (EK 3). Ölçeklerin uygulanması için Antalya’nın Muratpaşa ilçesine bağlı, sosyo-ekonomik düzeyleri birbirine yakın, farklı devlet okulları ve özel okullar gezilmiş, bu okullardaki İngilizce öğretmenleri ile görüşülmüştür. Görüşülen her öğretmen, yapılan araştırma ile ilgili kısaca bilgilendirilmiş ve ardından anket formunu doldurmuşlardır. Görüşme formu öğretmenler ile okulun müsait bir sınıf ya da odasında teke tek yapılan görüşmeler sürecinde araştırmacı tarafından doldurulmuştur. Görüşmeler her bir öğretmen için ortalama 30 dakika sürmüştür. Ölçekler 31’i devlet 34’ü özel okuldan olmak üzere toplam 65 öğretmene uygulanmış ve verilerin toplanma süreci iki hafta sürmüştür.

### 3.4. Verilerin Analizi

Araştırmalarda toplanan verilerin istatistiksel analizlerinin yapılabilmesi için öncelikli olarak veriler düzenlenmelidir. Verilerin analizinde kullanılan istatistiksel testlerin seçiminde çok sayıda uzmandan görüş alınmıştır. Bilimsel çalışmalarda istatistiksel pek çok analizi uygulayabilmek için verilerin dağılımının normal ya da normale yakın olması gerekmektedir (Kalaycı, 2009). Bu sebeple, uygun analiz türüne karar verebilmek amacıyla, öncelikle verilen normallik varsayımını karşılayıp karşılamadığı belirlenmiştir. Ayrıca literatürdeki çalışmalar taranarak yapılan çalışmalar istatistiksel açılardan örnek olarak ele alınmıştır.

Katılımcıların demografik özelliklerini edinmek amacıyla hazırlanan ankette, anket yapılanların cinsiyet, yaş, uyruk, mesleki yıl ve okutulan öğrenci düzeyine göre verilerin işlenmesine ve analiz edilmesine olanak sağlayan sorular hazırlanmıştır. Ankette bulunan maddeler, likert tipi, eşit aralıklı, altı bölümlü küçük ölçekler kullanılarak değerlendirilmektedir. Bu ölçekte kişinin kendisi hakkında görüş belirtmesi amacıyla 5’li Likert tipi ölçek hazırlanmıştır. Buna göre, ölçekte 1 puan en olumsuz madde olmak üzere “Hiç Katılmıyorum”; 2 puan “Katılmıyorum”; 3 puan “Kısmen Katılıyorum”; 4 puan “Katılıyorum” ve 5 puan “Tamamen Katılıyorum” şeklinde değerlendirilmiştir. Elde edilen ortalama puanların yorumlanmasında ranj değeri ( $5-1=4$ ) toplam 5 kategori olması sebebiyle 5’e bölünmüş ve sınıf aralığı 0,80 olarak hesaplanmıştır. Buna göre 1,00-1,80 arası ortalama puanlar “Hiç Katılmıyorum” düzeyinde; 1,81-2,60 arası ortalama puanlar “Katılmıyorum” düzeyinde; 2,61-3,40 arası ortalama puanlar “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde; 3,41-4,20 arası ortalama puanlar “Katılıyorum” düzeyinde ve son olarak 4,21-5,00 arası ortalama puanlar “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde kabul edilmiştir.

Görüşme formu ise katılımcıların görüşlerini almaya yönelik 3 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Bu sorular ile İngilizce öğretmenlerinin sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılmasına ilişkin görüşlerine ulaşmak hedeflenmektedir.

Verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analizin amacı, ham verilerin okuyucunun anlayabileceği ve isterlerse kullanabileceği bir biçime sokulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Verilerin işlenmesi, araştırmanın temel sonuçlarının yanı sıra mevcut analizin hazırlanmasında dikkate alınan diğer belirli katsayıları yansıtan tek değerli ve çift değerli istatistiksel tabloların hazırlanmasını mümkün kılan yazılım ve bilgisayar programları ile gerçekleşmiştir.

Araştırmada verilerin analizi bilgisayar ortamında SPSS 19.0 ve NVİVO 11 paket programları yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Tüm istatistiksel işlemler her bir maddeye verilen cevaplar üzerinden ayrı ayrı gerçekleştirilmiştir.

Verilerin analizinde betimsel ve anlam çıkarıcı istatistik olmak üzere iki temel yaklaşım söz konusudur (Büyüköztürk, 2010). Araştırmanın betimsel istatistik bölümünde kişisel bilgilerin ve maddelerin işaretlenme sıklığını belirlemek amacıyla frekans, yüzdeler ve aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır. Araştırmanın değişkenlerine ait çıkarımsal istatistik için t testi, varyans analizi ve korelasyon analizi yapılmıştır. Ortalama puanlar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek için iki grup için normal dağılıma sahip değişkenler için t testi, normal dağılım göstermeyen değişkenler için Mann Whitney u-testi kullanılmıştır. İki den fazla grup için normal dağılım gösteren değişkenlerde tek yönlü varyans analizi, normal dağılım göstermeyen değişkenlerde Kruskal Wallis H-testi gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişkileri test etmek, bu ilişkinin yönünü ve derecesini belirlemek için



Pearson Korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Sonuçların yorumlanmasında tüm ölçümler için anlamlılık düzeyi, eğitim araştırmaları için kabul gören .05 olarak değerlendirilmiştir.

## BÖLÜM 4

### BULGULAR

#### 4.1. Araştırmada Gözlenen Değişkenlerin Normal Dağılıma Uygunluğu

Bilimsel araştırmaların en önemli aşamalarından biri de toplanan verilerin analiz edilmesi sürecidir. Araştırma sorularını yanıtlamak ya da hipotezleri test etmek amacıyla ihtiyaç duyulan veriler ile uygun analiz türünün belirlenmesi sonucunda anlamlı kararlara ulaşılmaktadır (Büyüköztürk, 2010). Uygun analiz türünün belirlenmesinde ilk ölçüt verilerin türüdür (Eymen, 2007). Uygun analiz türünü belirlemek amacıyla çalışmada ilk olarak gözlenen değişkenlerin dağılımının normallik ve homojenlik varsayımlarını sağlayıp sağlamadığına yönelik test sonuçları Tablo 4.1’de verilmiştir.

*Tablo 4.1 Gözlenen Değişkenlerin Normal Dağılıma Uygunluk Testi*

	Kolmogorov-Smirnov(a)			Shapiro-Wilk			
	deneyim	Statistic	Df	Sig.	Statistic	Df	Sig.
soru1	1 - 5 arasi	,283	6	,143	,921	6	,514
	6 - 10 arasi	,334	20	,000	,678	20	,000
	11 - 15 arasi	,275	16	,002	,839	16	,009
	16 - 20 arasi	,341	14	,000	,759	14	,002
	21 ve uzeri	,504	7	,000	,453	7	,000
soru2	1 - 5 arasi	,223	6	,200(*)	,908	6	,421
	6 - 10 arasi	,192	20	,052	,869	20	,011
	11 - 15 arasi	,292	16	,001	,856	16	,017
	16 - 20 arasi	,255	14	,014	,843	14	,018
	21 ve uzeri	,338	7	,015	,769	7	,020
soru3	1 - 5 arasi	,195	6	,200(*)	,861	6	,191
	6 - 10 arasi	,238	20	,004	,854	20	,006
	11 - 15 arasi	,323	16	,000	,743	16	,001
	16 - 20 arasi	,200	14	,133	,899	14	,108
	21 ve uzeri	,331	7	,020	,773	7	,022
soru4	1 - 5 arasi	,209	6	,200(*)	,907	6	,415
	6 - 10 arasi	,173	20	,119	,860	20	,008
	11 - 15 arasi	,233	16	,020	,885	16	,046
	16 - 20 arasi	,272	14	,006	,786	14	,003

	21 ve üzeri	,360	7	,007	,664	7	,001
	1 - 5 arası	,223	6	,200(*)	,908	6	,421
	6 - 10 arası	,272	20	,000	,835	20	,003
soru5	11 - 15 arası	,227	16	,027	,911	16	,122
	16 - 20 arası	,164	14	,200(*)	,906	14	,140
	21 ve üzeri	,360	7	,007	,664	7	,001
	1 - 5 arası	,283	6	,143	,921	6	,514
	6 - 10 arası	,200	20	,035	,864	20	,009
soru6	11 - 15 arası	,283	16	,001	,845	16	,011
	16 - 20 arası	,280	14	,004	,881	14	,060
	21 ve üzeri	,311	7	,039	,720	7	,006
	1 - 5 arası	,308	6	,077	,857	6	,178
	6 - 10 arası	,181	20	,085	,877	20	,016
soru7	11 - 15 arası	,220	16	,038	,919	16	,164
	16 - 20 arası	,215	14	,078	,865	14	,036
	21 ve üzeri	,304	7	,049	,819	7	,062
	1 - 5 arası	,333	6	,036	,827	6	,101
	6 - 10 arası	,218	20	,013	,832	20	,003
soru8	11 - 15 arası	,282	16	,001	,832	16	,007
	16 - 20 arası	,191	14	,179	,867	14	,038
	21 ve üzeri	,338	7	,015	,769	7	,020
	1 - 5 arası	,308	6	,077	,857	6	,178
	6 - 10 arası	,220	20	,012	,835	20	,003
soru9	11 - 15 arası	,330	16	,000	,819	16	,005
	16 - 20 arası	,262	14	,010	,788	14	,004
	21 ve üzeri	,258	7	,174	,818	7	,062
	1 - 5 arası	,492	6	,000	,496	6	,000
	6 - 10 arası	,244	20	,003	,855	20	,007
soru10	11 - 15 arası	,311	16	,000	,715	16	,000
	16 - 20 arası	,255	14	,014	,828	14	,011
	21 ve üzeri	,258	7	,174	,818	7	,062

\* This is a lower bound of the true significance.

a Lilliefors Significance Correction

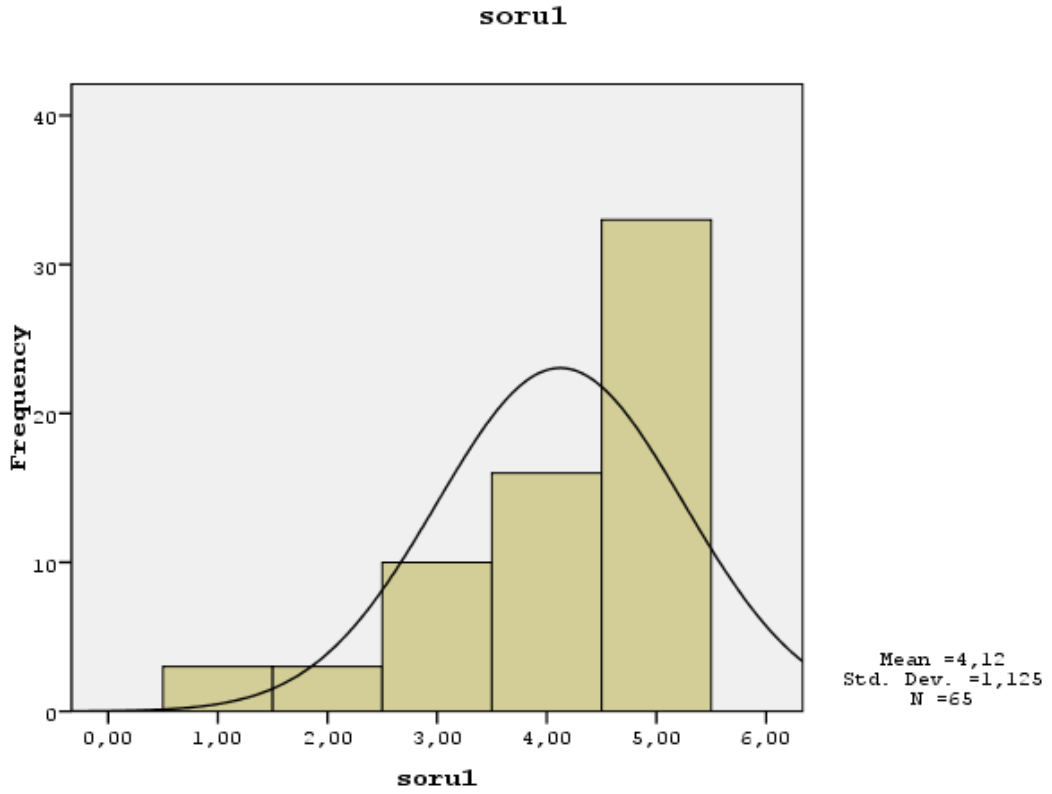
Tablo 4.1. incelendiğinde, toplanan verilerin normal dağılıma uygunluğunu test etmek için tek örneklem Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Testi uygulanmıştır. İngilizce öğretmenlerinin 10 maddelik anket sorularına verdikleri cevapların dağılımına bakıldığında, belirlenen z değeri için anlamlılık değeri deneyim yılı değişkenin alt gruplarında  $p < .05$ 'ten küçük olduğu için öğretmenlerin anket maddelerine verdikleri yanıtların normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Bunun yanında anket maddelerine verilen yanıtların homojenliğini incelemek için yapılan Levene Testi sonucuna göre, belirlenen f değeri ( $F=2,027$ ) için anlamlılık değeri

$p > .05$ 'ten büyük olduğu için varyans dağılımları arasındaki fark anlamlı değildir. Kolmogorov Smirnov testi sonucunda normal dağılım göstermeyen değişkenlerin Q-Q grafikleri ile betimleyici istatistik tabloları sırasıyla gösterilmiştir. Tablo 4.2'de 10 maddelik ankete ait betimleyici bilgiler verilmiştir.

**Tablo 4.2 Anket Maddelerine Ait Betimsel Veriler**

	soru1	soru2	soru3	soru4	soru5	soru6	soru7	soru8	soru9	soru10
<b>Toplam</b>	65	65	65	65	65	65	63	65	65	65
<b>Ortalama</b>	4,12	3,44	2,92	3,53	2,61	3,35	2,96	3,18	2,26	3,56
<b>Medyan</b>	5,00	4,00	3,00	4,00	3,00	4,00	3,00	3,00	2,00	4,00
<b>Mod</b>	5,00	4,00	3,00	5,00	2,00	4,00	4,00	4,00	1,00	4,00
<b>Standart Sapma</b>	1,12	1,22	1,30	1,37	1,22	1,29	1,36	1,35	1,25	1,13
<b>Çarpıklık</b>	-1,26	-,608	-,116	-,647	,148	-,518	-,019	-,346	,810	-,678
<b>Çarpıklık Std. Hata</b>	,297	,297	,297	,297	,297	,297	,302	,297	,297	,297
<b>Basıklık</b>	,943	-,438	-,976	-,736	-1,13	-,710	-1,22	-1,00	-,338	,032
<b>Basıklık Std. Hata</b>	,586	,586	,586	,586	,586	,586	,595	,586	,586	,586

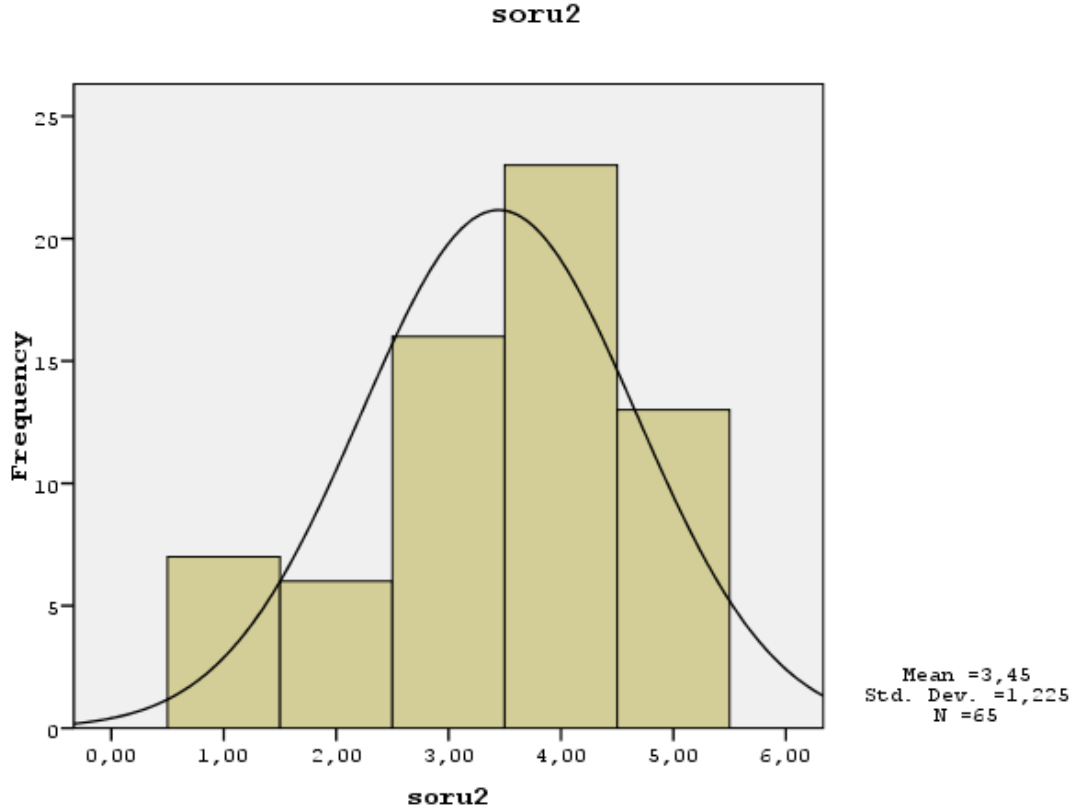
Tablo 4.2 incelendiğinde anket maddelerine verilen yanıtlara ilişkin çarpıklık ve basıklık katsayılarının  $\pm 1$  aralığının dışında olduğu belirlenmiştir (Büyüköztürk, 2010; Kalaycı, 2009). Bunun yanında maddelere verilen yanıtların normal dağılım göstermediği sonucunun görsel olarak daha iyi bir şekilde anlaşılabilmesi amacıyla her bir madde için elde edilen histogram grafikleri sırasıyla gösterilmiştir. Grafik 4.1'de anketin birinci maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.



**Grafik 4.1 Birinci Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.1’de anketin birinci maddesinin aşırı derecede sola çarpık olduğu görülmektedir. Sürekli değişkenlere ait verilerin normal dağılım özelliğini belirleme konusunda başvurulan yöntemlerden biri de değişkenleri grafik ile incelemektir. 20 ve daha üzeri gruplar için önerilen Q-Q Plot yöntemi ile elde edilen grafikler ve diğer yöntemler ile belirlenen anketin birinci maddesinin normal dağılım göstermediği görüşü desteklenmektedir. Sapmanın “Katılıyorum” ve “Tamamen Katılıyorum” arasında olması, dağılımın ılımlı derecede sola çarpık olduğunu doğrulamaktadır. Tabachnick ve Fidell (2007) aşırı derece sola çarpık dağılımlar için logaritmik dönüşümü uygulamanın doğru olacağını belirtmektedir. Ancak çalışma kapsamında ele alınan veri sayısının çok fazla olmaması ve dönüşümler sonucunda veri kaybı olması sebebiyle çalışmada parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Grafik 4.2’de anketin ikinci maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.

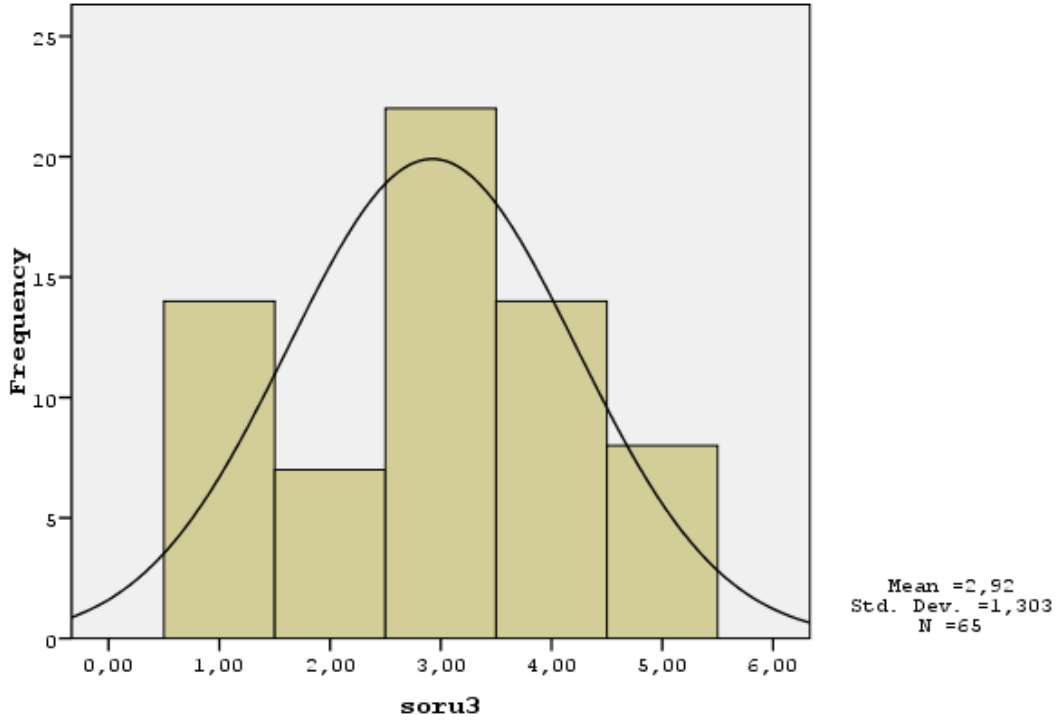


**Grafik 4.2 İkinci Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.2’de anketin ikinci maddesinin ılımlı derecede sola çarpık olduğu görölmektedir. Sürekli değişkenlere ait verilerin normal dağılım özelliğini belirleme konusunda başvuru olan yöntemlerden biri için önerilen Q-Q Plot yöntemi ile elde edilen grafikler ve diğer yöntemler ile belirlenen sonuçlara göre anketin ikinci maddesinin normal dağılım göstermediği görüşü desteklenmektedir. Sapmanın “Katılıyorum” düzeyinde olması, dağılımın ılımlı derecede sola çarpık olduğunu doğrulamaktadır. Tabachnick ve Fidel (2007) ılımlı derece sola çarpık dağılımlar için karekök dönüşümü uygulamanın doğru olacağını belirtmektedir. Ancak çalışma kapsamında ele alınan veri sayısının çok fazla olmaması ve dönüşümler sonucunda veri kaybı

olması sebebiyle çalışmada 2. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Grafik 4.3'te anketin üçüncü maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.

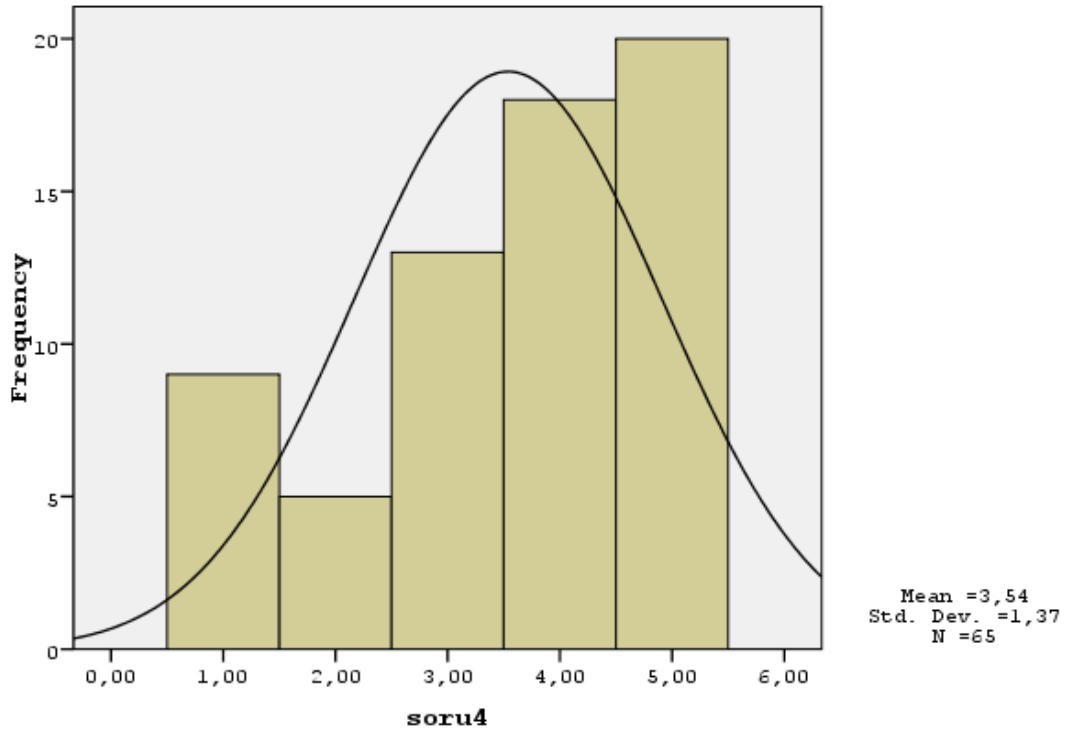


**Grafik 4.3 Üçüncü Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.3'te anketin üçüncü maddesinin aşırı derecede çarpıklık göstermediği sadece "Katılmıyorum" düzeyinde görüş bildirenlerin "katılıyorum" düzeyinde görüş bildirenlerden daha az olması sebebiyle maddeye verilen yanıtların normal dağılım göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim üçüncü maddede sadece 6-10 ve 11-15 deneyim yılına sahip öğretmenlerin verdikleri yanıtların normal dağılmadığı bunun yanında diğer alt gruplar için verilen yanıtların normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir.

Elde edilen bu sonuca göre her ne kadar grafiksel olarak araştırma kapsamında ele alınan toplam denek sayısının çok fazla olmaması (N=65) sebebiyle normal dağılım gösterdiği düşünülen 3. Madde için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri sonucunda normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Bu sebeple 3. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Grafik 4.4'te anketin dördüncü maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.



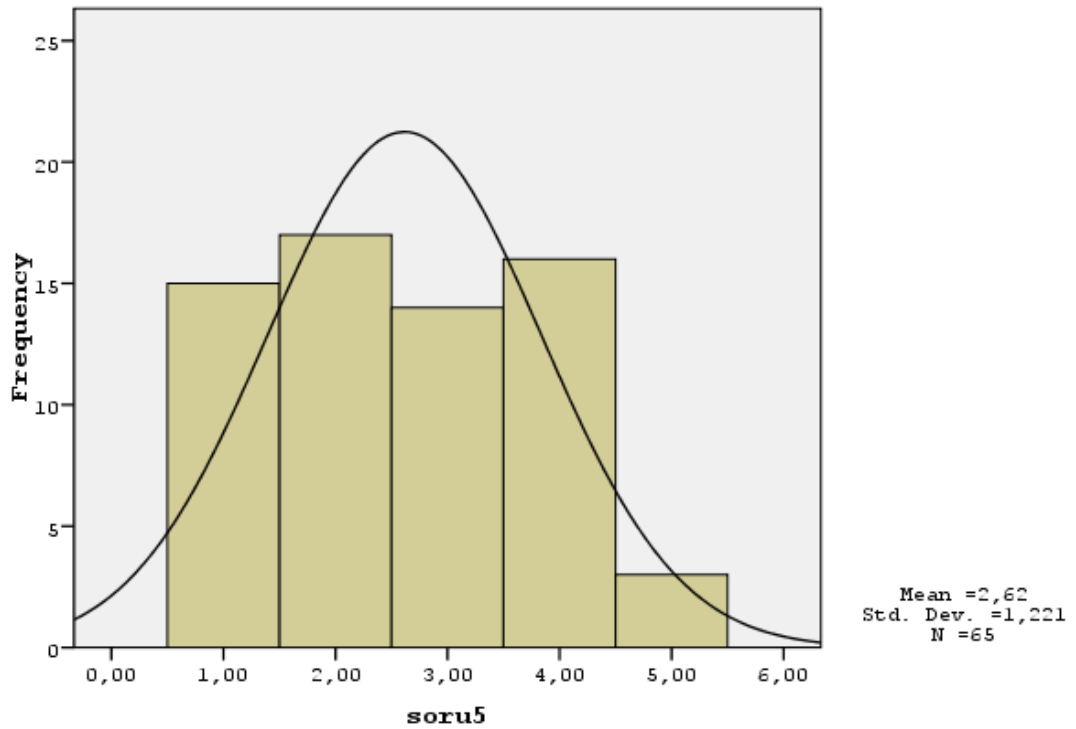
**Grafik 4.4 Dördüncü Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.4'te anketin dördüncü maddesinin ılımlı derecede sola çarpık olduğu görülmektedir. Sürekli değişkenlere ait verilerin normal dağılım özelliğini belirleme konusunda başvurulan yöntemlerden biri için önerilen Q-Q Plot yöntemi ile elde edilen grafikler ve diğer yöntemler ile belirlenen sonuçlara göre anketin dördüncü



maddesinin normal dağılım göstermediği görüşü desteklenmektedir. Sapmanın “Katılıyorum” ve “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde olması, dağılımın ılımlı derecede sola çarpık olduğunu doğrulamaktadır. Tabachnick ve Fidel (2007) ılımlı derece sola çarpık dağılımlar için karekök dönüşümü uygulamanın doğru olacağını belirtmektedir. Ancak çalışma kapsamında ele alınan veri sayısının çok fazla olmaması ve dönüşümler sonucunda veri kaybı olması sebebiyle çalışmada 4. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Grafik 4.5’te anketin beşinci maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.

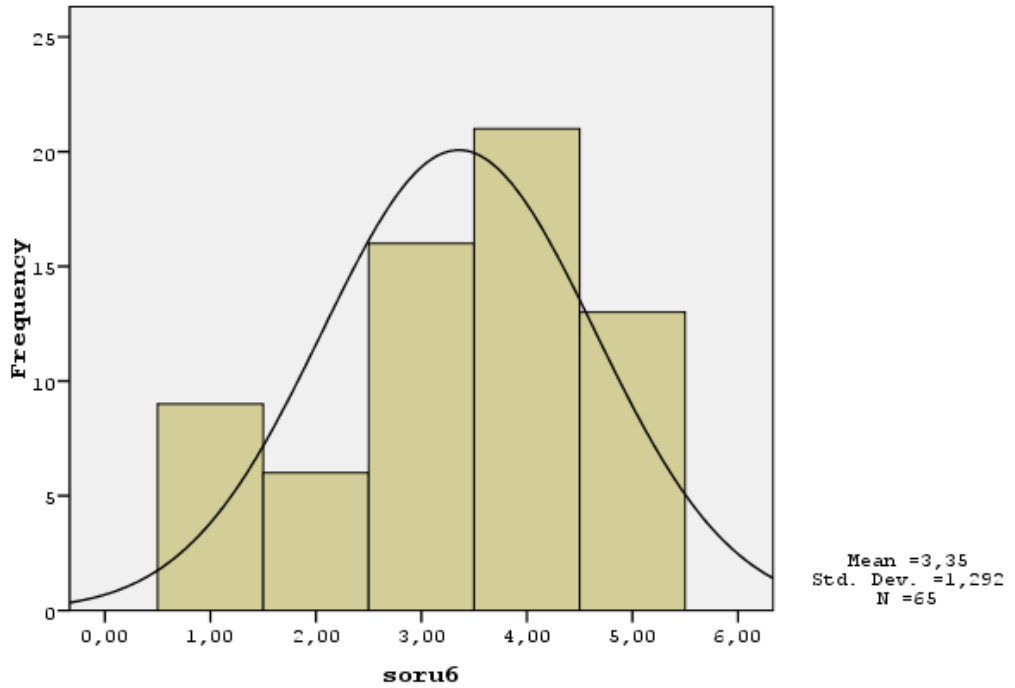


**Grafik 4.5 Beşinci Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.5’te anketin beşinci maddesinin ılımlı derecede sağa çarpık olduğu görülmektedir. Sürekli değişkenlere ait verilerin normal dağılım özelliğini belirleme

konusunda başvurulan yöntemlerden biri için önerilen Q-Q Plot yöntemi ile elde edilen grafikler ve diğer yöntemler ile belirlenen sonuçlara göre anketin beşinci maddesinin normal dağılım göstermediği görüşü desteklenmektedir. Sapmanın sebebi “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildiren katılımcı sayısının oldukça az olması böylece ortalama değerinin azalmasıdır. Tabachnick ve Fidel (2007) ılımlı derece sağa çarpık dağılımlar için karekök dönüşümü uygulamanın doğru olacağını belirtmektedir. Ancak çalışma kapsamında ele alınan veri sayısının çok fazla olmaması ve dönüşümler sonucunda veri kaybı olması sebebiyle çalışmada 5. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Grafik 4.6’da anketin altıncı maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.

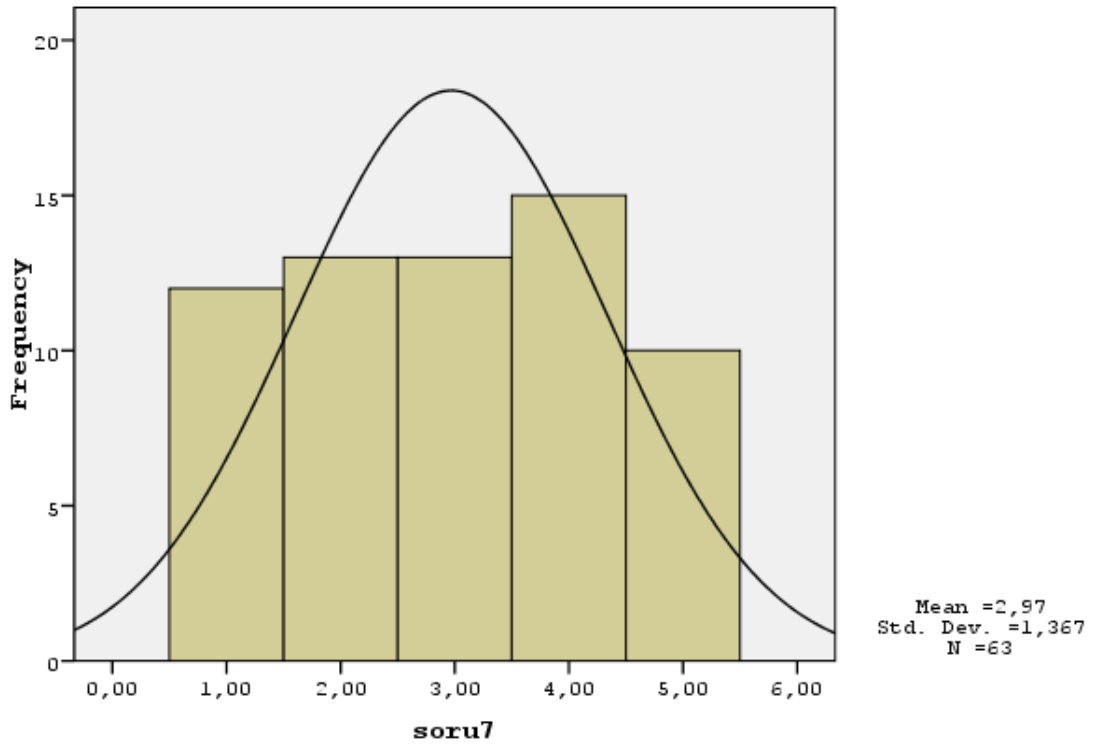


**Grafik 4.6 Altıncı Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.6’da anketin altıncı maddesinin ılımlı derecede sola çarpık olduğu görülmektedir. Sürekli değişkenlere ait verilerin normal dağılım özelliğini belirleme

konusunda başvurulan yöntemlerden biri için önerilen Q-Q Plot yöntemi ile elde edilen grafikler ve diğer yöntemler ile belirlenen sonuçlara göre anketin dördüncü maddesinin normal dağılım göstermediği görüşü desteklenmektedir. Sapmanın “Katılıyorum” ve “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirenlerin göreceli olarak diğer cevap kategorilerinden daha fazla olması olduğu düşünülmektedir. Tabachnick ve Fidel (2007) ılımlı derece sola çarpık dağılımlar için karekök dönüşümü uygulamanın doğru olacağını belirtmektedir. Ancak çalışma kapsamında ele alınan veri sayısının çok fazla olmaması ve dönüşümler sonucunda veri kaybı olması sebebiyle çalışmada 6. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

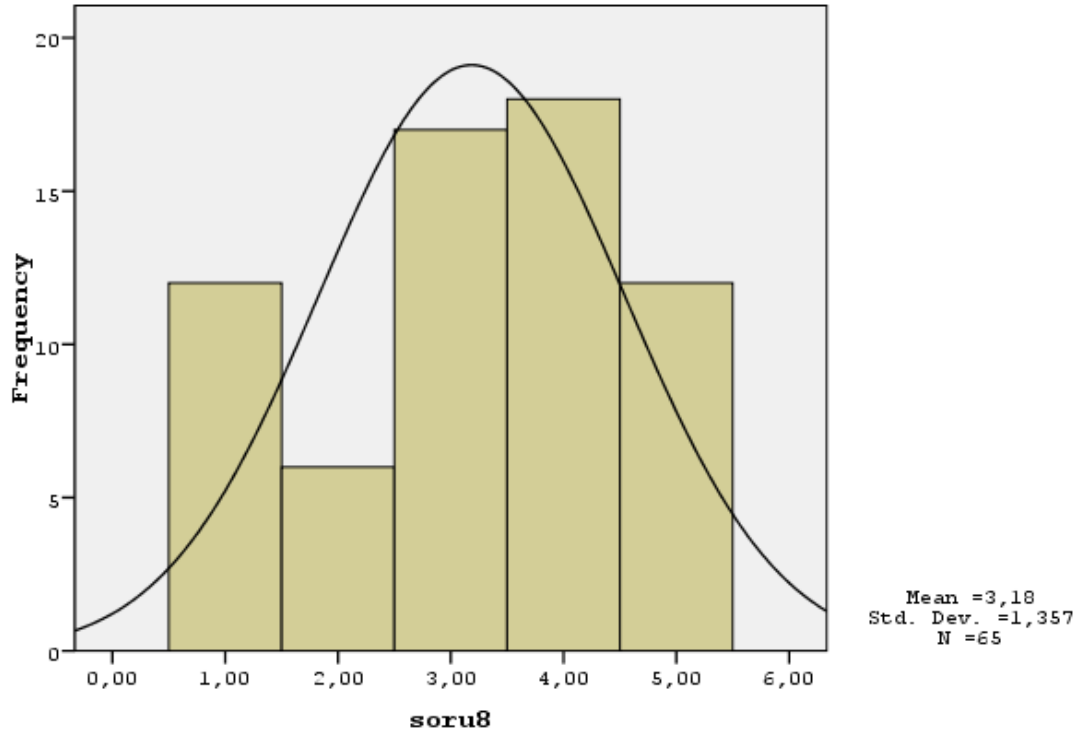
Grafik 4.7’de anketin yedinci maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.



**Grafik 4.7 Yedinci Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.7’de anketin yedinci maddesinin normale yakın bir dağılım gösterdiği görülmektedir. Nitekim yedinci maddeye verilen yanıtlar için sadece 21 ve üzeri yaş grubu için dağılımın normal olmadığı bunun yanında diğer tüm alt gruplar için öğretmenlerin verdikleri yanıtların normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Elde edilen bu sonuca göre her ne kadar grafiksel olarak araştırma kapsamında ele alınan toplam denek sayısının çok fazla olmaması (N=65) sebebiyle grafiksel olarak normal dağılım gösterdiği düşünülen 7. Madde için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri sonucunda normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Bu sebeple 7. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

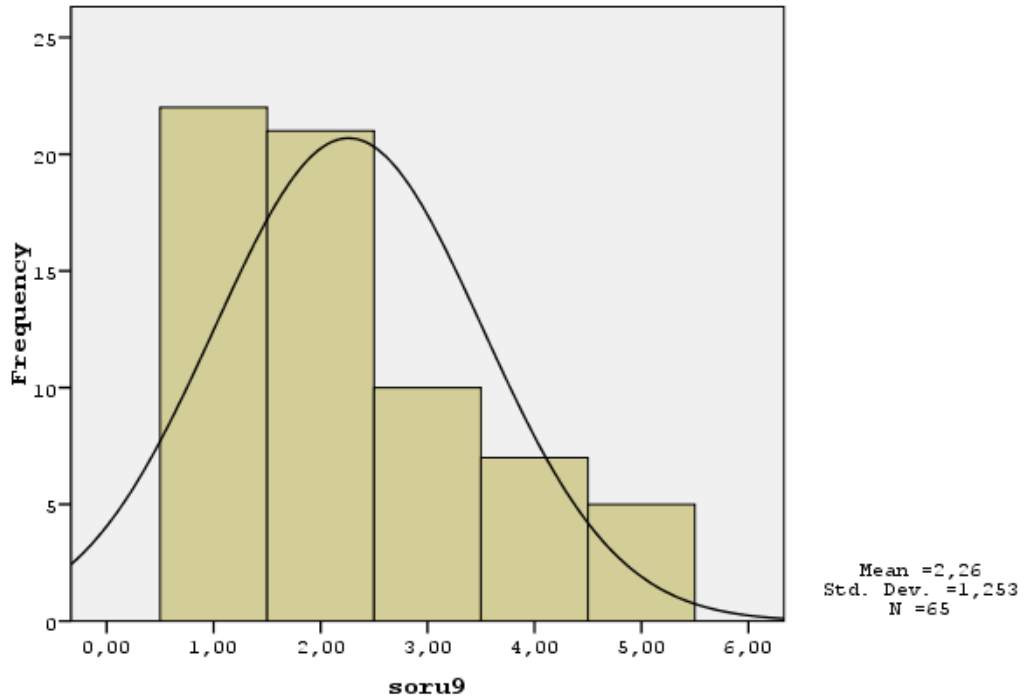
Grafik 4.8’de anketin sekizinci maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.



**Grafik 4.8 Sekizinci Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.8’de anketin sekizinci maddesinin ılımlı derecede sola çarpık olduğu görülmektedir. Sürekli değişkenlere ait verilerin normal dağılım özelliğini belirleme konusunda başvurulan yöntemlerden biri için önerilen Q-Q Plot yöntemi ile elde edilen grafikler ve diğer yöntemler ile belirlenen sonuçlara göre anketin dördüncü maddesinin normal dağılım göstermediği görüşü desteklenmektedir. Sapmanın sebebinin “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirenlerin göreceli olarak diğer cevap kategorilerinden daha fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Tabachnick ve Fidel (2007) ılımlı derece sola çarpık dağılımlar için karekök dönüşümü uygulamanın doğru olacağını belirtmektedir. Ancak çalışma kapsamında ele alınan veri sayısının çok fazla olmaması ve dönüşümler sonucunda veri kaybı olması sebebiyle çalışmada 8. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

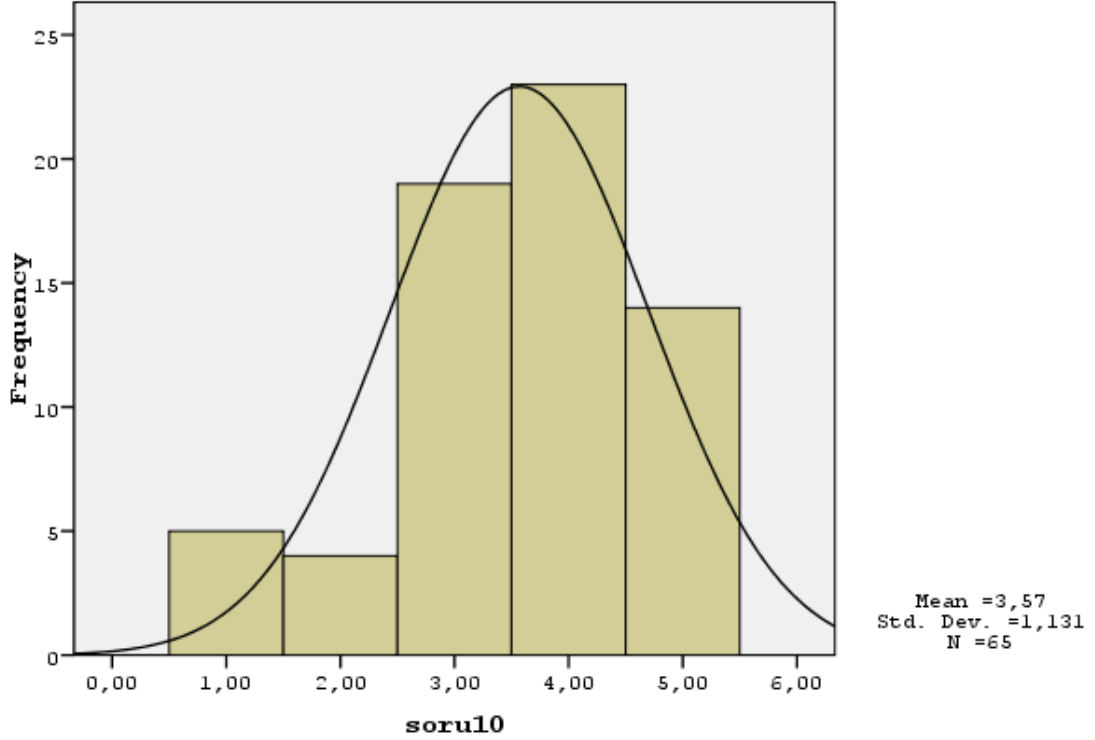
Grafik 4.9’da anketin dokuzuncu maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.



**Grafik 4.9 Dokuzuncu Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.9’da anketin dokuzuncu maddesinin aşırı derecede sağa çarpık olduğu görülmektedir. Sürekli değişkenlere ait verilerin normal dağılım özelliğini belirleme konusunda başvurulan yöntemlerden biri de değişkenleri grafik ile incelemektir. 20 ve daha üzeri gruplar için önerilen Q-Q Plot yöntemi ile elde edilen grafikler ve diğer yöntemler ile belirlenen anketin birinci maddesinin normal dağılım göstermediği görüşünü desteklemektedir. Sapmanın “Hiç Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirenlerin göreceli olarak diğer cevap kategorilerinden daha fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Tabachnick ve Fidel (2007) aşırı derece sağa çarpık dağılımlar için logaritmik dönüşümü uygulamanın doğru olacağını belirtmektedir. Ancak çalışma kapsamında ele alınan veri sayısının çok fazla olmaması ve dönüşümler sonucunda veri kaybı olması sebebiyle çalışmada 9. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Grafik 4.10’da anketin onuncu maddesine ilişkin histogram grafiği normal dağılım eğrisi ile beraber verilmiştir.



**Grafik 4.10 Onuncu Maddeye Ait Histogram Grafiği**

Grafik 4.10’da anketin onuncu maddesinin ılımlı derecede sola çarpık olduğu görölmektedir. Sürekli değişkenlere ait verilerin normal dağılım özelliğini belirleme konusunda başvuru olan yöntemlerden biri için önerilen Q-Q Plot yöntemi ile elde edilen grafikler ve diğer yöntemler ile belirlenen sonuçlara göre anketin dördüncü maddesinin normal dağılım göstermediği görüğu desteklemektedir. Sapmanın özellikle “Katılıyorum” düzeyinde görüğu bildirenlerin göreceli olarak diğer cevap kategorilerinden daha fazla olmasından kaynaklandığı düşünölmektedir. Tabachnick ve Fidel (2007) ılımlı derece sola çarpık dağılımlar için karekök dönüşümü uygulamanın doğru olacağını belirtmektedir. Ancak çalışma kapsamında ele alınan veri sayısının çok fazla olmaması ve dönüşümler sonucunda veri kaybı olması sebebiyle çalışmada 10. Madde için parametrik olmayan (nonparametrik) analiz yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Bu işlemlerin ardından 10 maddelik anketin güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarına geçilmiştir. Toplam 10 maddeden oluşan “İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması ile İlgili Görüşleri” anketinin genelinden elde edilen Cronbach Alfa değeri .72 olarak hesaplanmıştır. Ölçekte yer alan maddelere ilişkin güvenilirlik değerleri ile ilgili maddenin silinmesi sonucunda elde edilecek olan Cronbach Alfa değerleri Tablo 4.3’de gösterilmiştir.

**Tablo 4.3. Toplam 10 Maddelik Ankete İlişkin Güvenirlik Değerleri**

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
soru1	27,9524	39,401	,351	,354	,702
soru2	28,6032	36,114	,539	,606	,672
soru3	29,1111	34,649	,612	,488	,657
soru4	28,4762	33,415	,670	,555	,645
soru5	29,4444	48,799	-,268	,214	,789
soru6	28,7302	32,587	,774	,670	,627
soru7	29,0952	33,023	,688	,653	,640
soru8	28,9048	34,862	,561	,568	,665
soru9	29,7619	51,088	-,388	,570	,805
soru10	28,4921	37,802	,484	,696	,683

Tablo 4.3 incelediğinde ankette yer alan maddelerin bazılarının düşük bazılarının yüksek alfa değerine sahip olduğu görülmektedir. Özellikle 5. ve 9. Maddelerin iç tutarlılık anlamındaki korelasyon değerleri incelendiğinde, 5. madde için  $\alpha = -0,268$  ve 9. Madde için  $\alpha = -0,388$  olduğu görülmektedir. Her ne kadar ilgili maddeler olumsuz ifadeler içerse de değişken tanımlamaları tersten yapılmasına rağmen her iki maddenin ölçeğin tamamı ile korelasyon değerleri negatif çıkmıştır. Bunun yanında 5. madde çıkarıldığında alfa değerinin .79 ve 9. madde çıkarıldığında .81 değerine yükseleceği görüldüğünden bu iki maddenin anketten çıkarılmasına karar verilmiştir. Anketin 5. ve 9. maddeleri çıkarıldıktan sonra elde edilen güvenilirlik değeri Tablo 4.4’te gösterilmiştir.



**Tablo 4.4. Toplam 8 Maddelik Ankete İlişkin Güvenirlik Değerleri**

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
soru1	23,0317	46,805	,445	,335	,875
soru2	23,6825	43,252	,626	,584	,858
soru3	24,1905	42,092	,666	,483	,853
soru4	23,5556	40,896	,712	,552	,848
soru6	23,8095	40,802	,758	,635	,843
soru7	24,1746	41,663	,651	,645	,855
soru8	23,9841	43,209	,558	,557	,866
soru10	23,5714	44,442	,627	,467	,858

Tablo 4.4 incelendiğinde 2 madde çıkarıldıktan sonra kalan 8 maddenin ölçeğin geneli ile .45 ile .76 arasında değişen madde-toplam korelasyon değerlerine sahip olduğu görülmektedir. Kalan 8 madde için Cronbach alfa değeri 0,873 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu sonuca göre ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Güvenirlik analizlerinin ardından geçerliği belirlemeye yönelik en çok kullanılan yöntemlerden biri olan faktör analizine başvurulmuştur (Tabachnick ve Fidell, 2007). İngilizce öğretmenleri için geliştirilen anketin kapsam geçerliğini test etmek ve faktör yüklerini belirleyerek ölçeği boyutlandırabilmek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity değeri hesaplanmıştır. Bunun yanında ankette yer alan madde sayısının 5-10 katı kadar örnekleme ulaşmak anket geliştirme çalışmalarında yeterli görüldüğünden 65 kişilik çalışma grubu faktör analizi için yeterli görülmüştür (Kline, 1994). Faktör analizi sonucunda KMO değeri 0,836 olarak belirlenmiş ve Barlett testi sonuçları da anlamlı bulunmuştur ( $\chi^2=235,26$ ;  $sd=28$ ,  $p=.000$ ). Elde edilen bu değerlere göre 10 maddelik ankete faktör analizi yapılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmada ilk olarak ölçeğin tek boyutlu olup olmadığını belirlemek amacıyla temel bileşenler analizi yapılmış ve ölçeğin alt boyutları arasında ilişki olmadığı düşünülerek temel bileşenlere göre Varimax dik döndürme tekniği kullanılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen değerler Tablo 4.5'te gösterilmiştir.

**Tablo 4.5. Toplam 8 Maddelik Ankete İlişkin Faktör Analizi Sonuçları**

Maddeler	İfadeler	Ortak Varyans	F1	F2	
<b>F1: İngilizce Öğretimi</b>	<b>M2</b>	<b>İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım.</b>	<b>.677</b>	.791	<b>.227</b>
	<b>M10</b>	<b>Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum.</b>	<b>.651</b>	.774	<b>.226</b>
	<b>M1</b>	<b>Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım.</b>	<b>.559</b>	.748	<b>.001</b>
	<b>M4</b>	<b>Sosyal paylaşım ağlarını derslerle ilgili materyal paylaşımı amacıyla kullanırım.</b>	<b>.651</b>	.661	<b>.463</b>
	<b>M6</b>	<b>Sosyal paylaşım ağlarını sınıf etkinlikleri hakkında bilgi vermek için kullanırım</b>	<b>.701</b>	.626	<b>.556</b>
<b>F2: İletişim Kurma</b>	<b>M7</b>	<b>Sosyal paylaşım ağlarını ödev teslimlerini yapabilmek için kullanırım.</b>	<b>.837</b>	<b>.188</b>	.895
	<b>M8</b>	<b>Sosyal paylaşım ağlarını sınıf toplantıları hakkında bilgi vermek için kullanırım.</b>	<b>.796</b>	<b>.079</b>	.889
	<b>M3</b>	<b>Sosyal paylaşım ağlarını öğrencilerimle iletişim kurmak için kullanırım.</b>	<b>.587</b>	<b>.475</b>	.602
		Öz değer	<b>4,27</b>	<b>1,18</b>	
		Açıklanan Varyans	<b>53,96</b>	<b>14,85</b>	

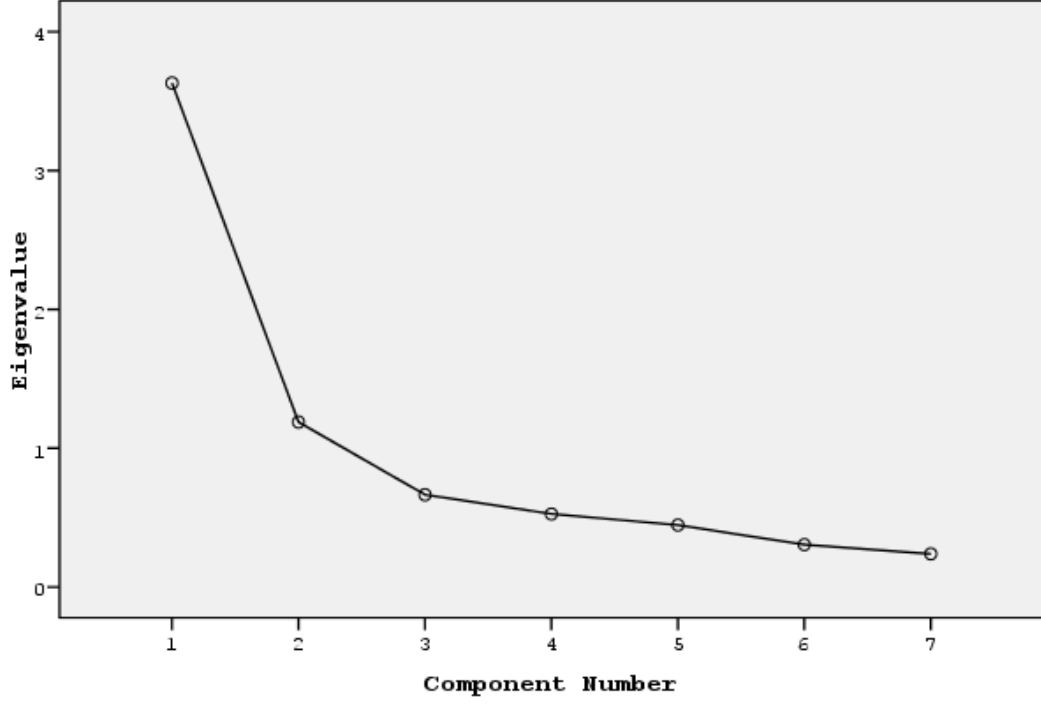
Tablo 4.5 incelendiğinde tüm maddelerin madde yükünün .30'un üzerinde olduğu görülmektedir. Ancak 6. Maddenin farklı iki boyutta verdiği yük değeri arasında .10'dan daha az bir fark olması sebebiyle bu maddenin binişik madde olduğuna karar verilmiştir. Aynı anda birden fazla özelliği ölçen bu maddenin geçerliğe ilişkin bir tehdit olması sebebiyle ölçekten çıkarılması gerekmektedir. Ölçme aracından çıkarılan 6. maddeden dolayı kapsam geçerliliğinin bozulmamasını sağlamak amacıyla elde edilen madde havuzu alan uzmanlarına tekrardan incelenmiştir. Alan uzmanları ilgili boyuttan toplamda 1 madde atılmış olmasının kapsam geçerliğini etkilemeyeceği yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu işlemler sonucunda ölçekte kalan 7 maddenin 2

faktör altında toplandığı belirlenmiştir. Anketin son haline ilişkin faktör analizi sonuçları Tablo 4.6’da gösterilmiştir.

**Tablo 4.6. Anketin Son Haline İlişkin Faktör Analizi Sonuçları**

Maddeler	İfadeler	Ortak Varyans	F1	F2
F1: İngilizce Öğretimi	M2	İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım.	.651	.778
	M10	Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum.	.678	.789
	M1	Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım.	.583	.763
	M4	Sosyal paylaşım ağlarını derslerle ilgili materyal paylaşımı amacıyla kullanırım.	.641	.656
F2: İletişim Kurma	M7	Sosyal paylaşım ağlarını ödev teslimlerini yapabilmek için kullanırım.	.833	.893
	M8	Sosyal paylaşım ağlarını sınıf toplantıları hakkında bilgi vermek için kullanırım.	.812	.897
	M3	Sosyal paylaşım ağlarını öğrencilerimle iletişim kurmak için kullanırım.	.621	.615
		Öz değer	<b>3,63</b>	<b>1,18</b>
		Açıklanan Varyans	<b>51,86</b>	<b>16,97</b>

Tablo 4.5 incelendiğinde her bir faktör için ölçekte yer alan maddelerin faktör yük değerlerinin .615 ile .897 arasında değiştiği belirlenmiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda 7 maddeye ilişkin faktör yük değerleri .40’ın üzerinde olması sebebiyle ölçeğin yapı geçerliğine sahip olduğu düşünülmektedir. 65 öğretmenden elde edilen veri seti için açıklayıcı faktör analizi sonuçlarına göre hem öz değeri 1’den büyük olan hem de yamaç birikinti grafiğinde plato yapmaya başlayan nokta göz önüne alındığında ölçeğin 2 faktörden oluştuğuna karar verilmiştir. Yamaç birikinti grafiği Grafik 4.11’de gösterilmiştir.



**Grafik 4.11 Ölçme Aracına İlişkin Yamaç-Birikinti Grafiği**

Elde edilen bu sonuçlara göre 2 faktörlü yapının her biri toplam varyansı sırasıyla %51,86 ve 16,97 olmak üzere toplamda % 68,83 oranında açıkladığı belirlenmiştir. Elde edilen bu açıklanma yüzdesi sosyal bilimler için önerilen 2/3 oranından yüksek olması sebebiyle ölçeğin yapı geçerliğine sahip olduğu belirlenmiştir (Büyüköztürk, 2016). Ölçme aracının güvenirlik ve geçerliğine ilişkin kanıtların sunulmasının ardından araştırmanın bulgularına geçilmiştir.

#### **4.2. Sosyal Medya Kullanımının İngilizce Öğretim Sürecine Olumlu Etkilerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar**

Araştırmanın birinci alt problemi şu şekildedir: Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımının İngilizce öğretim süreci için olumlu etkileri var mıdır? Bu soruya yanıt aramak amacıyla öncelikle anketin onuncu maddesine ilişkin betimsel istatistikler elde edilmiştir. Bu işlemin ardından Antalya

ilinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine verdikleri yanıtlar arasında; cinsiyet, yaş aralığı, mesleki deneyim yılı, hizmet verilen öğrenci düzeyi ve öğretmenin uyruğu değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Sırasıyla sayılan demografik değişkenlerin anketin onuncu maddesi üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olup olmadığı incelenmiştir.

#### **4.2.1. İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması Gerektiği Görüşlerine İlişkin Bulgular**

Ankette yer alan “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine verilen cevapların ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla yapılan frekans analizinden elde edilen sonuçlar Tablo 4.7’de verilmiştir.

**Tablo 4.7 Onuncu Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler**

<b>Ortalama</b>	<b>3,56</b>
<b>Medyan</b>	<b>4,00</b>
<b>Mod</b>	<b>4,00</b>
<b>Standart Sapma</b>	<b>1,13</b>
<b>Minimum</b>	<b>1,00</b>
<b>Maximum</b>	<b>5,00</b>
<b>Toplam kişi sayısı</b>	<b>65</b>

Tablo 4.7 incelendiğinde 10. anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde ( $\bar{x}=3,56$ ) görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında en çok tekrar eden kategori seçeneğinin de “Katılıyorum” düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

#### 4.2.2. Cinsiyet Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümündeki alt problem şu şekildedir: Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesi olan “*Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum*” ifadesine verdikleri cevaplar cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Erkek ve kadın İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.8’de verilmiştir.

**Tablo 4.8 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	U	P
Anketin 10. maddesi	1. Erkek	13	29,88	297,50	.491
	2. Kadın	52	33,78		

Tablo 4.8 incelendiğinde anketin onuncu maddesine verilen yanıtların erkek ve kadın İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre erkek ve kadın İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir ( $U=297,50$ ;  $p>.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda kadın öğretmenlerin ( $\bar{x}=3,51$ ) erkek öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,15$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre kadın öğretmenlerin “*İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım*” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde; erkek

öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ve elde edilen ortalama puanlar arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır.

#### 4.2.3. Yaş Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine verdikleri yanıtların yaş aralığı değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı yaş aralıklarındaki İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.9’da verilmiştir.

**Tablo 4.9 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Yaş Aralığı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Yaş Aralığı	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
<b>Anketin 10. maddesi</b>	<b>1. 20-35 arası</b>	<b>29</b>	<b>28,12</b>	<b>2</b>	<b>6,285</b>	<b>.043</b>	<b>1 – 3</b>
	<b>2. 36-50 arası</b>	<b>33</b>	<b>35,47</b>				
	<b>3. 51 ve üzeri</b>	<b>3</b>	<b>53,00</b>				

Tablo 4.9 incelendiğinde anketin onuncu maddesine verilen yanıtların 20-35, 36-50 ve 51 üzeri yaş aralığındaki İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre üç farklı yaş aralığında sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $X^2=6,28$ ;  $p<.05$ ). Gruplar arasındaki farklılığın hangi iki grup veya gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla ikili karşılaştırmalar Mann Whitney U-testi yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda yaş aralığı 20-35 ile yaş aralığı 51 ve üzeri olan öğretmenlerin bu farklılığa sebep olduğu belirlenmiştir ( $U=12,00$ ;  $p=.041$ ).

Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda 51 ve üzerindeki öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,66$ ) sırasıyla 36-50 yaş aralığındaki öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,60$ ) ve sonrasında 20-35 yaş aralığındaki ( $\bar{x}=3,13$ ) öğretmenlerden daha fazla katılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre 51 ve üzeri yaş aralığındaki öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde; 36-50 yaş aralığındaki öğretmenlerin “Katılıyorum” düzeyinde ve ile 20-35 yaş aralığındaki öğretmenlerin “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu sonuç yaş değişkeni arttıkça İngilizce öğretiminde sosyal paylaşım ağlarını kullanımının da artacağını göstermektedir. Özellikle genç öğretmenlerin sosyal medya ile yakından ilişkili oldukları göz önüne alındığında elde edilen bu sonuç oldukça düşündürücüdür.

#### **4.2.4. Deneyim Yılı Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular**

Antalya il, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine verdikleri yanıtların mesleki deneyim yılı değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı deneyim yılına sahip İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.10’da verilmiştir.



**Tablo 4.10 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Mesleki Deneyim Yılı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Deneyim	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
<b>Anketin 10. maddesi</b>	<b>1. 1-5 arası</b>	<b>6</b>	<b>23,25</b>	<b>4</b>	<b>13,048</b>	<b>.011</b>	1-5
	<b>2. 6-10 arası</b>	<b>20</b>	<b>25,65</b>				2-5
	<b>3. 11-15 arası</b>	<b>17</b>	<b>31,59</b>				3-5
	<b>4. 16-20 arası</b>	<b>15</b>	<b>41,07</b>				1-4
	<b>5. 21 ve üzeri</b>	<b>7</b>	<b>48,50</b>				2-4

Tablo 4.10 incelendiğinde anketin onuncu maddesine verilen yanıtların 1-5, 6-10, 11-15, 16-20 ve 21 üzeri mesleki deneyim yılına sahip İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre beş farklı mesleki deneyim yılında sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $X^2=13,05$ ;  $p<.05$ ). Gruplar arasındaki farklılığın hangi iki grup veya gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla ikili karşılaştırmalar Mann Whitney U-testi yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda 1-5 deneyim yılı ile 21 ve üzeri deneyim yılına sahip öğretmenler ( $U=4,50$ ;  $p<.05$ ), 6-10 deneyim yılı ile 21 ve üzeri deneyim yılına sahip öğretmenler ( $U=7,40$ ;  $p<.05$ ), 11-15 deneyim yılı ile 21 ve üzeri deneyim yılına sahip öğretmenler ( $U=8,20$ ;  $p<.05$ ) ile 1-1 deneyim yılı ile 6-10 deneyim yılına sahip öğretmenlerin 21 ve üzeri deneyime sahip öğretmenlerin verdikleri yanıtlar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ( $U=24,00$ ;  $p<.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda 21 ve üzeri mesleki deneyim yılına sahip öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,42$ ) en yüksek ve sonra sırasıyla 16-20 deneyim yılı ( $\bar{x}=4,00$ ), 11-15 deneyim yılı ( $\bar{x}=3,47$ ), 6-10 deneyim yılı ( $\bar{x}=2,85$ ) ve son olarak 1-5 deneyim yılı ( $\bar{x}=2,83$ ) öğretmenlerin olduğu görülmektedir. Buna göre 21 üzeri mesleki deneyim

yılına sahip öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde; 11-15 ve 16-20 mesleki deneyime sahip öğretmenlerin “Katılıyorum” düzeyinde ve 1-5 ile 6-10 yıllık mesleki deneyime sahip öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

#### 4.2.5. Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya il, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine verdikleri yanıtların hizmet verilen öğrenci düzeyi değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı kademelerde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.11’de verilmiştir.

**Tablo 4.11 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Düzye	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
<b>Anketin 10. maddesi</b>	<b>1. ilkokul</b>	<b>21</b>	<b>32,17</b>	<b>2</b>	<b>0,88</b>	<b>.957</b>	<b>–</b>
	<b>2. ortaokul</b>	<b>25</b>	<b>33,76</b>				
	<b>3. lise</b>	<b>29</b>	<b>32,92</b>				

Tablo 4.11 incelendiğinde anketin onuncu maddesine verilen yanıtların ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde ders veren İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre üç farklı öğrenci düzeyinde sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir (X<sup>2</sup>=0,88; p<.05). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda farklı kademelerde görev yapan öğretmenlerin

ortalamalarının birbirlerine oldukça yakın olmakla beraber en yüksek ortaokul düzeyinde hizmet veren öğretmenleri ( $\bar{x}=3,48$ ) ve sonrasında lise ( $\bar{x}=3,47$ ) ve ilkokul düzeyinde ( $\bar{x}=3,38$ ) hizmet veren öğretmenler takip etmektedir. Buna göre lise ve ortaokul düzeyinde hizmet veren öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde; ilkokul düzeyinde hizmet veren öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

#### 4.2.6. Uyrak Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine verdikleri yanıtların öğretmenin uyraklığına göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Uyraklığı Türk ve diğer olan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.12’de verilmiştir.

**Tablo 4.12 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Uyrak Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Uyrak	N	Sıra Ortalaması	U	P
<b>Anketin 10. maddesi</b>	<b>1. Türk</b>	<b>58</b>	<b>34,95</b>	<b>90,00</b>	.013
	<b>2. Diğer</b>	<b>7</b>	<b>16,86</b>		

Tablo 4.12 incelendiğinde anketin onuncu maddesine verilen yanıtların Türk ve diğer İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre iki farklı uyraktaki İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir (U=90,00; p<.05). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek

amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda Türk öğretmenlerin ( $\bar{x}=3,60$ ) diğer uyruktaki öğretmenlerden ( $\bar{x}=2,14$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türk öğretmenlerin “*İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım*” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri, diğer uyruktaki öğretmenlerin ise “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ve elde edilen bu farklılık anlamlı bulunmamıştır.

#### 4.2.7. Okul Türü Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine verdikleri yanıtların öğretmenin görev yaptığı okul türü değişkenine göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Devlet ve özel okullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin onuncu maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.13’de verilmiştir.

**Tablo 4.13 İngilizce Öğretmenlerinin Onuncu Maddeye İlişkin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Uyruk	N	Sıra Ortalaması	U	P
<b>Anketin 10. maddesi</b>	<b>1. Devlet</b>	<b>31</b>	<b>36,87</b>	<b>407,00</b>	<b>.100</b>
	<b>2. Özel</b>	<b>34</b>	<b>29,47</b>		

Tablo 4.13 incelendiğinde anketin onuncu maddesine verilen yanıtların devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre iki farklı okul türünde görevli İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir ( $U=407,00$ ;  $p>.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen

frekans analizi sonucunda Devlet okullarında görevli öğretmenlerin ( $\bar{x}=3,87$ ) özel okullardaki öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,29$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre devlet okullarındaki öğretmenlerin “*İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım*” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri, özel okullardaki öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ancak elde edilen bu farklılık anlamlı bulunmamıştır.

#### **4.2.8. Sosyal Medya Kullanımının İngilizce Öğretiminde Fayda Sağladığına İlişkin Bulgular**

Çalışmanın bu bölümünde açık uçlu sorulara verilen yanıtlara ilişkin kelime sorgusu sonucunda elde edilen frekans değerleri, elde edilen kelimelere ait kelime haritaları ve kelime ağaçları verilmiştir. Çalışmanın 1.8. alt probleminde İngilizce öğretmenlerinin görüşme formunda yer alan “*Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımı İngilizce öğretiminde avantajlı midir? Kısaca açıklayınız.*” sorusuna verdikleri cevaplar analiz edilmiştir. Açık uçlu soruların analizi için NVIVO programında kelime sorgusu yapılmıştır. Kelime sorgusunda kriter olarak ortak köklere sahip (including synonyms) kelimelerin aranması bunun yanında en az 5 harf ve üzeri kelimelerin bulunması yönünde arama kriteri özelleştirilmiştir. Tablo 4.14’te Devlet okullarında görev yapan toplam 31 İngilizce öğretmeni için elde edilen arama sonucunda en çok tekrar eden ilk 10 kelimeye ilişkin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

**Tablo 4.14 Devlet Okullarında Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Birinci Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler**

Avantajlı	21	20	2,40	Avantajlı,
Düşünüyorum	11	19	2,28	Düşünüyorum
Paylaşım	8	17	2,04	Paylaşım, paylaşımı
Faydalı	7	9	1,08	Faydalı
Eğitim	6	7	0,84	Eğitim
Buluyorum	9	6	0,72	Buluyorum
İngilizce	9	6	0,72	İngilizce
Öğrencilerin	12	5	0,60	Öğrencilerin
Hızlı	5	4	0,48	Hızlı
Kullanım	8	4	0,48	Kullanım

Tablo 4.14 incelendiğinde birinci açık uçlu soruya verilen yanıtlar arasında en çok tekrarlanan ilk 10 kelime görülmektedir. Tablodan anlaşıldığı üzere öğretmenler “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımı İngilizce öğretiminde avantajlı midir?” sorusuna en fazla avantajlıdır şeklinde görüş bildirmişlerdir. Devlet okullarında görev yapan toplam 31 öğretmenin 20 tanesi (%66,6) sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde avantajlı olduğunu düşünmektedirler. Bunun yanında öğretmenlerin 9’u (%29,0) sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının faydalı olacağını düşünmektedir. Çalışmada birinci soruda frekans ve yüzde değerleri elde edilen kelimelere ilişkin kelime bulutu şekil 4.1’de gösterilmiştir.



Bu işlemin ardından özel okullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin aynı soruya verdikleri cevapların analizine geçilmiştir.

Tablo 4.15'te Özel okullarda görev yapan toplam 34 İngilizce öğretmeni için elde edilen arama sonucunda en çok tekrar eden ilk 10 kelimeye ilişkin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

**Tablo 4.15 Özel Okullarda Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Birinci Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler**

Düşünüyorum	11	20	2,08	Düşünüyorum
Avantaj	7	19	1,98	Avantaj, avantajlı, avantajlıdır
Paylaşım	8	17	1,77	Paylaşım
İletişim	8	9	0,94	İletişim, iletişime
Whatsapp	8	9	0,94	whatsapp, whatsapp'ta, whatsapp'tan
Faydalı	7	8	0,83	Faydalı
Bilgi	5	6	0,62	Bilgi
Eğitim	6	5	0,52	Eğitim, eğitime
Farklı	6	5	0,52	Farklı
Skype	5	5	0,52	Skype

Tablo 4.15 incelendiğinde özel okullarda görevli öğretmenler tarafından birinci açık uçlu soruya verilen yanıtlar arasında en çok tekrarlanan ilk 10 kelime görülmektedir.

Tablodan anlaşıldığı üzere öğretmenler “*Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımı İngilizce öğretiminde avantajlı midir?*” sorusuna en fazla düşünüyorum ve ardından avantajlıdır şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Özel okullarda görev yapan toplam 34 öğretmenin 20 tanesi (%55,88) sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde avantajlı olduğunu düşünmektedirler. Bunun yanında öğretmenlerin 9'u (%26,74) Whatsapp aracılığıyla öğrencileriyle iletişim kurduklarını belirtmişlerdir. Yine öğretmenlerden 8 tanesi (%23,52) sosyal paylaşım





Bu işlemin ardından, görüşme formunun ikinci maddesinde yer alan Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının dezavantajları olup olmadığının belirlenmesine ilişkin açık uçlu soruya verilen yanıtların analizine gelinmiştir.

### **4.3. Sosyal Medya Kullanımının İngilizce Öğretim Sürecine Olumsuz Etkilerine İlişkin Bulgular**

Araştırmanın bu bölümündeki alt problem şu şekildedir: “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının dezavantajları var mıdır? Kısaca açıklayınız.” Belirtilen açık uçlu soruya verilen yanıtlara ilişkin kelime sorgusu sonucunda elde edilen frekans değerleri, elde edilen kelimelere ait kelime haritaları ile kelime ağaçları sırasıyla verilmiştir. Açık uçlu soruların analizi için NVIVO programında kelime sorgusu yapılmıştır. Kelime sorgusunda kriter olarak ortak köklere sahip (including synonyms) kelimelerin aranması ve bunun yanında en az 5 harf ve üzeri kelimelerin bulunması yönünde arama kriteri özelleştirilmiştir. Tablo 4.16’da devlet okullarında görev yapan toplam 31 İngilizce öğretmeni için elde edilen arama sonucunda en çok tekrar eden ilk 10 kelimeye ilişkin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

**Tablo 4.16 Devlet Okullarında Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun İkinci Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler**

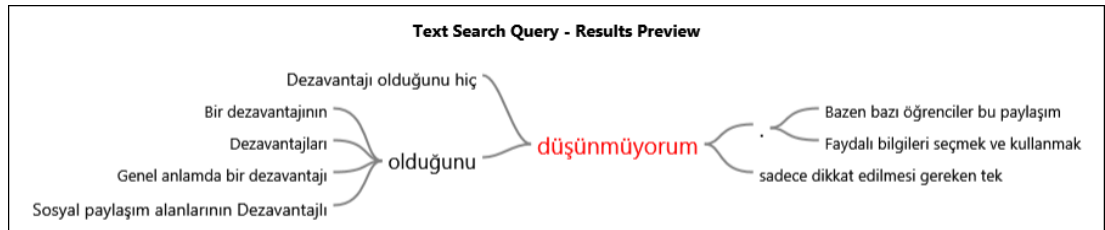
Uzunluk	Frekans	Yüzde	Benzer kelimeler
9	17	3,55	Dezavantajı, dezavantajları
12	7	1,31	Düşünmüyorum
5	4	0,75	Bilgi
6	4	0,75	Yanlış
5	4	0,75	Zaman
5	3	0,56	Ancak
10	3	0,56	Bulmuyorum
6	3	0,56	Dikkat, dikkatli
5	3	0,56	Doğru
7	3	0,56	Faydalı

Tablo 4.16 incelendiğinde ikinci açık uçlu soruya verilen yanıtlar arasında en çok tekrarlanan ilk 10 kelime görülmektedir. Tablodan anlaşıldığı üzere öğretmenler “Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının dezavantajları var mıdır?” sorusuna en fazla dezavantaj ve düşünmüyorum kelimelerinin tekrar ettiği belirlenmiştir. Devlet okullarında görev yapan toplam 31 öğretmenin 17 tanesi (%54,83) sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının dezavantajları olmadığını düşünmektedirler. Çalışmada ikinci soruda frekans ve yüzde değerleri elde edilen kelimelere ilişkin kelime bulutu şekil 4.5’te gösterilmiştir.



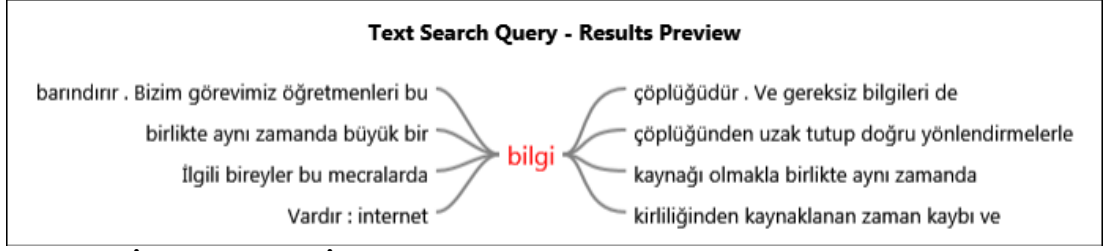
**Şekil 4.5 İkinci Soruya İlişkin Kelime Bulutu (Devlet Okulu)**

En çok tekrar eden kelimelerin belirlenmesinin ardından bu kelimelerin ilişkili olduğu diğer kelimeleri belirlemek ve buradan temalara ulaşmak amacıyla içerik analizine geçilmiştir. Sorgulama işleminde ölçüt alınan kelime “düşünmüyorum” olarak belirlenmiş ve Şekil 4.6’da gösterilmiştir.



**Şekil 4.6 İkinci Soruya İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu)**

Bunun yanında öğretmenlerin 4’ü (%12,90) bilgi kelimesini kullanmışlardır. Bu kelimeye ilişkin kelime ağacı Şekil 4.7’de gösterilmiştir.



**Şekil 4.7 İkinci Soruya İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu)**

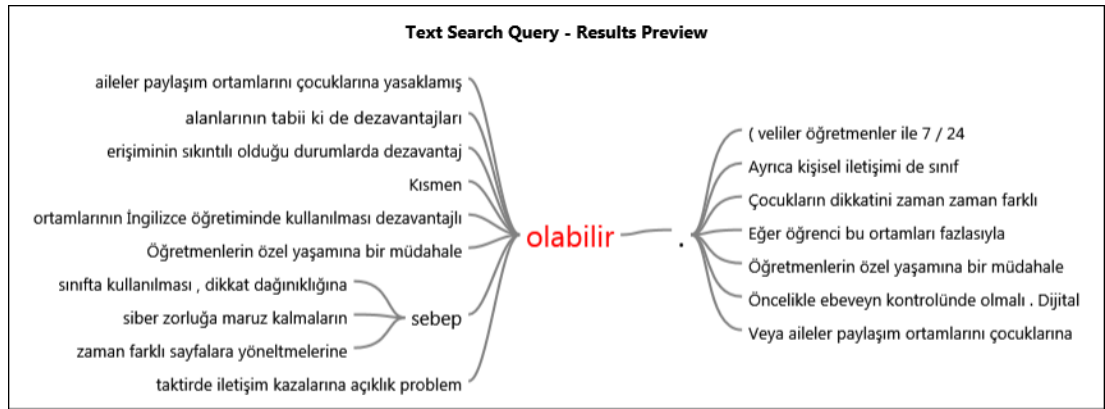
Bilgi kelimesine ilişkin yapılan sorgu işlemi sonucunda internetin ve dolayısıyla sosyal paylaşım ortamlarının bilgi çöplüğü olabileceği ve bu sebeple dikkatli kullanılması gerektiği belirtilmektedir. Bu işlemin ardından özel okullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin aynı soruya verdikleri cevapların analizine geçilmiştir. Tablo 4.17’de özel okullarda görev yapan toplam 34 İngilizce öğretmeni için elde edilen arama sonucunda en çok tekrar eden ilk 10 kelimeye ilişkin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

**Tablo 4.17 Özel Okullarda Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Birinci Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler**

Olabilir	8	11	1,59	Olabilir
Dezavantaj	10	9	1,32	Dezavantaj, dezavantajları
Düşünüyorum	11	6	0,87	Düşünüyorum
Yanlış	6	6	0,87	Yanlış
Facebook	8	5	0,72	facebook, facebook'da
İletişim	8	5	0,72	İletişim
Twitter	7	5	0,72	twitter, twitter'da, twitter'ın
Bilgi	5	6	0,86	Bilgi, bilginin
Gereksiz	8	3	0,43	Gereksiz
İnternet	8	3	0,43	İnternet

Tablo 4.17 incelendiğinde özel okullarda görevli öğretmenler tarafından görüşme formunda ikinci açık uçlu soruya verilen yanıtlar arasında en çok tekrarlanan ilk 10 kelime görülmektedir. Tablodan anlaşıldığı üzere öğretmenler “Facebook, Twitter,

Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımı İngilizce öğretiminde kullanılmasının dezavantajları var mıdır?” sorusuna en fazla olabilir şeklinde görüş bildirmişlerdir. Özel okullarda görev yapan toplam 34 öğretmenin 11 tanesi (%32,35) olabilir dediği için bu kelimenin nerelerde geçtiği ve nasıl bir anlama geldiğini öğrenebilmek amacıyla kelime sorgusu yapılmıştır. Sorgulama işleminde ölçüt alınan kelime “olabilir” olarak belirlenmiş ve sonuçlar Şekil 4.8’de gösterilmiştir.



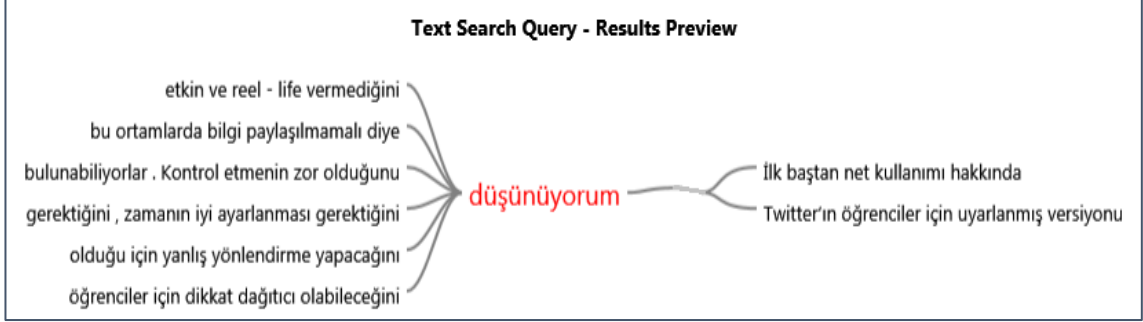
**Şekil 4.8 Olabilir Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu)**

Belirtilen kelime incelendiğinde “öğretmenlerin özel yaşamlarına müdahale”, “siber zorbalık”, “dikkat dağınıklığı”, “farklı sayfalara yönelme” ve “çok fazla kullanıldığında dezavantajları” olabilir şeklinde ifade edilmektedir. Çalışmada ikinci soruda frekans ve yüzde değerleri elde edilen kelimelere ilişkin kelime bulutu şekil 4.9’da gösterilmiştir.



**Şekil 4.9 İkinci Soruya İlişkin Kelime Bulutu (Özel Okul)**

En çok tekrar eden kelimelerin belirlenmesinin ardından bu kelimelerin ilişkili olduğu diğer kelimeleri belirlemek ve buradan temalara ulaşmak amacıyla içerik analizine geçilmiştir. Sorgulama işleminde ölçüt alınan kelime “düşünüyorum” olarak belirlenmiş ve Şekil 4.10’da gösterilmiştir.



#### **Şekil 4.10 Düşünüyorum Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Özel Okul)**

Belirtilen kelime incelendiğinde özel okulda görev yapan öğretmenlerin sosyal paylaşım ortamlarının iyi yönlendirilmediği takdirde “yanlış yönlendirme yapacağını”, “öğrencilerin dikkatini dağıtacağı”, “iyi bir ayarlama yapılması gerektiği”, “kontrol etmenin zor olacağı” ve “bu ortamlarda bilginin gizli tutulduğuna inanmadıkları için bu ortamlarda bilgi paylaşılmaması gerektiğini” düşünüyorum şeklinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

#### **4.4. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Kullanım Düzeylerine İlişkin Bulgular**

Araştırmanın üçüncü alt problemi şu şekildedir: İngilizce öğretim sürecinde Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamları öğretmenler tarafından kullanılmakta mıdır? Bu soruya yanıt aramak amacıyla öncelikle anketin 1. ve 2. maddelerine ilişkin betimsel istatistikler elde edilmiştir. Bu işlemin ardından Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci ve ikinci maddesine verdikleri yanıtlar arasında; cinsiyet, yaş aralığı, mesleki deneyim yılı,

hizmet verilen öğrenci düzeyi ve öğretmenin uyruğu değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Sırasıyla sayılan demografik değişkenlerin anketin birinci ve ikinci maddesi üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olup olmadığı incelenmiştir.

#### 4.4.1. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Günlük Hayatta Kullanım Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ankette yer alan “*Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım*” maddesine verilen cevapların ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla yapılan frekans analizinden elde edilen sonuçlar Tablo 4.18’de verilmiştir.

**Tablo 4.18 Birinci Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler**

Ortalama	4,12
Medyan	5,00
Mod	5,00
Standart Sapma	1,12
Minimum	1,00
Maximum	5,00
Toplam kişi sayısı	65

Tablo 4.18 incelendiğinde 1. anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım*” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde ( $\bar{x}=4,12$ ) görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında en çok tekrar eden kategori seçeneğinin de “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde olduğu belirlenmiştir.



#### 4.4.1.1. Cinsiyet Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümündeki alt problem şu şekildedir: Antalya ilinin Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesi olan “*Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım*” ifadesine verdikleri cevaplar cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır? İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Erkek ve kadın İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.19’da verilmiştir.

**Tablo 4.19 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	U	p
Anketin 1. maddesi	1. Erkek	13	30,61	323,50	.562
	2. Kadın	52	33,66		

Tablo 4.19 incelendiğinde anketin birinci maddesine verilen yanıtların erkek ve kadın İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre erkek ve kadın İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir ( $U=323,50$ ;  $p>.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda kadın öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,15$ ) erkek öğretmenlerden ( $\bar{x}=4,00$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre hem erkek hem de kadın öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım*” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde

görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ve elde edilen ortalama puanlar arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır.

#### 4.4.1.2. Yaş Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine verdikleri yanıtların yaş aralığı değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı yaş aralıklarındaki İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.20’de verilmiştir.

**Tablo 4.20 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Yaş Aralığı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Yaş Aralığı	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
Anketin 1. maddesi	1. 20-35 arası	29	33,50	2	0,764	.682	–
	2. 36-50 arası	33	31,90				
	3. 51 ve üzeri	3	40,83				

Tablo 4.20 incelendiğinde anketin birinci maddesine verilen yanıtların 20-35, 36-50 ve 51 üzeri yaş aralığındaki İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre üç farklı yaş aralığında sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir ( $X^2=0,76$ ;  $p>.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda 51 ve üzerindeki öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,66$ ) sırasıyla 20-35 yaş aralığındaki ( $\bar{x}=4,25$ ) öğretmenlerden ve sonrasında 36-50 yaş aralığındaki öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,97$ ) daha fazla katılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre 51 ve üzeri yaş aralığındaki öğretmenler ile 20-35 yaş aralığındaki öğretmenlerin “Sosyal

*paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım*” maddesine “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde; 36-50 yaş aralığındaki öğretmenlerin ise “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

#### **4.4.1.3. Deneyim Yılı Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular**

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine verdikleri yanıtların mesleki deneyim yılı değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı deneyim yılına sahip İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.21’de verilmiştir.

**Tablo 4.21 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Mesleki Deneyim Yılı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Deneyim	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
Anketin 1. maddesi	1. 1-5 arası	6	18,33	4	10,274	.036	1-5 3-5 1-2 2-3
	2. 6-10 arası	20	36,78				
	3. 11-15 arası	17	27,88				
	4. 16-20 arası	15	33,80				
	5. 21 ve üzeri	7	45,50				

Tablo 4.21 incelendiğinde anketin birinci maddesine verilen yanıtların 1-5, 6-10, 11-15, 16-20 ve 21 üzeri mesleki deneyim yılına sahip İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre beş farklı mesleki deneyim yılında sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $X^2=13,05$ ;  $p<.05$ ). Gruplar arasındaki farklılığın hangi iki grup veya gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla ikili karşılaştırmalar Mann Whitney U-testi yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda 1-5 deneyim yılı ile 21 ve üzeri deneyim yılına sahip öğretmenler ( $U=3,50$ ;  $p<.05$ ), 11-15 deneyim yılı ile 21 ve üzeri deneyim yılına

sahip öğretmenler ( $U=6,20$ ;  $p<.05$ ) arasında, 6-10 deneyim yılına sahip öğretmenlerin ile 1-5 deneyim yılı ile 11-15 arasında deneyime sahip öğretmenlerin verdikleri yanıtlar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ( $U=24,00$ ;  $p<.05$ ).

Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda 21 ve üzeri mesleki deneyim yılına sahip öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,42$ ) en yüksek ve sonra sırasıyla 16-20 deneyim yılı ( $\bar{x}=4,00$ ), 11-15 deneyi yılı ( $\bar{x}=3,47$ ), 6-10 deneyim yılı ( $\bar{x}=2,85$ ) ve son olarak 1-5 deneyim yılı ( $\bar{x}=2,83$ ) öğretmenlerin olduğu görülmektedir. Buna göre 21 üzeri mesleki deneyim yılına sahip öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım*” maddesine “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde; 11-15 ve 16-20 mesleki deneyime sahip öğretmenlerin “Katılıyorum” düzeyinde ve 1-5 ile 6-10 yıllık mesleki deneyime sahip öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

#### **4.4.1.4. Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular**

Antalya ilinin Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine verdikleri yanıtların hizmet verilen öğrenci düzeyi değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı kademelerde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.22’de verilmiştir.

**Tablo 4.22 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Düzy	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
Anketin 1. maddesi	1. ilkokul	21	38,29	2	8,532	.014	1-3
	2. ortaokul	25	35,94				
	3. lise	29	23,29				

Tablo 4.22 incelendiğinde anketin birinci maddesine verilen yanıtların ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde ders veren İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre üç farklı öğrenci düzeyinde sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $X^2=8,53$ ;  $p<.05$ ). Gruplar arasındaki farklılığın hangi iki grup veya gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla ikili karşılaştırmalar Mann Whitney U-testi yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda ilkokul ve lisede görev yapan öğretmenler arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $U=116,00$ ;  $p<.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda farklı kademelerde görev yapan öğretmenlerin ortalamalarının birbirlerine oldukça yakın olmakla beraber en yüksek ilkokul ( $\bar{x}=4,48$ ) düzeyinde hizmet veren öğretmenleri ve sonrasında lise ( $\bar{x}=4,40$ ) ve ortaokul düzeyinde ( $\bar{x}=3,47$ ) hizmet veren öğretmenler takip etmektedir. Buna göre ilkokul ve lise düzeyinde hizmet veren öğretmenlerin “Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım” maddesine “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde; lise düzeyinde hizmet veren öğretmenlerin ise “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

#### 4.4.1.5. Uyruk Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine verdikleri yanıtların öğretmenin uyruğu değişkenine göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Uyruğu Türk ve diğer olan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.23'te verilmiştir.

**Tablo 4.23 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Uyruk Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Uyruk	N	Sıra Ortalaması	U	P
Anketin 1. maddesi	1. Türk	58	33,76	159,00	.313
	2. Diğer	7	26,71		

Tablo 4.23 incelendiğinde anketin birinci maddesine verilen yanıtların Türk ve diğer İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre iki farklı uyruktaki İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir ( $U=159,00$ ;  $p>.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda Türk öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,20$ ) diğer uyruktaki öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,42$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türk öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım*” maddesine “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri, diğer uyruktaki öğretmenlerin ise “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

#### 4.4.1.6. Okul Türü Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin Günlük Hayatta Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya ilinin Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine verdikleri yanıtların öğretmenin görev yaptığı okul türü değişkenine göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Devlet ve özel okullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin birinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.24’de verilmiştir.

**Tablo 4.24 İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Maddeye İlişkin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Uyruk	N	Sıra Ortalaması	U	p
Anketin 1. maddesi	1. Devlet	31	35,79	440,50	.218
	2. Özel	34	30,46		

Tablo 4.24 incelendiğinde anketin birinci maddesine verilen yanıtların devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre iki farklı okul türünde görevli İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir ( $U=440,50$ ;  $p>.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda Devlet okullarında görevli öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,32$ ) özel okullardaki öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,94$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre devlet okullarındaki öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım*” maddesine “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri, özel okullardaki öğretmenlerin ise “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ancak elde edilen bu farklılık anlamlı bulunmamıştır.

#### 4.4.2. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından İngilizce Öğretim Sürecinde Kullanım Durumuna İlişkin Bulgular

Ankette yer alan “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine verilen cevapların ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla yapılan frekans analizinden elde edilen sonuçlar Tablo 4.25’de verilmiştir.

**Tablo 4.25 İkinci Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler**

<b>Ortalama</b>	<b>3,45</b>
<b>Medyan</b>	<b>3,44</b>
<b>Mod</b>	<b>4,00</b>
<b>Standart Sapma</b>	<b>1,23</b>
<b>Minimum</b>	<b>1,00</b>
<b>Maximum</b>	<b>5,00</b>
<b>Toplam kişi sayısı</b>	<b>65</b>

Tablo 4.25 incelendiğinde 2. anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde ( $\bar{x}=3,45$ ) görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında en çok tekrar eden kategori seçeneğinin de “Katılıyorum” düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

##### 4.4.2.1. Cinsiyet Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Erkek ve kadın İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.26’da verilmiştir.



**Tablo 4.26 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	U	p
<b>Anketin 2. maddesi</b>	<b>1. Erkek</b>	<b>13</b>	<b>29,88</b>	<b>297,50</b>	<b>.491</b>
	<b>2. Kadın</b>	<b>52</b>	<b>33,78</b>		

Tablo 4.26 incelendiğinde anketin ikinci maddesine verilen yanıtların erkek ve kadın İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre erkek ve kadın İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir ( $U=297,50$ ;  $p>.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda kadın öğretmenlerin ( $\bar{x}=3,51$ ) erkek öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,15$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre kadın öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde; erkek öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ve elde edilen ortalama puanlar arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır.

#### **4.4.2.2. Yaş Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular**

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine verdikleri yanıtların yaş aralığı değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı yaş aralıklarındaki İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.27’de verilmiştir.

**Tablo 4.27 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Yaş Aralığı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Yaş Aralığı	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
Anketin 2. maddesi	1. 20-35 arası	29	28,12	2	6,285	.043	1 – 3
	2. 36-50 arası	33	35,47				
	3. 51 ve üzeri	3	53,00				

Tablo 4.27 incelendiğinde anketin ikinci maddesine verilen yanıtların 20-35, 36-50 ve 51 üzeri yaş aralığındaki İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre üç farklı yaş aralığında sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $X^2=6,28$ ;  $p<.05$ ). Gruplar arasındaki farklılığın hangi iki grup veya gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla ikili karşılaştırmalar Mann Whitney U-testi yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda yaş aralığı 20-35 ile yaş aralığı 51 ve üzeri olan öğretmenlerin bu farklılığa sebep olduğu belirlenmiştir ( $U=12,00$ ;  $p=.041$ ).

Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda 51 ve üzerindeki öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,66$ ) sırasıyla 36-50 yaş aralığındaki öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,60$ ) ve sonrasında 20-35 yaş aralığındaki ( $\bar{x}=3,13$ ) öğretmenlerden daha fazla katılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre 51 ve üzeri yaş aralığındaki öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde; 36-50 yaş aralığındaki öğretmenlerin “Katılıyorum” düzeyinde ve ile 20-35 yaş aralığındaki öğretmenlerin “Kısmen Katılıyorum” şeklinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu sonuç yaş değişkeni arttıkça İngilizce öğretiminde sosyal paylaşım ağlarını kullanımının da

artacağını göstermektedir. Özellikle genç öğretmenlerin sosyal medya ile yakından ilişkili oldukları göz önüne alındığında elde edilen bu sonuç oldukça düşündürücüdür.

#### 4.4.2.3. Deneyim Yılı Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine verdikleri yanıtların mesleki deneyim yılı değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı deneyim yılına sahip İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.28’de verilmiştir.

**Tablo 4.28 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Mesleki Deneyim Yılı Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Deneyim	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
Anketin 2. maddesi	1. 1-5 arası	6	23,25	4	13,048	.011	1-5
	2. 6-10 arası	20	25,65				2-5
	3. 11-15 arası	17	31,59				3-5
	4. 16-20 arası	15	41,07				1-4
	5. 21 ve üzeri	7	48,50				2-4

Tablo 4.28 incelendiğinde anketin ikinci maddesine verilen yanıtların 1-5, 6-10, 11-15, 16-20 ve 21 üzeri mesleki deneyim yılına sahip İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre beş farklı mesleki deneyim yılında sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $X^2=13,05$ ;  $p<.05$ ). Gruplar arasındaki farklılığın hangi iki grup veya gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla ikili karşılaştırmalar Mann Whitney U-testi yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda 1-5 deneyim yılı ile 21 ve üzeri deneyim yılına sahip öğretmenler ( $U=4,50$ ;  $p<.05$ ), 6-10 deneyim yılı ile 21 ve üzeri deneyim yılına

sahip öğretmenler ( $U=7,40$ ;  $p<.05$ ), 11-15 deneyim yılı ile 21 ve üzeri deneyim yılına sahip öğretmenler ( $U=8,20$ ;  $p<.05$ ) ile 0-1 deneyim yılı ile 6-10 deneyim yılına sahip öğretmenlerin 21 ve üzeri deneyime sahip öğretmenlerin verdikleri yanıtlar arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ( $U=24,00$ ;  $p<.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda 21 ve üzeri mesleki deneyim yılına sahip öğretmenlerin ( $\bar{x}=4,42$ ) en yüksek ve sonra sırasıyla 16-20 deneyim yılı ( $\bar{x}=4,00$ ), 11-15 deneyim yılı ( $\bar{x}=3,47$ ), 6-10 deneyim yılı ( $\bar{x}=2,85$ ) ve son olarak 1-5 deneyim yılı ( $\bar{x}=2,83$ ) öğretmenlerin olduğu görülmektedir. Buna göre 21 üzeri mesleki deneyim yılına sahip öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde; 11-15 ve 16-20 mesleki deneyime sahip öğretmenlerin “Katılıyorum” düzeyinde ve 1-5 ile 6-10 yıllık mesleki deneyime sahip öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

#### **4.4.2.4. Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular**

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine verdikleri yanıtların hizmet verilen öğrenci düzeyi değişkenine göre farklı olup olmadığı Kruskal Wallis H-testi ile analiz edilmiştir. Farklı kademelerde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.29’da verilmiştir.

**Tablo 4.29 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Hizmet Verilen Öğrenci Düzeyi Değişkenine Göre Farklılığını Belirlemek İçin H-Testi Sonuçları**

Değişken	Düzy	N	Sıra Ortalaması	sd	X <sup>2</sup>	p	Fark
<b>Anketin 2. maddesi</b>	<b>1. ilkokul</b>	<b>21</b>	<b>32,17</b>	<b>2</b>	<b>0,88</b>	<b>.957</b>	<b>–</b>
	<b>2. ortaokul</b>	<b>25</b>	<b>33,76</b>				
	<b>3. lise</b>	<b>29</b>	<b>32,92</b>				

Tablo 4.29 incelendiğinde anketin ikinci maddesine verilen yanıtların ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde ders veren İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre üç farklı öğrenci düzeyinde sınıflandırılan İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir ( $X^2=0,88$ ;  $p>.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda farklı kademelerde görev yapan öğretmenlerin ortalamalarının birbirlerine oldukça yakın olmakla beraber en yüksek ortaokul düzeyinde hizmet veren öğretmenleri ( $\bar{x}=3,48$ ) ve sonrasında lise ( $\bar{x}=3,47$ ) ve ilkokul düzeyinde ( $\bar{x}=3,38$ ) hizmet veren öğretmenler takip etmektedir. Buna göre lise ve ortaokul düzeyinde hizmet veren öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde; ilkokul düzeyinde hizmet veren öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

#### **4.4.2.5. Uyruk Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular**

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine verdikleri yanıtların öğretmenin uyrugu değişkenine göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Uyrugu Türk ve diğer olan İngilizce

öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.30’da verilmiştir.

**Tablo 4.30 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Uyruk Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Uyruk	N	Sıra Ortalaması	U	p
Anketin 2. maddesi	1. Türk	58	34,95	90,00	.013
	2. Diğer	7	16,86		

Tablo 4.30 incelendiğinde anketin ikinci maddesine verilen yanıtların Türk ve diğer İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre iki farklı uyruktaki İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $U=90,00$ ;  $p<.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda Türk öğretmenlerin ( $\bar{x}=3,60$ ) diğer uyruktaki öğretmenlerden ( $\bar{x}=2,14$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Türk öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri, diğer uyruktaki öğretmenlerin ise “Katılmıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ve elde edilen bu farklılık anlamlı bulunmuştur.

#### **4.4.2.6. Okul Türü Değişkenine Göre İngilizce Öğretmenlerinin İngilizce Öğretim Sürecinde Sosyal Medya Kullanımları Arasındaki Farklılıklara İlişkin Bulgular**

Antalya ili, Muratpaşa ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine verdikleri yanıtların öğretmenin görev yaptığı okul türü değişkenine göre farklı olup olmadığı u-testi ile analiz edilmiştir. Devlet okullarında ve özel okullarda

görev yapan İngilizce öğretmenlerinin anketin ikinci maddesine ilişkin analiz sonuçları Tablo 4.31’de verilmiştir.

**Tablo 4.31 İngilizce Öğretmenlerinin İkinci Maddeye İlişkin Uyruk Değişkenine Göre Farklılığı İçin U-Testi Sonuçları**

Değişken	Uyruk	N	Sıra Ortalaması	U	p
Anketin 2. maddesi	1. Devlet	31	38,08	369,50	.032
	2. Özel	34	28,37		

Tablo 4.31 incelendiğinde anketin ikinci maddesine verilen yanıtların devlet ve özel okullarda görev yapan İngilizce öğretmenleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak manidar olup olmadığı test edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre iki farklı okul türünde görevli İngilizce öğretmenleri arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ( $U=369,50$ ;  $p<.05$ ). Bunun yanında anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda Devlet okullarında görevli öğretmenlerin ( $\bar{x}=3,80$ ) özel okullarda görevli öğretmenlerden ( $\bar{x}=3,11$ ) daha yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre Devlet okullarındaki öğretmenlerin “İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri, diğer uyruktaki öğretmenlerin ise “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmış ve elde edilen bu farklılık anlamlı bulunmuştur.

#### **4.5. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Kullanım Amaçlarına İlişkin Bulgular**

Araştırmanın dördüncü alt problemi şu şekildedir: Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamları İngilizce öğretim sürecinde öğretmenler

tarafından hangi amaçlarla kullanılmaktadır? Bu soruya yanıt aramak amacıyla sırasıyla anketin 3., 4., 7. ve 8. maddelerine verilen yanıtlara ilişkin betimsel istatistikler elde edilmiştir.

#### **4.5.1. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından İletişim Kurmak Amaçlı Kullanımına İlişkin Bulgular**

Ankette yer alan “*Sosyal paylaşım ağlarını öğrencilerimle iletişim kurmak için kullanırım*” maddesine verilen cevapların ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla yapılan frekans analizinden elde edilen sonuçlar Tablo 4.32’de verilmiştir.

**Tablo 4.32 Üçüncü Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler**

<b>Ortalama</b>	<b>2,92</b>
<b>Medyan</b>	<b>3,00</b>
<b>Mod</b>	<b>3,00</b>
<b>Standart Sapma</b>	<b>1,30</b>
<b>Minimum</b>	<b>1,00</b>
<b>Maximum</b>	<b>5,00</b>
<b>Toplam kişi sayısı</b>	<b>65</b>

Tablo 4.32 incelendiğinde 3. anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda öğretmenlerin *Sosyal paylaşım ağlarını öğrencilerimle iletişim kurmak için kullanırım*” maddesine “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde ( $\bar{x}=2,92$ ) görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında en çok tekrar eden kategori seçeneğinin de “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde olduğu belirlenmiştir.



#### 4.5.2. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Materyal Paylaşımı Amaçlı Kullanımına İlişkin Bulgular

Ankette yer alan “*Sosyal paylaşım ağlarını derslerle ilgili materyal paylaşımı amacıyla kullanırım.*” maddesine verilen cevapların ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla yapılan frekans analizinden elde edilen sonuçlar Tablo 4.33’te verilmiştir.

**Tablo 4.33 Dördüncü Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler**

<b>Ortalama</b>	<b>3,54</b>
<b>Medyan</b>	<b>4,00</b>
<b>Mod</b>	<b>5,00</b>
<b>Standart Sapma</b>	<b>1,37</b>
<b>Minimum</b>	<b>1,00</b>
<b>Maximum</b>	<b>5,00</b>
<b>Toplam kişi sayısı</b>	<b>65</b>

Tablo 4.33 incelendiğinde 4. anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarını derslerle ilgili materyal paylaşımı amacıyla kullanırım.*” maddesine “Katılıyorum” düzeyinde ( $\bar{x}=3,54$ ) görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında en çok tekrar eden kategori seçeneğinin de “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

#### 4.5.3. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Ödev Teslimi Yapma Amaçlı Kullanımına İlişkin Bulgular

Ankette yer alan “*Sosyal paylaşım ağlarını ödev teslimlerini yapabilmek için kullanırım.*” maddesine verilen cevapların ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla yapılan frekans analizinden elde edilen sonuçlar Tablo 4.34’te verilmiştir.

**Tablo 4.34 Yedinci Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler**

<b>Ortalama</b>	<b>2,96</b>
<b>Medyan</b>	<b>3,00</b>
<b>Mod</b>	<b>4,00</b>
<b>Standart Sapma</b>	<b>1,36</b>
<b>Minimum</b>	<b>1,00</b>
<b>Maximum</b>	<b>5,00</b>
<b>Toplam kişi sayısı</b>	<b>65</b>

Tablo 4.34 incelendiğinde 7. anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarını ödev teslimlerini yapabilmek için kullanırım.*” maddesine “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde ( $\bar{x}=2,96$ ) görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında en çok tekrar eden kategori seçeneğinin de “Katılıyorum” düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

#### **4.5.4. Sosyal Medyanın İngilizce Öğretmenleri Tarafından Sınıf Toplantıları ile İlgili Bilgi Verme Amaçlı Kullanımına İlişkin Bulgular**

Ankette yer alan “*Sosyal paylaşım ağlarını sınıf toplantıları hakkında bilgi vermek için kullanırım*” maddesine verilen cevapların ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla yapılan frekans analizinden elde edilen sonuçlar Tablo 4.35’te verilmiştir.

**Tablo 4.35 Sekizinci Maddeye İlişkin Betimleyici İstatistikler**

<b>Ortalama</b>	<b>3,18</b>
<b>Medyan</b>	<b>3,00</b>
<b>Mod</b>	<b>4,00</b>
<b>Standart Sapma</b>	<b>1,35</b>
<b>Minimum</b>	<b>1,00</b>
<b>Maximum</b>	<b>5,00</b>
<b>Toplam kişi sayısı</b>	<b>65</b>

Tablo 4.35 incelendiğinde 8. anket maddesine verilen puanların ortalama olarak ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla elde edilen frekans analizi sonucunda öğretmenlerin “*Sosyal paylaşım ağlarını sınıf toplantıları hakkında bilgi vermek için kullanırım*” maddesine “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde ( $\bar{x}=2,96$ ) görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında en çok tekrar eden kategori seçeceğinin de “Katılıyorum” düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

#### **4.5.5. İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyayı Ne Şekilde Kullandıklarına İlişkin Bulgular**

Araştırmanın bu bölümündeki alt problemi şu şekildedir: “*İngilizce öğretim sürecinde Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarını kullanıyor musunuz? Ne şekilde olduğunu kısaca açıklayınız.*” Belirtilen açık uçlu soruya verilen yanıtlara ilişkin kelime sorgusu sonucunda elde edilen frekans değerleri, elde edilen kelimelere ait kelime haritaları ile kelime ağaçları sırasıyla verilmiştir. Açık uçlu soruların analizi için NVIVO programında kelime sorgusu yapılmıştır. Kelime sorgusunda kriter olarak ortak köklere sahip (including synonyms) kelimelerin aranması ve bunun yanında en az 5 harf ve üzeri kelimelerin bulunması yönünde arama kriteri özelleştirilmiştir. Tablo 4.36’da Devlet okullarında görev yapan toplam 31 İngilizce öğretmeni için elde edilen arama sonucunda en çok tekrar eden ilk 10 kelimeye ilişkin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

**Tablo 4.36 Devlet Okullarında Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Üçüncü Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler**

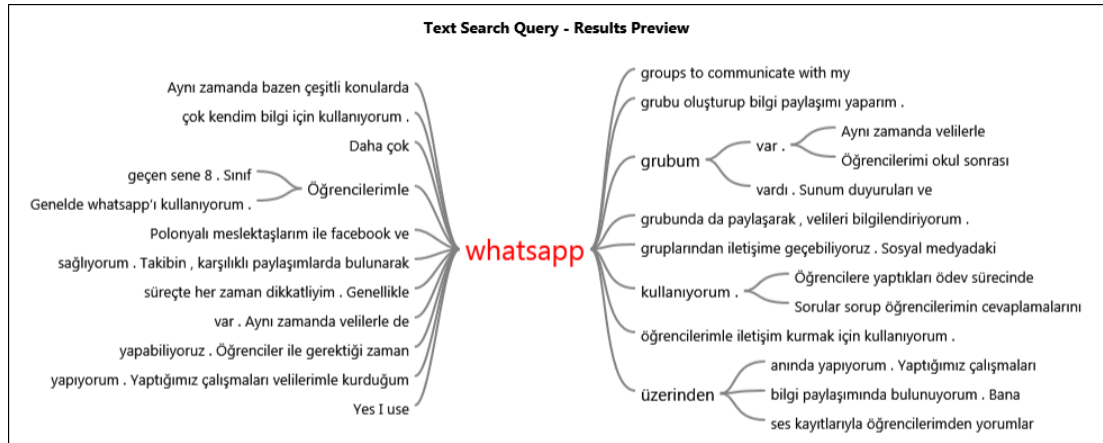
Kullanıyorum	12	19	2,94	Kullanıyorum
Whatsapp	8	18	2,79	whatsapp, whatsapp'dan, whatsapp'ı, whatsapp'ta
Kullanmıyorum	13	9	1,39	Kullanmıyorum
İletişime	9	7	1,08	iletişim, iletişime
Bilgi	5	6	0,93	Bilgi
Facebook	8	6	0,93	facebook, facebook'da
Paylaşımı	9	5	0,77	Paylaşımı
Öğretim	7	5	0,77	Öğretim
Skype	5	4	0,62	skype, skype'te
Sürecinde	9	4	0,62	Sürecinde

Tablo 4.36 incelendiğinde üçüncü açık uçlu soruya verilen yanıtlar arasında en çok tekrarlanan ilk 10 kelime görülmektedir. Tablodan anlaşıldığı üzere öğretmenler *İngilizce öğretim sürecinde Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarını kullanıyor musunuz?* sorusuna en fazla kullanıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Devlet okullarında görev yapan toplam 31 öğretmenin 19 tanesi (%61,29) sosyal paylaşım ortamlarını İngilizce öğretiminde kullandığını belirtirken; 9 tanesi (%29,03) kullanmadığını belirtmişlerdir. Çalışmada üçüncü soruda frekans ve yüzde değerleri elde edilen kelimelere ilişkin kelime bulutu şekil 4.11'de gösterilmiştir.



**Şekil 4.11 Üçüncü Soruya İlişkin Kelime Bulutu (Devlet Okulu)**

En çok tekrar eden kelimelerin belirlenmesinin ardından bu kelimelerin ilişkili olduğu diğer kelimeleri belirlemek ve buradan temalara ulaşmak amacıyla içerik analizine geçilmiştir. Sorgulama işleminde ölçüt alınan kelime 31 öğretmenin 18 tanesinin (%58,06) kullandığı “Whatsapp” kelimesi olarak belirlenmiş ve analiz sonuçları Şekil 4.12’de gösterilmiştir.



**Şekil 4.12 Whatsapp Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu)**

Whatsapp kelimesi için elde edilen kelime ağacı incelendiğinde öğretmenlerin genel olarak Whatsapp grubu oluşturarak burada öğrencileriyle iletişime geçtikleri ve bilgi

paylaşımı yaptıkları belirlenmiştir. Bunun yanında öğretmenlerin 6 tanesi (%19,35) Facebook kelimesini kullanmışlardır. Bu kelimeye ilişkin kelime ağacı Şekil 4.13'te gösterilmiştir.



#### **Şekil 4.13 Facebook Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu)**

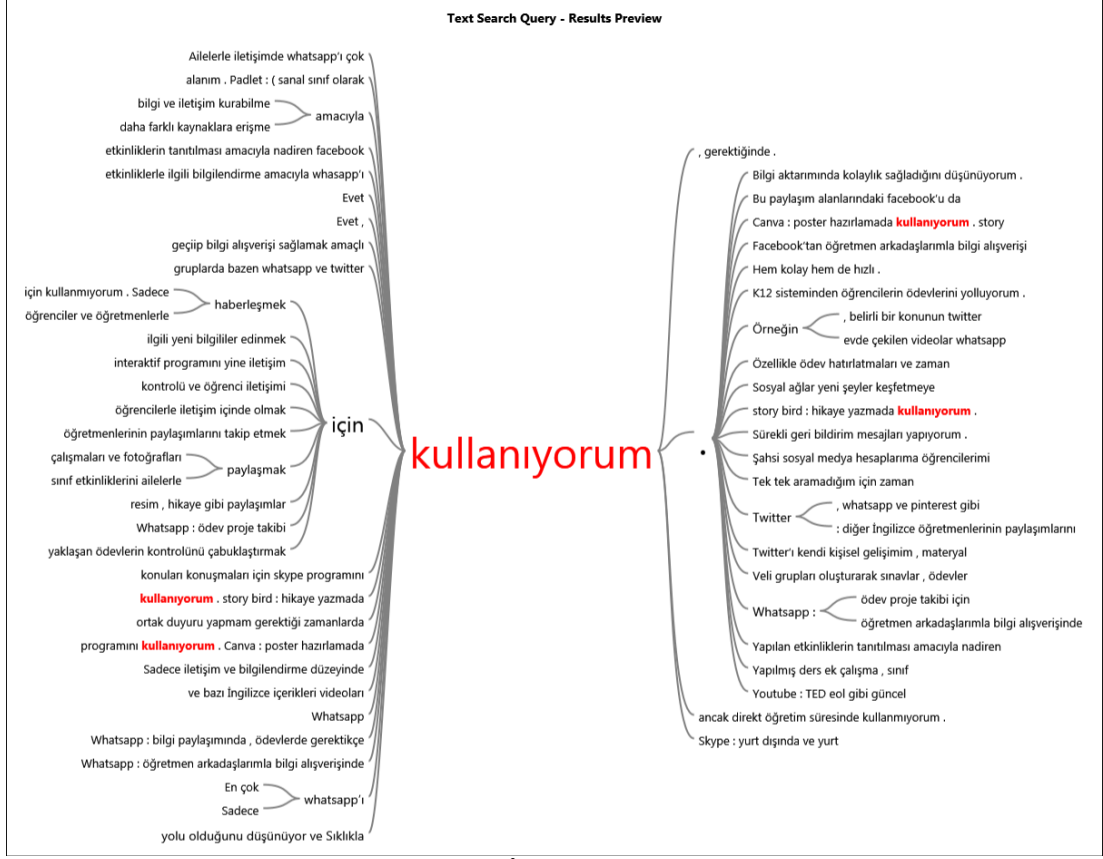
Facebook kelimesine ilişkin yapılan sorgu işlemi sonucunda devlet okullarında görevli İngilizce öğretmenlerin Facebook üzerinden de hem meslektaşları ile hem de öğrencileri ile iletişime geçtikleri, bunun yanında dersleriyle ilgili bilgileri Facebook kanalları üzerinden edindikleri şeklinde görüş belirtmektedirler.

Bu işlemin ardından özel okullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin aynı soruya verdikleri cevapların analizine geçilmiştir. Tablo 4.37'de Özel okullarda görev yapan toplam 34 İngilizce öğretmeni için elde edilen arama sonucunda en çok tekrar eden ilk 10 kelimeye ilişkin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir.

**Tablo 4.37 Özel Okullarda Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinin Görüşme Formunun Üçüncü Sorusuna İlişkin Betimleyici İstatistikler**

Kullanıyorum	12	35	5,07	kullanıyorum
Whatsapp	8	16	2,32	whatsapp, whatsapp'ı
Kullanmıyorum	13	14	2,03	kullanmıyorum
İletişime	9	11	1,59	iletişim, iletişime
Facebook	8	10	1,45	facebook, facebook'ta, facebook'tan, facebook'u
Bilgi	5	9	1,30	Bilgi
Sınıf	5	9	1,30	Sınıf
Twitter	7	9	1,30	twitter, twitter'ı
Skype	5	7	1,01	skype, skype'ı
Öğretim	7	7	1,01	öğretim, öğretime

Tablo 4.37 incelendiğinde özel okullarda görevli öğretmenler tarafından üçüncü açık uçlu soruya verilen yanıtlar arasında en çok tekrarlanan ilk 10 kelime görülmektedir. Tablodan anlaşıldığı üzere öğretmenler *İngilizce öğretim sürecinde Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarını kullanıyor musunuz? Ne şekilde olduğunu kısaca açıklayınız.*” sorusuna en fazla “kullanıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Özel okullarda görev yapan toplam 34 öğretmenin tamamı (%100) Whatsapp, Facebook, Twitter ve Skype gibi sosyal paylaşım ağlarını İngilizce öğretiminde kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu “kullanıyorum” dediği için bu kelimenin nerelerde geçtiği ve nasıl bir anlama geldiğini öğrenmek amacıyla kelime sorgusu yapılmıştır. Sorgulama işlemi ölçüt alınan kelime “kullanıyorum” olarak belirlenmiş ve sonuçlar Şekil 4.14’te gösterilmiştir.



**Şekil 4.14 Kullanıyorum Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Devlet Okulu)**

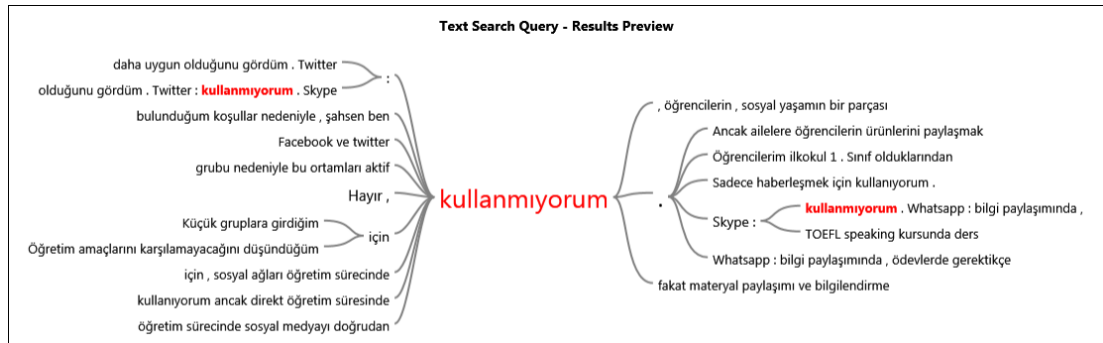
Belirtilen kelime incelendiğinde “öğretmenlerin ödev vermek” ve “resim ve hikâye paylaşmak”, “ödevlerin hızlı bir şekilde kontrolünü sağlamak”, “duyuru yapmak”, “meslektaşları ile bilgi paylaşmak” ve “ailelerle iletişim kurmak” amacıyla sosyal paylaşım ortamlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Çalışmada üçüncü soruda frekans ve yüzde değerleri elde edilen kelimelere ilişkin kelime bulutu şekil 4.15’te gösterilmiştir.





**Şekil 4.15 En çok Tekrar Eden Kelimelere İlişkin Kelime Bulutu (Özel Okul)**

En çok tekrar eden kelimelerin belirlenmesinin ardından bu kelimelerin ilişkili olduğu diğer kelimeleri belirlemek ve buradan temalara ulaşmak amacıyla içerik analizine geçilmiştir. Sorgulama işlemi ölçüt alınan kelime “kullanmıyorum” olarak belirlenmiş ve analiz sonuçları Şekil 4.16’da gösterilmiştir.



**Şekil 4.16 Kullanmıyorum Kelimesine İlişkin Kelime Ağacı (Özel Okul)**

Belirtilen kelime incelendiğinde özel okulda görev yapan öğretmenlerin “öğrencilerinin ilkokul 1. Sınıf olması”, “Facebook ve Whatsapp’ı yararlı bulmamaları”, “eğitim verdiği öğrencilerinin yaşının uygun olmaması”, “öğretim amaçlarını karşılamadığı için”, doğrudan eğitim sürecinde işe yaramayacağını düşünmeleri” ve “doğrudan kullanmayı uygun görmedikleri için” sosyal paylaşım

ağlarını İngilizce öğretiminde kullanmadıkları şeklinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

## BÖLÜM 5

### SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Ülkemizde ve dünyada internet ve bilgisayar kullanıcıları günden güne artmaktadır. Bu durum internetin iletişim kurmaktan da öte alışveriş yapmak, haber takibi yapmak ve eğitime kadar gündelik yaşamımıza yerleştiğinin ve yeni iletişim teknolojilerinin günümüzde büyük önem kazandığının göstergesidir. İnternete yeni bir çağ açan Web 2.0 teknolojisiyle hayatımıza giren sosyal ağlar, birçok alanda olduğu gibi, eğitim için de birçok olanağı içerisinde barındırmaktadır. Literatür incelendiğinde, sosyal ağların eğitim ortamlarındaki işlevselliğine ilişkin araştırma sonuçları, sosyal ağların öğretmen, yönetici ve diğer okul mensupları tarafından etkin bir şekilde kullanıldığını göstermektedir. Ancak, sosyal paylaşım ağlarının öğretimde kullanılmasına yönelik olarak yapılan araştırmalar farklı konular/dersler içerse de İngilizce öğretimine ilişkin sosyal medya kullanımıyla ilgili yeterli araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle, bu araştırma sonuçlarının İngilizce öğretiminde sosyal medyanın etkin kullanımı konusunda alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada “İngilizce öğretmenlerinin sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması ile ilgili görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap aranmış ve bu doğrultuda belirlenmiş alt problemlere cevap bulabilmek amacıyla çeşitli analizler yapılmıştır. Bu çalışma, Antalya ili Muratpaşa ilçesinde, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında görev yapan 65 İngilizce öğretmenin sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılması ile ilgili görüşleri ile sınırlıdır.

Araştırmanın birinci alt problemi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, İngilizce öğretmenlerinin sosyal medya araçlarının İngilizce öğretim sürecinde kullanılmasının

sürece olumlu etkileri olacağını düşündükleri ortaya çıkmıştır. İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretim sürecinde sosyal medya araçlarının kullanılmasına yönelik olumlu tutumları öğretmenlerin yaş, hizmet verdikleri deneyim yılı, hizmet verdikleri öğrenci düzeyleri ve uyruklarına göre farklılık göstermektedir.

Çalışmanın verilerine göre yapılan analizlerde, cinsiyet faktörü göz önünde tutulduğunda, kadın ve erkek öğretmenlerin sosyal medyanın olumlu yönleri konusundaki görüşleri arasında, kadın öğretmenlerin daha yüksek puan almalarına rağmen, anlamlı bir fark görülmemiştir. Ancak, öğretmen yaşı ve deneyim yılı arttıkça, sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretim sürecinde kullanılmasının olumlu etkileri doğrultusundaki yanıtların da artış gösterdiği söylenebilir. Bir başka deyişle, alanda deneyimi fazla olan öğretmenler, sosyal medyanın faydaları üzerinde daha çok durmaktadır. Ayrıntılı olarak incelendiğinde, 51 yaş üzeri, 21 yıl ve üzeri mesleki deneyim yılına sahip öğretmenlerin Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımının İngilizce öğretim süreci için olumlu etkileri olduğuna dair görüşlerinin oranının diğer katılımcılara göre daha yüksek olduğu sonucuna varılabilir.

Araştırma bulgularına dayalı olarak, ortaokul ve lise düzeyinde İngilizce öğretmenliği yapanların ilkokul düzeyinde İngilizce öğretmenliği yapanlara göre daha yüksek oranla sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanımının olumlu etkileri olduğunu düşündükleri belirlenmiştir. Sağdıç (2014) gençlerin sosyal medya kullanımları üzerine yaptığı araştırmasında, 15-29 yaş aralığındaki gençlerin %96'sının sosyal medya kullandıklarını belirlemiştir. Dolayısıyla bu durumun öğrencilerin sosyal medya kullanımına daha hâkim ve istekli oldukları yaşlarda olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğretmenler, yapılan görüşmelerde ilkokul

düzeyinde öğretim gören öğrencilerin yaşlarının küçük olmasının, sosyal medya kullanacak düzeyde okuma yazma bilmeme ve teknolojik yeterliğe sahip olmama gibi bazı dezavantajlar doğurduğunu belirtmişlerdir.

Okul türü değişkeni dikkate alındığında, sosyal paylaşım ortamlarının kullanımının İngilizce öğretim süreci için olumlu etkileri olduğuna dair verilen cevapların analiz bulgularına göre, her ne kadar devlet okullarında hizmet veren öğretmenlerin ortalama puanları özel okullarda hizmet veren öğretmenlerden yüksek olarak belirlense de bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Devlet okulunda görev yapan İngilizce öğretmenleri sosyal medya araçlarının İngilizce öğretim sürecinde kullanımının olumlu etkileri olduğunu düşündüklerini belirtirken, özel okullarda İngilizce öğretmenliği ve bir kısmı farklı uyruklardan gelen İngilizce öğretmenleri, sosyal medyanın İngilizce öğretim sürecinde kullanımının olumlu etkileri olacağı gibi olumsuz etkilerinin de olabileceğini vurgu yaparak ifade etmişlerdir. Ancak, bu düşünceye sahip öğretmenlerin oranı, öğretim sürecinde sosyal medya kullanımının bu sürece olumlu etkileri olacağı düşüncesine sahip özel okul öğretmenlerinden daha azdır. Dolayısıyla, araştırma bulgularında ortaya konulan İngilizce öğretiminde sosyal medyanın kullanımına dair olumlu etki dikkate değer görülmektedir.

Ulaşılan bir diğer bulgu göstermektedir ki, Türk kökenli öğretmenler İngilizce öğretim sürecinde sosyal medya araçlarının kullanımını, diğer uyruklardan gelen İngilizce öğretmenlerine oranla daha olumlu görmektedirler. Dünya üzerinde sosyal medya kullanım oranlarına bakıldığında, Avrupa ve Amerika'daki sosyal medya kullanım oranlarının Türkiye'ye göre daha yüksek olduğu görülmektedir (We Are Social, 2016). Bu durum, Türk öğretmenlerin İngilizceye sonradan hakim olmalarının bir sonucu olarak sosyal medyaya daha çok gereksinim duymalarından kaynaklanabilir. Diğer

tarafından, yabancı uyruklu öğretmenlerin genellikle ABD, İngiltere ve İrlanda kökenli oldukları düşünüldüğünde, bu öğretmenler zaten ana dillerini öğrettikleri için sosyal medyanın ders aracı olarak kullanılmasını gerekli görmüyor olabilirler. Bu durum hakkında daha yeterli açıklamalar yapılabilmesi için, ayrıntılı araştırmalar yapılması gereklidir.

Literatür incelendiğinde de sosyal medyanın öğretim sürecinde kullanılmasına yönelik pek çok avantaj barındırdığı söylenebilir. Sosyal medyanın, kaynaklara her zaman ve her yerden ulaşmayı sağlaması, aktif katılım olması, içeriğin kullanıcı ile birlikte oluşturulması ve böylece öğrenmenin aktif bir katılımı ile gerçekleşmesini sağlaması gibi öğretim sürecine olumlu etkileri olduğu belirtilmektedir. (McLoughlin ve Lee, 2007). Ayrıca sosyal medyanın öğrenci-öğretmen etkileşimini artırdığı ve yazma becerisini de artıran araçlar olduğu görülmüştür (Ajjan ve Harsthone, 2008). Bunun yanı sıra öğretim sürecinde sosyal medyanın kullanılmasının öğrencilerin kendi akademik kimliklerini oluşturmaları, geliştirmeleri ve özellikle okuryazarlık yeteneklerini geliştirmeleri üzerinde etkisinin olduğu vurgulanmıştır (Özkan ve McKenzie 2008). Buradan hareketle, sosyal medyanın sahip olduğu özellikler ile öğretim sürecine olumlu etkileri olan ve bu süreçte kullanılması uygun görülen bir araç olduğu söylenebilir.

Araştırmanın ikinci alt problemi ile ilgili analizlerin sonucuna göre, İngilizce öğretmenlerinin sosyal medya araçlarının İngilizce öğretim sürecinde kullanılmasının sürece bazı olumsuz etkileri olabileceğini düşündükleri ortaya çıkmıştır. İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretim sürecinde sosyal medya araçlarının kullanılmasına yönelik olumsuz tutumları öğretmenlerin hizmet verdikleri okul türüne göre farklılık göstermektedir.

Devlet okulunda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin çoğu (%54,83) sosyal medya araçlarının İngilizce öğretim sürecinde kullanımının olumsuz etkileri olduğunu düşünmediklerini belirtirken, özel okullarda İngilizce öğretmenliği ve bir kısmı farklı uyruklardan gelen İngilizce öğretmenleri, sosyal medyanın İngilizce öğretim sürecinde kullanımının olumsuz etkileri olabileceğini ifade etmişlerdir. Araştırma bulgularına göre, devlet okulu İngilizce öğretmenleri sosyal medyada öğrencilerin “bilgi çöplüğü” diye tabir edilen, kaynağı belli olmayan ve doğruluğundan emin olmayan bilgiler ile karşılaşabileceklerini ancak bu durumun öğretmen kontrolünde yapılan çalışmalarla öğrencilerin doğru bilgiye yönlendirilmesi ile sorun teşkil etmeyeceği yönünde görüş bildirmişlerdir. Özel okul İngilizce öğretmenleri ise İngilizce öğretim sürecinde sosyal medya araçlarının kullanılması durumunda öğrencilerin sadece sosyal medyada bilgi kirliliği ile karşılaşmayacaklarını aynı zamanda bu süreçte dikkatlerinin de dağılacığını belirtmektedirler. Bunun yanı sıra, öğrencilerin sosyal medya araçlarını kullanım amaçlarını kontrol etmenin öğretmenler tarafından oldukça zor olduğu belirtilmiş ve hatta sosyal medya sitelerinde açılan hesaplarda verilen bilgilerin gizli tutulduğuna inanmadıkları ortaya çıkmıştır.

Literatür incelendiğinde sosyal medya araçlarının öğretim sürecinde kullanılmasının sözü geçen olumsuz etkilere sebep olduğu söylenebilir. Öztürk ve Talas (2015), sosyal medya yoluyla çeşitli konularda binlerce kişi tarafından içerikler üretildiğini ve bu içeriklerle ilgili iyi ve uygun filtreler bulunmadığı takdirde, özel bir konuda bilgi sahibi olmak isteyen insanların internet ortamında aşırı bilgiyle karşılaşarak hangi kaynaktan ve hangi bilgiden yararlanmaları hakkında sorunlar yaşayabileceklerini belirtmektedirler. Bu durum hem devlet hem de özel okul İngilizce öğretmenlerinin “sosyal medyada bilgi kirliliği” endişelerini açıklamaktadır. Buradan hareketle sosyal

medyanın öğrenciler tarafından İngilizce öğretim sürecinde kullanımının kontrol altında olması ve öğrencilerin doğru bilgiye yönlendirilmeleri gerektiği önerilebilir. Dolayısıyla öğretmenlerin sosyal medya kullanımına hâkim olması ve süreçte etkin bir rol üstlenmesi gerekmektedir. Albion (2008), yeni teknolojiler hızla geliştikçe ve yayıldıkça bu araçların eğitim bağlamında kullanımının önemini vurgularken eğitimcileri de bu gelişim sürecinin dışına bırakmanın söz konusu olmadığını ve özellikle öğretmen eğitiminde öğretmenlerin yetiştirilmesini zenginleştirme ve öğretmen adaylarını sınıflarında bu uygulamaları etkili kullanma fırsatlarını sağlamanın ve onları bu sürece hazırlamanın da ayrı önem taşıdığını ifade etmektedir. Bu durum öğretmenlerin öğretim sürecinde sosyal medya kullanma yeterliklerini aklı getirmektedir. Öğretmenlerin bu konuda yeterli olup olmadıkları ve yeterli görülmemeleri durumunda nasıl bir yol izlenmesi gerektiğini ayrı bir araştırma konusudur. Ancak, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının medya okur yazarlığı hususunda bilgi sahibi olmalarının önem teşkil ettiği söylenebilir.

Richardson (2009), MEB İnternet Okur Yazarlığı El Kitabında “sosyal medyada adres ve kimlik gibi kişisel bilgilerin verilmemesinin kavratılmasına” değinmektedir. Bu durum özel okul öğretmenlerinin sosyal medya sitelerinde açılan hesaplarda verilen bilgilerin gizli tutulmadığına dair şüphelerinde haklı olabileceklerini aklı getirmektedir. Dolayısıyla gizlilik ihlali sosyal medyanın öğretim sürecinde kullanımında dikkat edilmesi gereken bir diğer unsur olarak dikkat çekmektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi ile ilgili analizlerin sonucuna göre; Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretim sürecinde İngilizce öğretmenleri tarafından, ödev teslimi yapmak, öğrenci ve velileri



sınıf toplantıları ile ilgili bilgilendirmek ve diğer öğretmenlerle materyal paylaşımında bulunmak gibi farklı amaçlarla kullanılmakta olduğu ortaya çıkmıştır.

İngilizce öğretmenlerinin sosyal medya araçlarını İngilizce öğretim sürecinde kullanım oranları öğretmenlerin, yaş, hizmet verdikleri deneyim yılı, hizmet verdikleri öğrenci düzeyleri ve uyruklarına göre farklılık göstermektedir.

Çalışmanın verilerine göre yapılan analizlerde, cinsiyet faktörü göz önünde tutulduğunda, kadın ve erkek öğretmenlerin sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılması konusundaki görüşleri arasında, kadın öğretmenlerin daha yüksek puan almalarına rağmen, anlamlı bir fark bulunamamıştır. Aynı şekilde sosyal paylaşım ortamlarını İngilizce öğretim sürecinde kullanılmasına dair görüşler öğretmenlerin hizmet verdikleri okul türüne göre de anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak, devlet okulunda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretim sürecinde sosyal medya araçlarının kullanılması fikrine özel okullarda İngilizce öğretmenliği yapan meslektaşlarından daha yüksek oranda katılım gösterdikleri söylenebilir. Maddi olanakların daha fazla ve internet erişiminin daha kolay olduğu düşünülen özel okullarda, sosyal medya araçlarının öğretim sürecinde kullanım oranının devlet okullarına göre daha düşük olmasının nedenleri, araştırmanın ikinci alt problemi için yapılan analizler göz önüne alınarak, özel okul İngilizce öğretmenlerinin sosyal medya araçlarının öğretim sürecinde kullanılması ile ilgili olumsuz etkiler olabileceğini düşünmelerine dayandırılmıştır. Özel okul öğretmenlerinin sosyal medya araçlarını öğretim sürecinde kullanım oranları ( $\bar{x}=3,11$ ), devlet öğretmenlerinin oranına ( $\bar{x}=3,80$ ) göre daha düşük olsa da her iki okul türünde hizmet veren İngilizce öğretmenlerinin de sosyal medyayı farklı amaçlarla kullandıkları sonucuna varılmıştır.

İngilizce öğretmenlerinden yaşı ve deneyim yılı yüksek olan katılımcılar, Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarını İngilizce öğretim süreci içinde kullandıklarına dair görüş bildirdikleri ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra, kadın İngilizce öğretmenleri erkek İngilizce öğretmenlerine göre daha yüksek bir oranla, öğretim sürecinde sosyal medya kullanmayı tercih etmektedirler. Dolayısıyla, ankette bulunan katılımcıların demografik özelliklerinden elde edilen verilere dayanarak, 51 yaş üzeri, 21 yıl ve üzeri mesleki deneyim yılına sahip kadın öğretmenlerin Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarını İngilizce öğretim süreci içinde kullandıklarına dair görüşlerinin oranının diğer katılımcılara göre daha yüksek olduğu sonucuna varılabilir.

Araştırma bulgularına dayalı olarak, ortaokul düzeyinde İngilizce öğretmenliği yapanların lise ve ilkokul düzeyinde İngilizce öğretmenliği yapanlara göre daha yüksek oranla sosyal medya araçlarını İngilizce öğretiminde kullandıkları belirlenmiştir. Araştırma sonuçları göstermektedir ki sosyal medya araçları ilkokul İngilizce öğretmenleri arasında İngilizce öğretim sürecinde en az oranla kullanılmaktadır. Bu durumun ilkokul düzeyinde öğretim gören öğrencilerin yaşlarının küçüklüğünden ve sosyal medya kullanacak düzeyde teknolojik yeterliğe sahip olma gibi bazı ihtiyaçları olduğundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Ulaşılan bir diğer bulguya göre, Türk kökenli öğretmenlerin diğer uyruklardan gelen İngilizce öğretmenlerine oranla sosyal medya araçlarını İngilizce öğretim sürecinde daha fazla kullandıklarını ortaya çıkarmaktadır. Bu durumun farklı uyruklardan olan İngilizce öğretmenlerinin, araştırmanın ilk alt problemi ile ilişkili olarak, sosyal medya araçlarının İngilizce öğretim sürecinde kullanması ile ilgili olumlu tutumlarının oranının azlığı ile örtüştüğü düşünülmektedir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi ile ilgili analizlerin sonucuyla ilişkili olarak, öğretmenlerin sosyal medyayı İngilizce öğretim sürecinde kullanım amaçlarına bakıldığında, öğretmenlerin en çok Whatsapp ve Facebook uygulamalarını meslektaşları ile materyal paylaşımında bulunmak için kullandıkları ortaya çıkmıştır. Yapılan analiz sonucunda, öğretmenlerin öğrenciler ile eğitsel kaynak paylaşımında bulunmak, veliler ve öğrencileri ile iletişim halinde olmak ve meslektaşları ile bilgi paylaşımında bulunmak için sosyal medya araçlarını tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretim sürecinde sosyal medya araçlarının kullanma amaçları öğretmenlerin hizmet verdikleri okul türüne göre farklılık göstermektedir.

Devlet okulu öğretmenleri farklı sosyal medya araçlarını, en çok da Whatsapp ve Facebook'u, İngilizce öğretim sürecinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Facebook üzerinde öğrencileri ile grup çalışmaları yapan devlet öğretmenleri çalışmada dikkat çekmektedir. Aynı zamanda, çeşitli uygulamaların ses kaydının İngilizce dersi için kullanıldığı belirtilmiştir. Özel okul öğretmenleri sosyal medya araçlarını sınıf içi ve sınıf dışında öğrenciler ile çeşitli proje ve aktiviteler yapmak için kullandıklarını belirtmiştir. Sosyal medya araçlarının ödev kontrolünün hızlı ve etkili şekilde yapılmasını kolaylaştırdığı yönünde fikir beyan etmişlerdir. Bunun yanı sıra bazı özel okul İngilizce öğretmenleri öğrencilerinin çok küçük (ilkokul 1.sınıf) olmasından veya sosyal medyanın eğitim sürecinde kullanımının işe yaramayacağını düşündüklerinden sosyal medya araçlarını kullanmayı tercih etmediklerini belirtmişlerdir.

Literatür incelendiğinde, Toğay, Akdur, Yetişken ve Bilici (2013) "Eğitim Süreçlerinde Sosyal Ağların Kullanımı" isimli çalışmalarında, öğrencilerin sosyal medya araçlarını öğrenim süreçlerinde kullanmaktan hoşlanmakta olduklarını

belirtmiştir. Öğrencilerin sosyal ağları en çok arkadaşları ve öğretmenleri ile ders konularıyla ilgili olarak iletişim kurmak için kullandığı ortaya çıkmıştır. Öğretmenler ile öğrencilerin birbirleriyle iletişim kurmak için sosyal medya araçlarını kullanmalarından dolayı sosyal medya araçlarının öğretmen öğrenci iletişimini güçlendirdiği söylenebilir. Bu da eğitim süreçlerini geliştirmek için sosyal medya araçlarının kullanımının etkili ve faydalı olabileceğini ortaya çıkarmaktadır.

Çalışma sonucunda İngilizce öğretmenlerinin sosyal paylaşım ağlarını İngilizce öğretiminde kullanmaları cinsiyet ve hizmet verilen okul düzeyi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemesine rağmen yaş, deneyim ve uyruk değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. 51 ve üzeri yaş İngilizce öğretmenlerinin daha genç İngilizce öğretmenlerine göre; kadın İngilizce öğretmenlerinin erkek İngilizce öğretmenlerine göre; 21 ve üzeri yıl kıdem sahibi İngilizce öğretmenlerinin daha az kıdem sahibi İngilizce öğretmenlerine göre; devlet okulu öğretmenlerinin özel okul öğretmenlerine göre ve Türk uyruklu İngilizce öğretmenlerinin diğer uyruklardan gelen İngilizce öğretmenlerine göre görüşlerinin daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda bazı İngilizce öğretmenlerinin sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılmasına dair düşüncelerinde hangi sebeplerle olumlu düşüncelerinin diğer gruplara göre düşük kaldığının ve olumsuz düşüncelerinin/kaygılarının nedenlerinin araştırılması; eksiklikleri/endişeleri giderecek çalışmaların yapılması önerilir.

Fevzioğlu (2016) çalışmasında öğrencilerin bir kısmının sosyal ağları akademik süreçleri için faydalı görmediklerini, öğretmenleri ile bu yöntemle iletişime geçmek istemediklerini ve bu durumu özel hayatlarına bir müdahale olarak algılayabildiklerini belirtmiştir. Wolf, M. M., Wolf, M., Frawley, Torres, & Wolf, S. (2012) sosyal

medyanın eğitimde kullanılması ile ilgili yaptığı çalışmasında, bazı öğrencilerin özel hayatları ile akademik hayatları arasında bir ayırım olmasını tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Bu durumda, sadece öğretmen görüşü alınarak yapılan bu çalışmanın İngilizce öğretiminde sosyal medya kullanımı ile ilgili kesin bir yargıya varmak için yeterli olmadığını göstermektedir. Daha net bir sonuca ulaşabilmek için konu ile ilgili öğrenci ve veli görüşlerinin de göz önüne alınması gerektiği ve bu konuda çalışmalara devam ettirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu çalışmada elde edilen sonuçların bu konuda yapılacak yeni araştırmalara fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

## KAYNAKÇA

- Acar, S., ve Yenmiş, A. (2014). Eğitimde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Facebook Örneği. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 55-66.
- Açıkgöz, K.Ü. (2003). *Etkili Öğrenme ve Öğretme*, Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir.
- Ajjan, H., & Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt Web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. *Internet and Higher Education*, (11), p. 71-80.
- Akar, E. (2010). *Sosyal Medya Pazarlaması: Sosyal Web 'de Pazarlama Stratejileri*. Ankara: Efil Yayınevi.
- Aksüt M., S. Ateş, S. Balaban (2011). Lise Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerine İlişkin Tutumları XVI. *Türkiye'de İnternet Konferansı*, 30 Kasım-2 Aralık 2011, Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Bornova, İzmir.
- Albion, P. (2008). *Web 2.0 in Teacher Education: Two Imperatives for Action*. Australia: University of Southern Queensland.
- Alikılıç, Ö. ve Onat, F. (2007). *Bir Halkla İlişkiler Aracı Olarak Kurumsal Bloglar* Journal of Yaşar University, 2(8), s.899-927.
- Altun, A. (2008). Yapılandırmacı Öğretim Sürecinde Wiki Kullanımı 8. *Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı (IETC)*, 6-9 Mayıs 2008, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Armagan, A., (2013). Gençlerin Sanal Alanı Kullanım Tercihleri Ve Kendilerini Sunum Taktikleri: Bir Araştırma, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (27), 78-92.
- Askeroğlu, O. (2010). *Pazarlama Odaklı Halkla İlişkiler Uygulamalarında Sosyal Medyanın Rolü*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

- Avcı, İ., Karakoç, E. (2015). İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma: Elazığ Örneği. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (37), 437-455. DOI: 10.21563/sutad.187070
- Ayas, A., Çepni, S., Johnson, D. & Turgut, M.F. (1997). Kimya Öğretimi YÖK/Dünya Bankası, *MEGP Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Yayınları*, Bilkent, Ankara.
- Aydın, S. (2012). A Review of Research on Facebook as an Educational Environment, *Education Technology Research and Development*, Vol 60, 1093-1106.
- Başkan, Ö. (2006), *Yabancı Dil Öğretimi-İlkeler ve Çözümler*, Multilingual, İstanbul.
- Baştürk Akca, Emel; Sayımer, İdil; Ergül, Seda, *Global Media Journal Turkish Edition*, 5(10), 71-86, (2015)
- Baştürk, E., Sayımer, İ., Ergül, S. (2015). Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımları ve Siber Zorbalık Deneyimleri: Ankara Örneği (Middle School Students' Social Media Use and Their Cyberbullying Experience: A Case Study from Ankara).
- Bell, A. (2009). *Exploring Web 2.0: Second Generation Interactive Tools- Blogs, Podcasts, Wikis, Networking, Virtual Worlds, And More*. Georgetown: Katy Crossing Press.
- Bickart, B. & Schindler, R. M. (2001). Internet forums as influential sources of consumer information. *Journal of Interactive Marketing*, 15, 31-40.
- Binbin, Z. (2013). *Social Media and Classroom Writing: Participation, Interaction and Collaboration*, School of Education, Ph.D., University Of California, Irvine.
- Birbiri, D. (2012). *Eğitim ve Öğretim Aracı Olarak Sosyal Medya Kullanımı*. T.C. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Seminer I., Haziran, 12.
- Borges, B. (2009). *Marketing 2.0 Bridging the Gap Between Seller and Buyer Through Social Media Marketing*, Tuscon, Arizona: Wheatmark.

- Boyd, D. and Ellison, N.B. (2007). Social Network Sites: Definition, History, And Scholarship, *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), article 11.
- Boyd, D. M., Ellison, N. B. (2007). Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), Article 11.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyükşener, E. (2009). Türkiye’de Sosyal Ağların Yeri ve Sosyal Medyaya Bakış, *14. Türkiye’de İnternet Konferansı*, İstanbul.
- Chisega-Negrila, A., M. ve Luiza, K. (2014). A Critical Approach to Online English Learning. *10<sup>th</sup> International Scientific Conference on E-learning and Software for Education*, 80-85, Bucharest, Romania.
- Cox, S. (2012). *Social Media Marketing In A Small Business: A Case Study*. Unpublished master’s thesis, University of Purdue, Indiana.
- Creswell, J. W. (2003). *Research Design: Qualitative, Quantitative, And Mixed Method Approaches*. Thousand Oaks, Calif: Sage Publications.
- Çağiltay, K., Çakıroğlu, J., Çağiltay, N. & Çakıroğlu, E. (2001). Öğretimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 19-28.
- Çelebi, M.D. (2006) Türkiye’de Anadili Eğitimi ve Yabancı dil Öğretimi *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı 21* (285- 307 s.)
- Çelen, F. K., Çelik, A. ve Seferoğlu, S. S. (2011). Yükseköğretimde çevrim-içi öğrenme: Sistemde yaşanan sorunlar ve bu sorunları çözmeye yönelik öneriler. *I. Eğitim Bilimleri Öğrenci Araştırmaları Sempozyumu (EBOS-2011)*, 9-10 Eylül 2011, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.



- Çubukçu, Z. (2011). *Eğitim Program Tasarımı ve Geliştirilmesi*. (Ed. B. Duman). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Anı
- Demirel, Ö. (2012). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Deperlioğlu, Ö. ve Köse, U. (2010). Web 2.0 Teknolojilerinin Eğitim Üzerindeki Etkileri Ve Örnek Bir Öğrenme Yaşantısı. *Akademik Bilişim Konferansı (AB 2010)* içinde (s. 166–172). Muğla
- Eldeniz, L. (2010). *İkinci Medya Çağında Etkileşimin Rolü ve Web 2.0*, Filiz Aydoğan ve Ayşen Akyüz (Ed.), İkinci Medya Çağında İnternet içinde, s.18-35, İstanbul: Alfa.
- Erben, T., Ban, R., Jin, L., Summers, R., & Eisenhower, K. (2013). Using technology for foreign language instruction: Creative innovations, research, and applications. In Tony Erben & Iona Sarieva (eds.), *Calling All Foreign Language Teachers*. (pp. 13-33). New York, NY: Routledge.
- Ertürk, S. (1972). “*Eğitimde Program Geliştirme*” Ankara: H.Ü. Yayını.
- Escofet, A., & Marimon, M. (2010). Web 2.0 and Collaborative Learning in Higher Education. *In Web-Based Education Concepts, Methodologies, Tools, and Applications* (Vol. 1, pp. 699– 714).
- Eymen, U. E. (2007). *SPSS 15.0 veri analiz yöntemleri*. 1. Baskı, İstanbul: İstatistik Merkezi, ss.81–83.
- Felea, C. ve Stanca, L. (2015). Students’ Perception and Expectations of Educational Uses of Wikis and Facebook for Learning English for Academic Purposes: Pilot Study. *11<sup>th</sup> International Scientific Conference on E-learning and Software for Education*, 422-429, Bucharest, Romania.
- Ferdig, R., (2007). Examining Social Software in Teacher Education, *Journal of Technology and Education*, 15 (1), 5-10.

- Feyzioğlu, B.İ. (2016) Eğitimde Sosyal Medyanın Kullanılmasına İlişkin Okul Yöneticilerinin ve Öğretmenlerin Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Finocchiaro. M. A. (1979). The Psychological Explanation of Reasoning: Logical and Methodological Problems. *Philosophy of the Social Sciences* 9: 277-91.
- Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligences, The Theory and practice*, Basic Books. New York: A Division of Harper Collins Publishers.
- Gömlüksiz, M. N., (2004). Use of Education Technology in English Classes. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 3(2), 71-77
- Gömlüksiz, M.N. ve Elaldı Ş. (2011) Yapılandırmacı Yaklaşım Bağlamında Yabancı Dil Öğretimi *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 6/2 Spring*
- Green, H. & Hannon, C. (2007). *Their space: Education for a digital generation*. London: DEMOS Foundation.
- Gölseçen, S., Gürsul, F., Bayrakdar B., Çilengir, S., Canım, S. (2010). Yeni Nesil Mobil Öğrenme Aracı: Podcast. *Akademik Bilişim Konferansı*, Muğla.
- Hatipoğlu, H.B. (2009) Sosyal Medya ve Ticaret Hayatına Etkileri, CIO Club Dergisi, 71-74.
- Holotescu, C. and Grosseck, G. (2010). “*Learning to Microblog and Microblogging to Learn*, A Case Study on Learning Scenarios in a Microblogging Context” The 6th International Scientific Conference eLearning and Software for Education, April 15-16, Bucharest
- Işık, U. (2009). Medya bağımlılığı teorisi doğrutusunda internet kullanımının etkileri ve internet bağımlılığı. *İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 28.

- İnan, A. (2001). *İnternet El Kitabı* (9.Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- İşman, A. ve Alerkekrak, E. (2014). Ağlardan Facebook'un Eğitime Yönelik Etkililiği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 129-138.
- Jham, B.C., Duraes, G.V., Strassler, H.E., Sensi, L.G. (2007). Joining the Podcast Revolution, *Journal of Dental Education*, Vol:72(3).
- Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.
- Jonassen, D. & Reeves, T. (1996). *Learning W-with Technology: Using Computers as Cognitive Tools*. In D. H. Jonassen (Ed.), Handbook of research on educational communications and technology (pp. 693-719). New York: Macmillan.
- Jones, N., Blackey, H., Fitzgibbon., K., ve Chew, E., (2010). *Get out of myspace!* Computers & Education, vol. 54.
- Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayınevi.
- Kara, Y., Coskun, A., (2012). Sosyal Ağların Pazarlama Aracı Olarak Kullanımı: Türkiye'deki Hazır Giyim Firmaları Örneği, *Afyon Kocatepe Üniversitesi, IBBF Dergisi*, C.XIV, S11.
- Karaman, S. (2008). *Temel Kavramlar ve Kuramsal Temeller*. Yalın, H.İ. (Editör), *İnternet Temelli Eğitim* (1-22) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kartal, E. (2005). Bilişim-İletişim Teknolojileri ve Dil Öğretim Endüstrisi. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, XVIII(2), 384
- Kaya, F. M. (2011). Türkiye ve Almanya'daki Coğrafya Öğretim Programlarının Karşılaştırılması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 57-78.

- Kilis, S., Rapp, C., & Gülbahar, Y. (2014). Validation of Social Media Toolkit. Proceedings of the Ireland. *International Conference on Education*, Dublin, October 27-30, 2014, 27-29.
- Kirschner, P. A., & Karpinski, A. C. (2010). Facebook and Academic Performance. *Computers in Human Behavior*, 26, 1237–1245
- Kirtiş, A.K. & Karahan, F. (2011) To be or not to be in Social Media arena as the most cost-efficient marketing strategy after the global recession. In the Proceeding of Social and Behavioral Sciences, *7<sup>th</sup> International Strategic Management Conference*, pp. 260-268,
- Kline, P. (1994). *An Easy Guide To Factor Analysis*. New York, NY: Routledge.
- Kuharic, D., Ranogajec, L. ve Kuharic, I. (2013). Implementation of Facebook in Foreign Language Teaching in Higher Education. *2<sup>nd</sup> International Scientific Symposium on Economy of Eastern Croatia- Yesterday, Today, Tomorrow*, 308-315.
- Kulesza, J., & DeHondt, I. I. G., Nezelek, G. (2011). More technology, less learning. *Information Systems Education Journal*, 9(7), 4-13.
- Lantz,A.,A., Vigmo, S. ve Bowen, R. (2013). Crossing Boundaries in Facebook: Students’ Framing of Language Learning Activities as Extended Spaces. *International Journal of Computer Supported Collaborative Learning* Vol.8, (3) 293-312.
- Lockyer, L. &Patterson, J. (2008). Integrating social networking technologies in education: a casestudy of a formal learning environment. *In Proceedings of 8th IEEE international conference on advanced learning Technologies*, 529 – 533, Spain: Santander.
- Mangold, W. Glynn and David J. Faulds, The New Hybrid Element of The Promotion Mix, *Business Horizons*, V. 52, Issue 4, July-August 2009.

- Mayfield, A. (2008). *What is Social Media*, An e-book by Antony Mayfield from iCrossing.
- McCroskey, J.L., Richmond, V.P., & McCroskey, L.L. (2006). *An Introduction to Communication in the Classroom: The Role of Communication in Teaching and Training*. Boston: Allyn & Bacon.
- McDermott, J. J. (1981). *The philosophy of John Dewey*. Chicago: University of Chicago Press.
- McGrath, I. (2002). *Materials Evaluation and Design for Language Teaching*. Edinburg: Edinburg University Press.
- McLoughlin, C. and Lee, M.J.W. (2007). Social Software and Participatory Learning: Pedagogical Choices with Technology Affordances in the Web 2.0 Era. *Paper presented at the Ascilite, Singapore*, s.664-675.
- McLoughlin, C. and Lee, M.J.W. (2008). The three P's of pedagogy for the networked society: Personalization, participation, and productivity, *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 20(1), s.10-27.
- Means, B. (1994). *Using technology to advance educational goals*. In B. Means (Ed.), *Technology and education reform: The reality behind the promise* (pp. 1-22). San Fransisco: Jossey-Bass Publishers.
- Menteşe, M. (2013). *Sosyal Medya Ortam ve Araçlarının Eğitimde Kullanımına İlişkin Okul Yöneticilerinin ve Öğretmenlerin Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- Mindel, J. ve Verma, S. (2006). Wikis for teaching and learning. *Communications of AIS*, Volume 18, Article 1.
- Odom, S. F., Jarvis, H. D., Sandlin, M. R. R., & Peek, C. (2013). Social Media Tools in the Leadership Classroom. *Journal of Leadership Education*, 12(1), 34-53.

- Oğuz, A. ve Tunca, N. (2008). Batı ülkelerinde ve Türkiye’de öğretmen eğitimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 179, 164-177.
- Onat, F. (2009). Sosyal Medyada İzmir ve İzmirlilik. *İzmirli Olmak Sempozyumu*, İzmir.
- Özmen, F., Aküzüm, C., Sünkür, M., Baysal, N. (2011). Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitsel Ortamlardaki İşlevselliği. *6th International Advanced Technologies Symposium (IATS’11)*, 16-18.
- Özmen, S., (2009). *Ağ Teknolojisinde Yeni Ticaret Yolu: E-Ticaret*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Öztürk, M.F. ve Talas, M. (2015). Sosyal Medya ve Eğitim Etkileşimi, *Zeitschrift für die Welt der Türken (ZfWT)* Vol. 7, No. 1
- Pintrich, P. R. (2003). A Motivational Science Perspective On The Role Of Student Motivation İn Learning And Teaching Contexts. *Journal Of Educational Psychology*, 95(4)
- Preeti, M. (2009). Use of social net working in a linguistically and culturally rich. *The International Information & Library Review*, 41(3), 129-136, India.
- Prensky, M. (2005). Computer games and learning: Digital game-based learning. In Raessens, J. Goldstein, J.H. (Ed.), *Handbook of computer game studies* (pp. 97-122). Cambridge, Mass: MIT Press.
- Rampai, N. (2013). The development model of knowledge management via social media to enhance graduated student’s self- directed learning skills. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 103, 1006-1010.
- Rifai, R. (2010). Students’ attitude on the use of Facebook and blog in writing class and their writing competence. *Journal Lingua Cul Tura*, 4(1), 25-38.
- Rivers, W. (1981). *Teaching Foreign Language Skills*, London: UCP.

- Safko, L. & Brake D. (2009). *The social media bible; tactics, tools and strategies for business success*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Safko, L. (2010), *The Social Media Bible: Tactics, Tools, and Strategies For Business Success*, 2nd Ed., New Jersey: Wiley & Sons
- Sağdıç, M. (2014). Üniversite Öğrencilerinin İstanbul'a İlişkin Algılarının Şehir İmajı Açısından Analizi, *Turkish Studies,International Periodical For Language, Literature and History of Turkish or Turkic*, Vol 92, Winter, p. 1267-1283.
- Sarsar, F., Başbay, M., & Başbay, A. (2015). Öğrenme-Öğretme Sürecinde Sosyal Medya Kullanımı. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2).
- Satinbank, L. ve Gurr, K. (2016). The Use of Social Media Platforms in a First Year Accounting Course: An Exploratory Study. *Meditari Accounting Research*, Vol.24, (3) 318-340.
- Sayımer, I., (2008). *Sanal Ortamda Halkla İlişkiler*, Beta Yayınları, İstanbul.
- Scott, P. R., & Jacka, J. M. (2011). *Auditing Social Media: A Governance And Risk Guide*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Senemoğlu, N. (1998). *Gelişim Öğrenme ve Öğretme-Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Özsen Matbaacılık Ltd.
- Shih, R. C. (2011). Can web 2.0 technology assist college students in learning English writing? Integrating Facebook and peer assessment with blended learning. *Australian Journal of Educational Technology*, 27(5), 829-845.
- Snelling, C. ve Karanicolas, S. (2008). Why Wikis Work: assessing group work in an on-line environment. *ATN Assessment Conference 08: Engaging Students with Assessment*.

- Soloman, G., ve Schrum, L. (2010). *Web 2.0 How-to for Educators*. Eugene: International Society for Technology in Education.
- Sönmez, V. (2010). “*Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*” Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tabachnick, B. G., ve Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics*. Boston: Pearson/Allyn & Bacon.
- Tanrıverdi ve Sağır (2014). Lise Öğrencilerinin sosyal ağ kullanım amaçlarının ve sosyal ağları benimseme düzeylerinin öğrenci başarısına etkisi, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* Sayı: 18
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (1998). *Mixed Methodology: Combining Qualitative And Quantitative Approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Taşar, F. M. ve Karaçam, S. (2008). T.C. 6-8 sınıflar fen ve teknoloji dersi öğretim programının ABD. Manssachusetts eyalet bilim ve teknoloji/mühendislik dersi öğretim programı ile karşılaştırılarak değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 179, 195-212.
- Taşkıran, E. (2009). Tüketici 2.0. *Media Cat: Reklam ve Halkla İlişkiler Dergisi*, 169, 80.
- Thomas, L. (1996). Language as Power: A Linguistic Critique of U.S. English. *The Modern Language Journal* Vol 80, (2) 129-140.
- Thuairaj, S., Hoon, E. ve Roy, S. (2015). Reflections of Students’ Language Usage in socail Networking Sites: Making or Marring Academic English. *Electronic Journal of E-Learning*, Vol.13, (4)302-315.
- Toğay, A., Akdur, T. E., Yetişken, İ. C., ve Bilici, A. (2013). Eğitim süreçlerinde sosyal ağların kullanımı: Bir MYO deneyimi. *Akademik Bilişim Konferansı, Antalya: Akdeniz Üniversitesi*.



- Tomlinson, B. (2001). *Materials Development* (Ed. R. Carter ve D. Nunan içinde) *The Cambridge Guide to Teaching English to Speakers of Other Languages*. s.66-72.
- Toprak, A., Yıldırım, A., Aygöl, E., Binark, M., Börekçi, S. & Çomu, T. (2009). *Toplumsal paylaşım ağı Facebook: "Görülüyorum öyleyse varım"*. İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Variş, F. (2016). *Eğitimde Program Geliştirme: Teori ve Teknikler*. 6. Baskı Ankara: Alkım Yayınları.
- Vural, B., Bat, M. (2010). Yeni Bir İletişim Ortamı Olarak Sosyal Medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine Yönelik Bir Araştırma. *Journal of Yasar University*, S:20, s.3348-3382.,
- Weinberg, T. (2009). *The new community rules: Marketing on the social web*. Sebastopol, CA: O'Reilly Media, Inc.
- Williams, M., and Burden, R. (1997). *Psychology for Language Teachers*, London: Cambridge University Press.
- Wolf, M. M., Wolf, M., Frawley, T., Torres, A., & Wolf, S. (2012). Using social media to enhance learning through collaboration in higher education: A case study. In *Applied and Agricultural Economics Association's 2012 AAEA Annual Conference: Seattle, WA*, 1-13.
- Yen, Y. C., Hou, H. T., & Chang, K. E. (2012). Applying Facebook instructional strategy to enhance learners' writing skills in English as a foreign language course. *Edulearn 12 Proceedings*, 4920-4927.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Yüksel, M. & Olpak, Y.Z. (2014). Facebook'un Eğitimde Kullanılması: Muhasebe Eğitiminde Bir Uygulama, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 171-186.

Zarella, D. (2010). *The Social Media Marketing Book*, California: O'reilly Media.

### İnternet Kaynakları:

Alkan, C. (2011). *Eğitim Teknolojisi* Ankara: Anı Yayıncılık  
<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/494/5839.pdf> adresinden 11.02.2017 tarihinde erişilmiştir.

Bayburtlu, B. (2009). *Sosyal medya nedir?* <http://www.burak.com/2009/06/23/sosyal-medya-nedir> (Erişim tarihi:16.03.2017)

Çetin, E. (2009). *Sosyal iletişim ağları ve gençlik. Facebook örneği.* 19.02.2017 tarihinde <http://idc.sdu.edu.tr/tammetinler/bilim/bilim15.pdf> adresinden erişilmiştir.

Ellison, N.B., Steinfield, C. & Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook "friends": Social capital and college students' use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12, <http://jcmc.indiana.edu/vol12/issue4/ellison.html> web adresinden 18 Ağustos 2011 tarihinde erişilmiştir.

Gibson, R. O. (2012) Using social media as a language learning tool, <https://www.theguardian.com/teacher-network/teacher-blog/2012/apr/10/language-teaching-social-media> adresinden 08.04.2017 tarihinde erişildi.

Global Web Index Reports (2016). *Digital in 2016* (<https://www.globalwebindex.net/reports> adresinden 31 Ocak 2017 tarihinde erişilmiştir.

Kelleci, Ö. ve Tetik, E. (2015). Sosyal Ağ Destekli Bilişim Teknolojileri Eğitiminin Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 10 (3), 151-168 <http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2015.10.3.1C0639> adresinden 26 Ocak 2017 tarihinde erişilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], (2011). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi: Dil Gelişimi*, MEGEP (Mesleki Eğitim Ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi), ANKARA. <http://hbogm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kursprogramlari/cocukgelisim/moduler/dilgelisimi.pdf> (Erisim Tarihi: 8 Ekim 2016)

Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], (2012). *Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 25.06.2012 tarih ve 69 sayılı kararı* [https://nigde.meb.gov.tr/meb\\_iys\\_dosyalar/2012\\_06/27112918\\_ttk\\_69\\_25062012.pdf.pdf](https://nigde.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_06/27112918_ttk_69_25062012.pdf.pdf) adresinden 03.12.2016 tarihinde erişilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], (2015). *Eğitimde FATİH Projesi*, <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tablet/> adresinden 1 Ocak 2017 tarihinde erişilmiştir.

Mindel, J.L. and Verma, S. (2006). "Wikis for Teaching and Learning," *Communications of the Association for Information Systems*: Vol:18(1) (Erişim: <http://hpeducation.wikispaces.com/file/view/WikisforTeaching.pdf> adresinden 06.09.2012 tarihinde erişilmiştir.

- National School Boards Association, (2007). *Creating and Connecting: Research and Guidelines on Online Social and Educational Networking*.  
<https://www.nsba.org/creating-connecting-research-and-guidelines-online-social-%E2%80%94-and-educational-%E2%80%94-networking> (Erişim Tarihi: 8 Ekim 2016)
- Özata, Z. ve Öztaşkın A. (2005). *Pazarlama ve İletişim Kültürü Dergisi* (PĞ), Cilt:4, Sayı:13. <http://zeynepozata.files.wordpress.com/2006/08/blogsfer.doc> adresinden 30.03.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Özkan, B. and McKenzie, B. (2008). *Social Networking Tools for Teacher Education*  
[http://www.westga.edu/~bmckenzi/word/social\\_networking.pdf](http://www.westga.edu/~bmckenzi/word/social_networking.pdf) adresinden 19.03.2017 tarihinde erişilmiştir.
- We Are Social (2016). *Digital in 2016*. <https://wearesocial.com/uk/special-reports/digital-in-2016> adresinden 07 Mart 2017 tarihinde erişilmiştir.
- Wikipedia: Social Media Language Learning (2016)  
[https://en.wikipedia.org/wiki/Social\\_Media\\_Language\\_Learning](https://en.wikipedia.org/wiki/Social_Media_Language_Learning) adresinden 08.04.2017 tarihinde ulaşılmıştır.
- Williams, Z. (2012). *What Is An İnternet Troll?* The Guardian, 12 Haziran 2012,  
<http://www.guardian.co.uk/technology/2012/jun/12/what-is-an-internet-troll> adresinden 25 Ocak 2017 tarihinde erişilmiştir.
- Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK], *Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik* (2008)  
[http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/journal\\_content/56\\_INSTANCE\\_rEHF8BIsfYRx/10279/18036](http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRx/10279/18036) adresinden 22 Aralık 2016 tarihinde erişilmiştir.

## EK 1: ANKET FORMU

### İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYANIN İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE KULLANILMASI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

(Remarks of English Language Teachers on the Usage of Social Media in English Language Teaching)



Değerli Öğretmenlerimiz,

Bu araştırma, sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılması ile ilgili görüşlerinizi almak amacıyla yapılmaktadır. Cevaplarınız sizi daha yakından tanımamıza ve sosyal medyanın İngilizce öğretiminde kullanılması ile ilgili düşüncelerinizi öğrenmemize yardımcı olacaktır. Görüşleriniz ankette yer alan demografik bilgilerinizle birlikte tarafımdan analiz edilerek, Akdeniz Üniversitesinde yapmış olduğum yüksek lisans tezim için kullanılacaktır. Bilgileriniz gizlilik ilkesi gereği tarafımdan saklı tutulacaktır. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

**Serra TURAMBERK**

**Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi**

Dear Teachers,

This study is aimed to learn about your remarks on the usage of social media in English Language Teaching. Your answers will help us to know you and your remarks on the mentioned topic. Your remarks and your demographic information will be analysed by me and they will be used for my master's thesis at Akdeniz University. All your information will be kept confidential due to the privacy policy. Thank you in advance.

**Serra TURAMBERK**

**Curriculum and Instruction MA Student**

### BİRİNCİ BÖLÜM (PART 1)

İSİM (Name)	
CİNSİYET (Sex)	<input type="radio"/> Erkek (Male) <input type="radio"/> Kadın (Female)
YAŞ (Age)	<input type="radio"/> 20-35 <input type="radio"/> 35-50 <input type="radio"/> 50+
UYRUK (Nationality)	<input type="radio"/> TR <input type="radio"/> Others
MEZUNİYET YILI (Graduation Year)	
MESLEKİ DENEYİM YILI (Year of work experience)	<input type="radio"/> 0-1 yıl (year) <input type="radio"/> 1-5 yıl (years) <input type="radio"/> 6-10 yıl (years) <input type="radio"/> 11-15 yıl (years) <input type="radio"/> 16-20 yıl (years) <input type="radio"/> 21+ yıl (years)
HİZMET VERDİĞİNİZ ÖĞRENCİ DÜZEYİ/DÜZEYLERİ Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz. (Grades of students you teach- You can tick more than one option)	<input type="radio"/> İlkokul (Primary) <input type="radio"/> Ortaokul (Elementary) <input type="radio"/> Lise (High School)

## İKİNCİ BÖLÜM (PART 2)

Bu bölümde İngilizce öğretiminde sosyal medyanın kullanılmasına ilişkin görüşlerinizi öğrenmek amacıyla çeşitli tutum ifadeleri verilmiştir. Lütfen bu tutum ifadeleri kendi düşünceleriniz doğrultusunda; **1-Hiç Katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Az Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum**, seçeneklerinden birine X işareti koyarak cevaplandırınız.  
 In this part, you are given some attitude items with the aim of learning your remarks on using social media in teaching English. Please mark these items through your views by putting the sign X on one of the **1- I totally disagree, 2- I don't agree, 3- I agree a bit, 4- I agree, 5- I totally agree** options.

	Hiç Katılmıyorum (I totally disagree)	Katılmıyorum (I don't agree)	Az Katılıyorum (I agree a bit)	Katılıyorum (I agree)	Kesinlikle Katılıyorum (I totally agree)
Puanlama (Points)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
<b>1. Sosyal paylaşım ağlarını günlük hayatta etkin olarak kullanırım.</b> (I use social networks in my daily life.)					
<b>2. İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanırım.</b> (I use social networks during the process of teaching English.)					
<b>3. Sosyal paylaşım ağlarını öğrencilerimle iletişim kurmak için kullanırım.</b> (I use social networks to communicate with my students.)					
<b>4. Sosyal paylaşım ağlarını derslerle ilgili materyal paylaşımı amacıyla kullanırım.</b> (I use social networks to share materials for the lessons.)					
<b>5. Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının olumsuz yanları vardır.</b> (There are negative sides of using social networks in teaching English.)					
<b>6. Sosyal paylaşım ağlarını sınıf etkinlikleri hakkında bilgi vermek için kullanırım.</b> (I use social networks to inform about the class activities.)					
<b>7. Sosyal paylaşım ağlarını ödev teslimlerini yapabilmek için kullanırım.</b> (I use social networks to assign homework.)					
<b>8. Sosyal paylaşım ağlarını sınıf toplantıları hakkında bilgi vermek için kullanırım.</b> (I use social networks to inform about the class meetings.)					
<b>9. İngilizce öğretim sürecinde sosyal paylaşım ağlarını kullanmayı doğru bulmuyorum.</b> (I don't approve using social networks during the process of teaching English.)					
<b>10. Sosyal paylaşım ağlarının İngilizce öğretiminde kullanılması gerektiğini düşünüyorum.</b> (I believe that it is necessary to use social networks in teaching English.)					

## EK 2: GÖRÜŞME FORMU

<b>Kaynak Kişi Adı Soyadı- (Interviewee):</b>
<b>GÖRÜŞMENİN TEKNİK BİLGİLERİ</b> <b>(Technical information of the interview)</b>
<b>Görüşmenin Tarihi (leri)- (Date):</b>
<b>Görüşmeyi Yapan Kişi(ler)- (Interviewer):</b>
<b>Görüşmenin Yapıldığı Yer- (Location):</b>
<b>Görüşmenin Yapıldığı Mekân ve Yerleşim- (Settlement):</b>
<b>Görüşmenin Süresi- (Time):</b>
<b>GÖRÜŞMEDE SORULAN SORULAR (Questions of the Interview)</b>
<b>1. Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının kullanımı İngilizce öğretiminde avantajlı mıdır? Kısaca açıklayınız.</b> Is it advantageous to use the social networks such as Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp in English teaching? Explain briefly.

**2. Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarının İngilizce öğretiminde kullanılmasının dezavantajları var mıdır? Kısaca açıklayınız.**

Are there any disadvantages of using social networks such as Facebook, Twitter, Skype and Whatsapp in teaching English? Explain briefly.

**3. İngilizce öğretim sürecinde Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp gibi sosyal paylaşım ortamlarını kullanıyor musunuz? Ne şekilde olduğunu kısaca açıklayınız.**

Do you use the social networks such as Facebook, Twitter, Skype, Whatsapp in the process of teaching English? Explain how you use them briefly.



## EK 3: MEB İZİN BELGELERİ



T.C.  
ANTALYA VALİLİĞİ  
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890-20-E.14631546  
Konu : Anket Uygulaması

27.12.2016

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE  
ANTALYA

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimlri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Tczli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Serra TURAMBERK'in "İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması ile İlgili Görüşleri" isimli akademik araştırmasını, Müdürlüğümüze bağlı TED Antalya Kolejinde uygulama isteği ile ilgili 15/12/2016 tarih ve 37059 sayılı yazısı, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 23/12/2016 tarihinde incelenerek "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" esaslarına uygun olduğu tespit edilmiştir.

Komisyonumuzca, "İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması ile İlgili Görüşleri" isimli akademik araştırmasını, Müdürlüğümüze bağlı TED Antalya Kolejinde, Okul Müdürlüğünün bilgisi dahilinde, ilgili Genelgeye göre, çalışma takvimi doğrultusunda eğitim-öğretim faaliyetleri aksatılmaksızın yapılması ve araştırmanın bitiminde, sonuç raporunun iki örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, Valilik Makamının 23/02/2015 tarih ve 5347 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Mehmet KARAKAŞ  
Müdür a.  
Müdür Yardımcısı

OLUR  
27.12.2016

Yüksel ARSLAN  
Vali a.  
İl Millî Eğitim Müdürü

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü  
Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. MERKEZ/ANTALYA  
E-posta: projeler07@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md. Yrd.  
Tel: (0 242) 238 60 00  
Faks: (0 242) 238 61 11

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 2fe0-8378-3ec1-8981-a503 koda ile teyit edilebilir.



T.C.  
ANTALYA VALİLİĞİ  
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890-20-E.615722  
Konu : Anket Uygulaması

17.01.2017

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE  
ANTALYA

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Serra TURAMBERK'in "**İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması ile İlgili Görüşleri**" isimli araştırmasını, İlimiz Muratpaşa İlçesine bağlı tüm resmi okullarda uygulama isteği ile ilgili 22/12/2016 tarih ve 37882 sayılı yazısı, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 12/01/2017 tarihinde incelenerek "**Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi**" esaslarına uygun olduğu tespit edilmiştir.

Komisyonumuzca, "**İngilizce Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın İngilizce Öğretiminde Kullanılması ile İlgili Görüşler**" isimli araştırmasını, İlimiz Muratpaşa İlçesine bağlı tüm resmi okullarda görev yapan İngilizce öğretmenlerine, Okul Müdürlüğünün bilgisi dahilinde, ilgili Genelgeye göre, çalışma takvimi doğrultusunda eğitim-öğretim faaliyetleri aksatılmaksızın yapılması ve araştırmanın bitiminde, sonuç raporunun iki örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi uygun görülmüştür.

Makamlarımızca da uygun görüldüğü takdirde, Valilik Makamının 23/02/2015 tarih ve 5347 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Mehmet KARAKAŞ  
Müdür a.  
Müdür Yardımcısı

OLUR  
17.01.2017

Yüksel ARSLAN  
Vali a.  
İl Millî Eğitim Müdürü

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü  
Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. MERKEZ/ANTALYA  
E-posta: projeler07@meh.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md. Yrd.  
Tel: (0 242) 238 60 00  
Faks: (0 242) 238 61 11

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 8d6b-af80-364d-8e75-cb37 kodu ile teyit edilebilir.

## ÖZGEÇMİŞ

### **Kişisel Bilgiler**

Adı Soyadı: Serra TURAMBERK

Doğum Yeri ve Tarihi: Kadıköy, 07/02/1986

### **Eğitim Durumu**

Lisans Öğrenimi: Doğu Akdeniz Üniversitesi, K.Kıbrıs (2009)

Bildiği Yabancı Diller: İleri derecede İngilizce

### **İş Deneyimi**

#### **Stajlar:**

Doğu Akdeniz Üniversitesi Yabancı Diller Okulu (Mart 2009- Haziran 2009)

Milli Eğitim Öğretmen Staj Programı: Mesleki ve Hazırlayıcı Eğitim Kursu (2010)

#### **Çalıştığı Kurumlar:**

TED Antalya Koleji – İngilizce Öğretmeni (2010- ...)

Cambridge Üniversitesi İngiliz Dili Değerlendirme Merkezi – Enternasyonal İngiliz Dili Sınavları, Konuşma Sınavı Mümeyyizi (2015- ...)

#### **Projeler:**

Değerler Eğitimi Projesi (2016-2017): Tarafımdan yazılan ve “sorumluluk” değerini konu alan “Buddy” isimli İngilizce hikâye kitabının TED Antalya Koleji tarafından basılıp öğretmenlerin kullanımına sunulması.


MEB 2. 3. ve 4. Sınıflar İngilizce Öğretim Program Çalıştayı (2017): MEB ile ortak, özel okullar İngilizce dersi için program geliştirme çalışmalarının yapılması.

Access Projesi (2017- ...): Lise düzeyinde eğitim veren devlet okullarından, akademik başarı göz önüne alınarak seçilmiş 30 öğrenci için 360 saatlik İngilizce programının hazırlanması ve uygulanması.

### **İletişim**

E-posta Adresi: [s.turamberk@gmail.com](mailto:s.turamberk@gmail.com)

**Tarih:** 08.05.2017

 Turnitin Orjinallik Raporu

Yüksek Lisans Tezi Serra Turamberk  
tarafından

tez (aaaa) den

04-May-2017 21:09 AST' de işleme  
kundu

NUMARA: 809672758

Kelime Sayısı: 26064

Benzerlik Endeksi	Kaynağa göre Benzerlik
%14	İnternet Sources: %14 Yayımlar: %5 Öğrenci Ödevleri: N/A

Prof. Dr. Funda Orhan